D.
XVI No. 1418.
a
2
Nr. 1418

In Quart.

1. Medizinische Regeln pag. 1, 146. 172.
2. Die Regula S^ti Benedicti 137
3. Breviarium apostolorum
(Ruinga Marginalanmerk. pg 70
4. Das Martyrologium Hieronymi in einem alt Beda und anderen Anfügung 73
5. Ein Homilien. 101
6. Ein Homilien d. Balnei. pg. 80
7. Hymni. pg 147
8. Eine Abhandlung über das Mönchsleben pg 173
9. Eine Alphabetische Abhandlung 201
10. Ein Ordinarius für das Chor, worin der Anfang und Verse, Resp. Antiph. Ps. Capit, Lect. angegeben sind; am Ende stehen die Capitula nicht fortlaufend pag 209

BIBLIOTHEK TRIER

1045

1245/597

1245

Stadtbibliothek
Trier

IN NOMINE
DNI·INCIPIT
PROLOGVS
REGLA·PATRIS
EXHIBET
DICTI·IDEST
SEQVENTIS
OPERIS·PRA

Codex ... abbatulorum
modo
Bibl. Publ. Civ. Trevir.

AVSCULTA O FILI PRE-
cepta magistri & inclina aurem
cordis tui & admonitionem pii patris
libenter excipe & efficaciter comple
ut ad eum per oboedientiae laborem redeas
a quo per inoboedientiae desidiam recessi
sti. Admoneo enim in sermone dirigam
quis quis abrenuntiat proprijs voluntat
bus militaturus pro Christo regi militaturus obae
dientiae fortissima atque preclara arma
assumis. Inprimis itaque quid agendum
sit bonum ab hoc facto instanter oratione deposcas. Ut quum tam insidio
sus esse numerosus coeperit non de
aliquando demalis scribat tuis contris
tet. Tales homines ponere debemus fun
dibulis parvulos esse. ut non solum petras
parvas sed aliquando fortes fundibulo [illegible]
[illegible] ut neque [illegible]
debeat atque [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

sino cem eius audiere tis nolite obdurare
corda uestra. Ceterum: quis habet auri es
audiendi audax quid spūs dicat ecclesiis;
Et quid dicit uentre fili audire me: timo
rem dñi docebo uos. Currite dum lumen
uitae habetis: ne tenebrae mortis uos com
prehendant. Et quaerens dns in multi
tudine populi cui haec clamat ope perfi
cium ter ūdicit, Quis est homo qui uult uitā
& cupit videre dies bonos. Quod si tu audieris
respondebis ego. Dic crede dō fuis habere
uestram cohercendam, phibe linguam tuā
a malo & labia tua ne loquantur dolum: Deuer
tere a malo & fac bonum: inquire pacem & sequere
eam. Et tamen haec fecerit tis oculi mei sup
uos & aures meae ad preces uras, & antequā
me uocetis dicam uobis ecce adsum. Quid dil
cuis nobis ps haec uox dñi instruentis nos fr̄s kāi
ecce prae sua demonstrat nobis dns uiā
uitae: Suscipite ergo fide uel obseruantia bo
nor ū actuum lumbos mentis pdicatū euangeli
pgressus tanquam qui ut mercedem capiat. cum qui
nos suo cauit introitu suo uidere; Incautus regni
tabernaculi simulamus habitare. nisi illuc bonis
actibus curramus minime pueniatur. Sed inter
psequimur cum pphēa dnm dicentem et: Dne
quis habitabit in tabernaculo tuo. aut quis re
quiescet in monte sco tuo. post hanc inter ps

tradducere. Nam ipse dñs dicit. Nolo mortem peccatoris sed conuertatur & uiuat. Cui ergo hoc rogat fieri nisi dum fratres de habitatore tabernaculi eius. Quod iuuat habitandi percipiamus. Sed sic compleamur habitatores ut offerentur nobis hereditas regni celorum. Explicit.

De diuersis ordinibus monachorum.

Monachorum quatuor esse genera manifestum est. Primum cenobitarum. Hoc est monasteriale militare sub regula uel abbate.

Deinde secundum genus est anachoretarum id est heremitarum. Horum quia non conuersatio fervens nec tepida nec monasterii probatione diuturna. Quid dicere contra diabolum multorum solacio tam docti pugnatores & bene instructi fuere nisi exacte ad singula nempe pugne hereos fecisse tam sine consolatione alterius. Sola manu uel brachio. Contra nimiam somni uel egritudinem. Domi solamine sufficiunt pugnare.

Testimonium de monachorum tertium genus esse fragilitatum. Quia nulla regula ad probatis experimentis magistra fieri nouas formas. Sed in plumbum uasis mollitie adhuc ceram fabri uertere solet. Fideique mensura de prauis emendatur. Quibus aut terminus certe singulis me passe non dem nisi sed sufficientia lubricum pro legere est desiderio rum uoluptas. Et quod quis putauerit me uel legere me hec dicunt scm. Et quod uoluerint hoc putet

nobcere. Quæſtū uero genus eſt monachorum
qđ nominatur gyrouagū. quorum tam uitam ſuꝑ
ꝑdiuerſas prouincias terris aut quatern⁹ ſi
biꝑdiuerſorum cellas hoſpitantur. ſemꝑ
uagi. & nūq̄ ſtabiles. & ꝑpriis uoluptā
tib⁹. & gulae illecebris ſeruientes. & omnia
de terra ueſtra ſabbatis. De quor⁹ omniū ho
miſeria cōuerſatione. melius eſt ſilere
quam loqui. Hoc ergo omiſſo. ad cenobi
ticum fortiſſimum genus diſponendum. ad
iuuante dño ueniamus.

II. Qualis debeat eſſe abbas.

Abbas quipiam ſe eſſe dignus eſt monaſterio. ſꝑ
manere debet. quod dicitur. & ꝑ nomen ma
neſtare facere impleat. Xpi uicē agere uidet. cū
ipſius in monaſterio cognominatur. ꝑ adoptionē
nomine dicente apoſtolo. Accepiſtis ſpūm adoptio
nis filiorū. in quo clamamus abba pater. Ideo q;
abbas nihil extra præceptū dni quod abſit debe
at. ſed ſine cunctatione uel tarditate. ſalubri
ter quod iuſſerit cōſtituat. Sint apud eum
indiſcipulorū monitis cōſiderata. timens
ſemꝑ abbas quod doctrinae ſuae uel diſcipulorum
obœdientiae uitia. uitiū quicquid meritō iudicio
diuino ſuꝑ ſe uidebit. ꝑ ſtudiū ſe ꝑ ſuadendi ꝑ increpā
di ꝑ diſcretionē. Cuiuſq; abbas cuiuſ ꝑ
ſortis ſuſcipiat. quidquid in moribus ꝑ familiae
utile uiderit. minus ponderet. ſed memineri. Ꝑ
ſtorem ſe ꝑ ſuꝑ ſe uidere. ſibi oues. ſ. ſe

gregi pastoris fuerit omnis diligentia adhibita
& morbidis eorum actibus unusquisque cum
scibita pastoris eorum sententiis dei absolutus
dicatur cum propheta dicente. Justificationes tuas non abs
condi in corde meo. veritatem tuam & salutare tuum
dixi ipsi autem contempserunt me.
Et tunc demum in bonis actibus cuncta sunt
posita esse cum
quis susceperit nomen abbatis. duplici debet doctri
na fultus prodesse discipulis. Idest omnia bona
& sca. factis amplius quam verbis ostendere.
Capacibus mentibus discipulis mandata dni verbis pro
ponat. Duris cordibus & simplicioribus. fac
tis suis divina precepta demonstret. Omnia
vero que discipulis docuerit esse contraria
intus facta indicet non agenda. Ne aliis prae
dicans ipse reprobus inveniatur. Ne quando illi
dicat deus peccanti. quare tu enarras iustitias
meas & assumis testamentum meum per os tuum.
Tumvero odisti disciplinam. & proiecisti sermo
nes meos retro. Et qui intuetur fratrem suum
festucam videbat. meum autem nonnullis
Nonabbe persona in monasterio discernatur.
Nonnullus plus ametur quam alius. nisi quem
in bonis actibus aut obedientia invenerit me
liorem. Nec preponatur ingenuus exser
vitio conversionis. nisi alia rationabilis causa
exstiterit. Quod si ita iusta dictante abbate

ossum fuerit / ꝯdecenus lꝫbꝫ ordine idfaciꝫ.
Sinebꝫ ꝓpriꝫ cenerit loca. Quicunꝫ ſeruus
ſiue liber / omnes in xp̃o unum ſimus / & ſub uno
dñō æqualem ſeruitutis militā baiulemus
Quia nō apud dñm / pſonarū accepio. Sola nobis
in hac parte apud ipsum discernimur / si meli
res / & humiliores in operib; bonis / & humiles ſi ue
nimur. Ergo æqualis ſit abbas omnib; cari
tas. Una quoq; ꝛebuke / omnibus ſecundum
meritū disciplina. Inde doctor ne aliꝫ / nec magister abbas
apostolicā debet / ſemp formā ſeruare / ne qua
dicere / arguere / obſecrare / increpare / deest mi
ſcere temporib; tempestate / terroribus blandi
menta / diuinum magiſterii pium patris affec
tum / deest in disciplina ſeuitas / & inquiſi
tor / debet dum uis arguere. Obedientes autē
& mites / & patientes uidemus ut in melius ꝓficiant obſe
quare. Neglegentes autē & contēnentes uidemus
increpare / & corripere / admonemus. Neque dis
simulare peccata delinquentium / ſed mox ut ꝑpe
rint oriri / ꝓ uiribus extirpare & amputare
memor periculi heli ſacerdotis de ſilo. Honeſtio
res quidem atq; intelligibiles animas / pri
ma uel ſecunda admonitione uerbis corri
pere / improbos autē & duros / & ſuperbos uel in
obedientes / uerberum uel corporis caſtigatio
ne in ipſo initio peccati coherceat. Scientes ſcriptū
ſit / tu uerbis noxia corrige. Et iterum /

Peroone filium cui[us]m̃ g[ra]ẽ & libenter[er] ammõere[re]
re. Dominꝰ dixit debac sem p[er] hõr[em] quã ẽ memin[er]
se quod dicitur, & scire e[st] quã cupiat comme[re]
plus ab eo exigat. Sciat que quam difficile &
ardua[m] rem suscepit regere animas & quot[idie]
seruor[um] cruciat[ibus]. Cradium quidem blandim[en]
tis alium uero increpationib[us] alium suasionib[us].
Et secundum unius cuiusque mo[re]s uel mo[re]
genium tractandum est omni[bus] conformis & par[es]. Ut eum
laudent[es] meum gregis pastorem commissi sibi ouium
uerum augmentatione bonum gregis gaudeat.
Ante omnia nobis cauend[um] est ne parum pendent
salute animar[um] sibi commissar[um]. Implus
gessit sollicitudinem de ouib[us] cum seruus mis & re
mis xeq[ue] cadere[t]. Sem p[er] cogitet quia animas
suscepit regendas de quib[us] dño rone[m] reddere
ruse[t]. Et nec ea secur[us] deminor i[n] sorde subs
tantia memineri[t] scripti. Primũ quo re
gat[ur] de & cui[us] fiducia eius & hec omnia adici
entur uobis. & cetera. Nihil deest timẽtib[us]
eũ. Sciatq; quia qui suscepit animas regen
das. parat se ad rone[m] reddendam. Et
quam ꝑtem sabeat se sua fiducia habere sciat
numeru[m] agnoscat p[ro]cesse quia[n]do iudex
ipsar[um] a mius animar[um] est redditurus
dño rone[m] sine dubio. addita & sue anime.
Et tu sem primus sum reddis cui[us] rone[m]
posse[t] deceptor[em] sibi oues[ibus]. Cũ de[us] ipse

ymo cum[ulo] ꝯ[ra] ꝓdicu[m] defuit sollicitus. Ex eum
dem auctorib[us] fuit emendationem alius subministrare
ꝑ efficacie[m] nullus emendatus.

VII De diebus statutis accedentibus fratribus

oment aliqua precipua agenda sunt. tunc
nat fr̃es. conuocet abbas omnem congrega-
tionem. & dicat ipse unde agitur. & audi
ens consilium fr̃m sibi. apud se
tractet. quod utilius iudicauerit facere. Ideo autem om̃
ad consilium uocari diximus. quia sepe iuniori-
bus patet. quod melius est. Sicut ergo deus fr̃es
consilium cum omnibus humilitatis subiectione. ut non
presumant pertinaciter defendere. quod eis fortasse
uidet. sed magis in abbatis pendat arbitrio. ut quod
saluberrime esse iudicauerit. cui omnes obedient.
Sed sicut discipulos conuenit obedire magistro.
ita ipsum prouide & iuste cuncta decet. cuncta dispo
nere. Quorum omnium magistrum sequantur
regulam. neque ab ea declinare audeant. aliquam
neque pro[pter] quemquam. nullus
neque pro[pter] simplicitatem. quemlibet ualentem
in[fra] ecclesiam. quisquam cum abbatis preiudicio
in[fra] ecclesiam. aut forte monasterio contendere.
Quod
si perpetratum fuerit. regulari disciplinæ subiacebit.
Ipse tamen abbas cum timore dei & obseruatione re-
gulæ omnia faciat. Sciens se dubio dominus
iudicii sui. æquissimo iudici rationem redditurum.
Si quando uero minora agenda sunt monasterii utili
tatis. seniores tantum utatur consilio. sicut scriptum

omnia facere cum consilio. & post factum
non penitere bñ. if.

IIII. Quae sunt iusta honesta
bona quem oporteat
facere.

Inprimis dñm deum diligere ex toto corde
tota anima tota mente. Deinde proximum tamquam seipsum. Deinde non
occidere. non adulterare. non facere
furtum. non concupiscere. non falsum
testimonium dicere. Honorare omnes homines. & quod sibi quisque fieri non vult alteri
ne cure. Abnegare se ipsum sibi. ut sequatur xpm. Corpus castigare. delicias non
amplecti. Ieiunium amare. pauperes
recreare. Iudum uestire. infirmum
uisitare. mortuum sepelire. in tribulatione subuenire. Dolentem consolari. seculi
actib; se facere alienum. nihil amori xpi
preponere. Iram non facere. in secundas
tempus ire seruare. Dolum in corde non tenere.
pacem fal commendare. caritatem non deserere
iuranti. Non periurare. ne falso proximo.
Veritatem ex corde & ore proferre.
Malum pro malo non reddere. Iniuriam non
facere. sed et factas patienter sufferre.
Inimicos diligere. maledicentes se non
maledicere. sed magis benedicere. Persecutionem propter iustitiam sustinere. Honeste

supbum nonumolentē nonmulētūdacem
pīsomolentē nipigrū nonmyr mysosum
undetzecozum spem suam dñō committeyt;
Beatus aliquid tisē cumunderyt dō adplacō nonsibi
malū uero semp asē factū scīat & sibiyt putet;
Itemiudicetrimeyt gehennam expauiscoyt uitā
aeternā omniconcupiscentia spiritali desidet
mye; Moyzēcoridie amreoculos suspectam
habeye dequacumq; omnihomecustodiye
tentacodñō seyt spiceye preesto scīye; Cogita
tiones malas cordis suo aduenientes moxadxpm
allidey & seniori spirituali patefaciey; Ossuu
amalo uel pricuo eloquio custodiye multūloqui
tis amaye uerbauana aut risuiepta nonloqui
tis sum multum aut excussum namaye; Lectio
nes scās libenter audiye obiectionis fiye querter
meum beye malas ipter ita cūlacrimis uolge
mtu coridie tobiectionedō confitetyr depsis
malis decetero emēdaye; Desidery nouit sup
abbatis nomnib; obediye; Etiam ipse alterq;
quod dñs xps memoyes illius dominici ppe
cepit; Quaedicunt facere quaeq; faciunt
faceye uolitte; Nonuelledicisem aut requāsic
sedpr ius eē quo uerus dicatur; Ppter cepta
di factis coridie admpley & Castitatē
amaye mullū odiye zelū acinuidiā habeye et
contentionē nonamaye elationē

fugiye;

Senioresuenerandi-tumoresdilectissi: In
xpiamore promtissimi estote; cũdiscor-
dantib; ante solis occasum inpacẽ vos dimi-
dedĩmisericordiamũquãdisponite. Ecce
haec sunt instrumenta artis spiritalis; quę
cũfuerint a nob dienoc nq; mors abilpre-
sdimplẽa & indie iudicii reconsignata illa
mercẽs nobis dñs noster recompensabitur quãipse
promisit. Quod oculus non vidit. nec auris
audiuit. nec in cor hominis ascendit. quę ipse
parauit dĩlis qui diligunt eum. Officina
uero ubi haec omnia diligenter operemur clau-
stra sunt monasterii. & stabilitas in
congregatione.

Primus humilitatis gradus est. obedien-
tia sine mora. Haec conuenit his qui nihil
sibi rem carius aliquid esse existimant ppter
sanctam seruitutem quam professi sunt. siue propter
timorem gehennę uel gloriam uitę aeternę. quam-
mox auditum aliquid ab superiore fuerit ac si
diuinitus imperatum. moram pati nolint in
faciendo. de qua dicit dns. auditui auris
obediuit mihi. Et item uidiens doctor lous.
quibus ait. meaudite. Et zelum quem
habent fortium quę sua sunt. uoluntates
ppriae deserentes. mox occupantissimi ob-
ediendi officium. pedes habentes tanquam facti

secuntur. Et voluerunt omnes tropi dicta magistri
tussi. & ppter discipuli operis. Inuelociare
mortis dr̄ ambesse communi. et tussi explicant.
quib; aduersa acer nāq; vehementia mor; meū bri
Jdeo augustinus ait. ripuit. unde dns dicit.
Augustauit. quae ducit aduersa. Demonsio
arbitrio uiuentes uel desiderijs suis. & uoluptā
tib; obedientes. sed ambulantes alienis iudicijs
& imperijs. memoribus de genitos. abbatē sibi
praeferentes. Si quis dubitauerit illā dn̄
imitari sententiā quae dicit. non uenit facere
uoluntatem meam. sed eius qui misit me. sed hanc
ipsa obedientia tunc acceptabilis erit dō. si dul
cib; hominib; & iucunda non trepide. non
tarde. non pigre. aures murmurijs & uoluntas
non pigre. non murmurijs & uoluntas
responsa lenitas efficiatur. Quae obedientia
tunc quae maioribus. ꝓbatur. dōchi. datur. Ipse
enī dixit. qui uos audit me audit. & cū bono ani
mo a discipulis ꝓbetur. quae si displicet deo
dilig[ens] [illegible] discipu
lus. & si displicet sed dūs mercedem seruet. murmu
rio. & si simpliciter iussionē tam accepta sum mon
erit dō. quicq; [illegible] murmuris.
& ipsa facta. nullā consequitur gratiam.
Quod si facta. nullā consequitur gratiam.
quamuis poenis murmurationem inuentus. sit. simul
cum ipsis factionis emendatorib;

Dicamus quoniam prophetae. Dixit confitebor

uasimeas. uirtꝰ delm quas mlingua mea. Posu
or meo cuſtodiam. obmutui & humiliatus ſum.
& ſilui a bonis. Dicoſtendit pphēa. ſi bonū
eloquiū ꝓpē exercitū nr̄e dei. mālū facere.
quātomagis a malis uerbis ꝓpr̄ poenā pec
candi debem̄ ceſſare. Ergo quoniam debo nr̄
& ſcīe & edificatiōē eloquiū ꝓfectꝰ diſcipu
lis ꝓpē exercitū nr̄e fragilitatis in meo loqer
di. cōcedatur licentia. Qua ſcripturaſa
multi loquio nō eſſugiet peccatū. Labor
mors & uita in manib; linguae. Ad loquēdū doce
re. magiſtri ſūt opidēa. Tacere & audire diſci
pulū cōuenit. Ideo ſi quā ue quēdā ſunt
aperiora. eis ſumma ſtudio ueritatis. pau
dent plus loqui quā expedit. Scꝰ ut ſcripſit
uerbo uel uerbū ſcripſa. & ſpūtū mouentia. ſe
nacla ſunt nr̄is mentib; locū dare nr̄os. &
ad alēdū eloquiū diſcipulū aperimus os nr̄o. per
mittimus.

VII Clamat ꝓb ſcripturā ſe diuma frēs dicens.
Oīs qui ſe exaltat humiliabitur. & qui ſe
humiliat exaltabitur. Cū hac ergo ſcia. ſe
oſtendit ꝓb omnē exaltationē generis ſui ſuꝑ
biae. Qd ſecuta ſe ꝓpha ad indicat dicens.
Dñe non eſt exaltatū cor meū. neq; elati ſunt
oculi mei. Neq; ambulaui in magnis. neq;
in mirabilib; ſup me. Sed quid. ſi humiliter
ſentiebam. ſi exaltaui aīam meam.

Quia dilectissimi sup nra scripturarum tramitem ibimus
nisi nos ipsos nosmet
ipsos ualemus scalam mentis erigere. Ideo declaratione
illam celestem ascensionem quam p presentis uite humi
litatem ascendimus uolumus uidere. Quemadmodum ad
tibi nos ipsos ascendimus. Scala illa erigendi est
que in somnio iacob apparuit per quam descendentes
et ascendentes angeli monstrabantur. Iacob
siquidem descendisse dicitur ille ascensus quo mentem
ad contemplationem descendere et humiliter
ascendere. Scalarum ipsa septem partes sunt
iste. quae humilitatem cordis de gradu in gradum adducit.
Quarum cum eius scalae dicimus primum esse cor pus
nostrum. Iuxta quam latere duos erigendos humi
litatis uidelicet disciplinae. Hoc est diuina ascendendi
desiderium.

Primus itaq; humilitatis gradus est
si timorem dei sibi semper oculos
semper ponens. obliuionem omnimodis fugiat
et semper memoriam omnium
quae praecepta dei. Quatenus considerans
semper gehennam propter cuius
incendium. et uitam aeternam quae timentibus deum
praeparata est. omnino sibi
semper per singula. et custodiens se omni
hora. ab peccatis et uitiis. id est. cogitationis
uitae linguae. oculorum manuum pe
dum. uel uoluntatis propriae. satisfa

desiderabilis dñe purgate fetidine. Aestimate hominem decalisfactū semper spiceste omnibus et facta sua omni loco abscondentia tacitus uidens et abangelus dñe omnibus est enarrantia. Demonstrate nobis ecclesiam cum meditationibus nris tradim semper preparemus offendit dicens. Scrutans corda et renes deus.

Et rursum. Dns nouit cogitationes hominum. Et rursum dicit. Intellexisti cogitationes meas de longe. Et quia cogitatio hominis confitebitur tibi. Ut non extollamur sicut cogitationes suas quas fecit dicens semper iustificetur mundus in conspectu suo. Et iterum. Mundauit me ab occultis meis. Et ab alienis parce seruo tuo. Non dominentur mei tunc immaculatus ero et emundabor a delicto maximo. Voluntates nostras propriam tollamus et prohibemur eas dicit scriptura nobis. Et a uoluntatibus tuis auerte. Et rursum. Custodiamus dominationem uoluntatis illius uoluntas nobis. Docemur et gomerico prohibemur facere uoluntates eius cauemus illud quod dicit scā scriptura. Iuxta uias quae putantur abhominabiles recte quidem finis usque ad profundum inferni deducit.

Et rursum item cauemus illud quod de negligentibus dicitur eas. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in uoluptatibus suis. Indesiderium uero carnis nostrae nobis deum exoremus. Semper esse pro scripturam dicit propheta dud. Auerte oculos meos ne uideant uanitatem.

Cauendum ergo ideo malū desiderium quia
mors secus ianuas delectationis posita est.
Unde scriptum est dicens. Post concupis
centias tuas non eas. Ergo si oculi dñi spe
culantur bonos & malos & aures dñi de celo semp
r respicit sup filios hominū ut uideat
si est intellegens aut requirens dm & si ab
angelis nobis deputatis cotidie die noctuq;
duo scriptores sunt. qui nostra opera nunciantur.
Cauendo ergo est ergo omnibus nobis ne sicut
dicit in psalmo prophēa. ne nos de elmanates
in malū & inutiles facti. aliquando aspi
ciat nos. & parcendo nobis in hoc tēpore quia
pius est. expectat nos computans ut melius
nobis in futuro. haec fecisti & tacui.

Secundus humilitatis gradus est. si non
propria quis uoluntate delec
tatur. desi
deria sua non delectatur implere. sed
uocem illam dñi faciens. Non ueni facere uoluntatem meam. sed eius qui
misit me. Item dicit scriptura. uoluntas
habet poenam. & necessitas parit coronam.

Tertius humilitatis gradus est. ut quis pro
amore omnipotentis deo se subdat maiori
tatis dñm de quo dicit apostolus. factus
obediens patri usque ad mortem.

Quartus humilitatis gradus est. si in
ipsa obedientia duris & contrariis uerbis

uel etiam quibus libet inrogatis iniurijs nec
ta conscientia amplectatur & sustineus
regula fidei cat uel discedat dicente scripture
qui perseuerauerit usq; in finem hic saluus erit
Item Confessionum cotidie & sustinebam
Et offendens fidelem prohibitionem iniuriarum
omnium sustinere debere dicit ecclesiam sufferre
posse Propterea de nocte affirmant tota
die estimari sumus ut oues occisionis Et
securi de spe retributionis diuine subsequun
tur gaudentes & dicentes Saluum omnibus
superuenimus propter eum qui dilexit nos Et in
alio loco scriptum est Probasti nos deus inquisisti
nos examinasti sicut argentum examinatur
igne Induxisti nos in laqueum posuisti
tribulationes in dorso nostro Et ut ostendat
dat sub prioris debere nos esse subsequutis
dicens imposuisti homines super capita nostra
Sola precepta dei mandata & iniunctiones
ppositionum adimplentes quinquies in una
ecclesia manebat & diuina officia celebrabat
dimittunt & pallium ingressionem milites so
ualdunt & duo Et cum paulo apostolo falsos fratres
sustinent & persecutionem [illegible] & indebi
cognitos se benedicunt

Quinetus humiliatis gratias egit deus de suis cogi
tationes malas cor de suo adueniente
uel mala a se abscondit humiliter confes

sionem abbatis nomen clauem regni tui. Hostatus nos
deliciæ scripturæ dicens. Reuela dño uiam tuã.
& spera in eum. Et rursum dicit. Confitemini dño
quoniam bonus. quoniam in seculum misericordia eius.
Et in prophetia. Delicti meum cognitum tibi feci.
& iniustitias meas non operui. Dixi pronunciabo aduersus me iniustitias meas dño. & tu remisisti impietatem peccati mei.

Secundus humilitatis gradus est. si omnimodis
uoluntatem propriam cohibens. monachus
& dominum quæ sibi iniunguntur. uelut oportet
diuinum mandatum studeat. & studiosus. Dicens sibi
cum propheta. Annihilatus sum & nescius
factus. ut iumentum factus sum apud te.
& ego semper tecum.

Tertius humilitatis gradus est. si omnibus se
inferiorem & uiliorem non solum sua lingua pro
nuncians. sed & intimo cordis credat affectu.
humilians se & dicens cum propheta. Ego autem sum uermis
[illegible] & abiectio
plebis. Exaltatus sum & humiliatus. & confusus. Et rursum. Bonum mihi quod humiliasti
me. ut discam mandata tua.

Quartus humilitatis gradus est. si quidlibet
agat monachus. suadente quod communis monasterii regula. uel maiorum cohortatur exempla.

Nonus humilitatis gradus est. si linguam
a loquendo prohibeat monachus. & tacens

tur. Quia non habens. usque ad mei rogationem nul-
quam. nisi ut ipsum scripsimus. Quia nimirum lo-
quor non est filiorum peccata. & iniquam linguam
non diu regnare super nos.

Decimus humilitatis gradus est. si non sit facilis
ad prompta risus quia scriptum est. Stultus in risu
exaltat vocem suam.

Decimus humilitatis gradus est. si cum loquitur mo-
nachus. leniter & sine risu. humiliter cum gravita-
te. honesta & pauca verba & rationabilia loquatur.
Et non sit clamosus in voce. sicut scriptum est. Sapien-
tum verba in silentio posita.

Duodecimus humilitatis gradus est. si non solum
corde monachus. sed & ipso corporis habitu humili-
tatem videntibus se semper indicet. Id est in opere
Dei. in oratorio. in monasterio. in horto. in via. in agro. vel ubicum-
que sedens. ambulans. vel stans. inclinato sit semper
capite. fixis in terram luminibus. reum se omnibus
de peccatis suis existimans. tam se tremendo iudicio di-
spositum existimet. Dicat sibi semper cum corde pu-
blicano quod publicanus ille evangelicus. Domine non
sum dignus ego peccator levare oculos meos ad celum.
Et cum propheta.
Incurvatus & humiliatus sum usque quaque.
Ergo his omnibus humilitatis gradibus ascensis cito
ascendet monachus ad illam caritatem dei quae
perfecta foras mittit timorem. Per quam omnia
ea quae prius non sine formidine observabat.

absq; ulla labore uelut nouum dei exconfessione
inspectatis dare. ¶ Nonne tu me deprehendisse
uno uerbo exconfessione ipsa bona & idelectatione
instruit. quando tam inopem & confusa munda mihi
& peccatis ipse dignabitur demonstrare.

Ad VIII. Deo pio dominus iube deus

Dominus compositi est ab xl uno membris usq; in passio
nem exconfessione uerbis. et dixi hodie ne nocte
surgendum est. ut modicum plus de medio noctis pos
sim. et eam dignos fiat gratias. Quod uero ex ipsa
post uigilias. ab hoc uerbi qui psalterii uel lectionem aliqd
indigent. meditationi ipsius uacent. A psalmo
usq; ad supradictas xl unum membris sic aspere dicitur hora
uigiliarum agenda. utpote ut ipsi mo nulla quasi
ab excessu uie naturae excepta custodita. nox enim
tibi quum cipientis luce egredi sua. subsequantur.

Ad VIIII. Quam pulchra tabernacula

Dominus compositi per missos primi uersus de mundi
creatione mundo. In secunda decada ex hoc deus
laborum exordio ad humani uberi laudem tra
Cum subsequendus est. xcv psalmus. gloria. Post
hunc psalmus nonagesimus quartus. uenite exulte
mus deo cum symphonia aut ex hoc decantandus. Inde
sequens numerosissima. deinde ex psalmi cum symphonia
quibus dictis dicto uersu benedicat nobis. & solemnibus
omnibus inscriptis. legantur uersus ex ueteri.
uno deinde sup apostolo & tres lectiones. quae quas ex-

responsoria cantentur. Post ultimam uero lectionem
quinte dicatur gloria. Quam dum incipit cantor
dicere, mox omnes de sedilibus suis surgant, atque
ad orientem faciem conuertant. Cuius finem legente
magistro cum audierint, reclinatorium quod ante
pectora habent, subtus se mittant, et sola expositione
contenti, quam uenerandi doctores catholice patres
his aptauerunt. Post has uero tres lectiones cum
responsoriis suis. sequantur reliquie psalmi
ad matutinum canendi. Post hos lectiones propheticas sequantur
ex ordine recitande, cum suis responsoriis. Ad ultimam uero lectionem
idest cypriani lectionem. assurgunt uigiles
paulatim. ¶ Quibus festis per totum annum
matutinum uigiliis psallatur.

A pascha usque ad kl. nouembris. omnibus supradictum
psalmodie quantitas canendi
excepta illa lectionum modica proprietate
paulatim minuendi. Sed proprius ordo
lectionis unius de uetere testamento memoriter
dicatur. Quam cum responsoriis suis sequatur
alia eiusdem omnino ut dictum est. modulationis.
Idest unum quem uolunt psalmorum
quantitate aduigiles paulatim decrescit.
excepto festo sanctorum nouem lectionum.

¶ Quibus festis per totum annum
matutinum uigiliis psallatur

Dominicis diebus. temporibus suis. aduigiles.
In quibus uigilis sequentium mensurae

desi modulatis. ut supra dispositum est. Ps. ps. dominus
deus. Resonemus. cuncta disposite. Per
dominum. Sub silentio. Legamus. In codice. ut supra
diximus. quatuor lectiones cum responsoriis suis.
Ubicumque in quasto responsorio dicatur. Sed tamen
gloria. Quandum incipit. Mox cum cum
uersu. Finita oratione. Post quas lectiones sequa
tur ordine suo psalmi cum antiphona. sicut
scriptum est supra. Post quas tres alegamus
alias quatuor lectiones cum responsoriis suis.
ordine quo supra. Post quas dicantur tres can
tica. prophetarum. quae instituerit abbas.
Quae canticum alleluia psallantur. Deinde fi
nito uersu a domno dicente abbate. Legamus. die
quatuor lectiones de nouo testamento. ordine
quo supra. Post quas tres. sumon responsorios.
incipiat abbas hymnum tedeum laudamus.
Quo dicto legat abbas lectionem de euuangelio cum
timore et reuerentia. omnibus. Quae lec
ta. respondeamus omnes. simul. et adorato. quatuor
abbas hymnum tedeum laudamus. Et dicat domno de
tione. Incipiat matutinos. Quo dicto ingressi u
el completo. tam estatis quam hiemis. de
quali die dominica teneatur. nisi forte
quod absit tardius surgat. aliquid de lectionibus
breuiandum est. aut responsorio. Quod
tamen omnino cauendum. ne proueniat.
Quod si contigerit. dignae inde satisfaciat de

per cuius euersi neglectum.

XII. Quadragesimae

In matutinis dominica dre. In primis dicat sexagesimus sextus psalmus sine antiphona tridrecta. Post quem dicat quinquagesimus cū alleluia. Post quē dicat centesimus septimus decimus. & sexagesimus secundus. Inde benedictiones & laudes. Lectio de expositione una & cor de. & responsoriū. Ambrosianū. uersus canticum de euangelio. Oratio & complacium est.

XIII. Quadragesimae

Quibus ut per omnes matutinos festiuos quadragesimae. Idest sexagesimus sextus psalmus dicat sine antiphona sub trahendū modo dicet sicut in dominica. ut non occurrat ad quadragesimā quicum antiphona dicat. Post quod duo psalmi dicantur secundū consuetudinē. Idest secunda feria quinquagesimus & sexagesimus quintus. Tertia feria quadragesimus secundus. & quinquagesimus sextus. Quarta feria sexagesimus tertius. & sexagesimus quartus. Quinta feria octogesimus septimus. & octogesimus nonus. Sexta feria septuagesimus quintus. & septuagesimus primus. Sabbato ut centesimus quadragesimus secundus. & canticū deuteronomii quā dicunt in matutinis gloriosus. Hunc autem per dies canticum unum quodque dicitur ex prophetis sicut psallit ecclesia romana dicatur. Post hoc sequitur laudes. deinde lectiones apostoli memoriter & ecclesiae. Responsoriū

ambrosiane. uersus alleluia. deinde zelo laudis
et complacencie. Plane agenda maxima uel summa
missa. aliquando. ut similitudo ordinis oratio
dominica omnib; audientib; dicat aperte. propter
scandalum spiritus quorundam solent. ut omnes in ipsius
orationis sponsione quadicant. dimitte nobis debita
nra sicut & nos dimittimus. purgentur alibi sic
medium. Cetera uero agendi. ultima pars seruet
oratione. dominus uobiscum respondeat. sed libera
nos. &c.

XXIIII. Quadragesimarum uero festiuitatib; uel omnib; sollempnitatib;
sicut diximus dominica die agendi ita agatur. Excepto
quod psalmi. ut antiphone uelle dicantur. ad ipsam die
primum. dicatur. Modus uel ordo scriptus teneatur.

XXV. quibus temporibus alleluia dicatur.

A pascha usq; ad pentecosten. sine ullo missa audiatur alleluia
cum psalmis. quamuis responsorius. A pentecosten usq;
usq; in capite quadragesime. omnib; diebus excepto
dominica & sexta quadragesima. omnia mane
prima tertia sexta nona. cum alleluia dicantur. Vespe
rarum uero cum antiphona. Responsorium uero usq; quo
dicatur omnia. nisi a pascha usq; ad pentecosten.

XXVI. Quadragesimarum uero ordo ad missam.

Antiphona ingressorius modo laudem dicentib. Quo septima
ria sacra numerus ut sabbatum sic plebs. sinaxim
primo die. sexta. nona. uespere. compla. ut

tempora eos hic seruamus officium psallendi. Quia
debus horis dyc: septies in die laudem dixerim, Nam
dominus ait, septies in die laudem dixi tibi, Vnde
bonum ad confitendum nobis, Ergo hos tempora
reseruamus laudes creatori nostro: sup iudicia iusti
tie sue. Ideo matutinum: primam tertiam sextam
nonam: uesperum: completorium: atque ad
ad confitendum mei, Explicit.

XVII. Quantum psallendum sit.

Iam denique qui ordinauimus digessimus or dinem
psallendi: nunc de sequentibus horis uideamus.
Prima hora dicant psalmi tres singillatim: at non sub
una gloria. Hymnus eiusdem horae ponatur: da
mihi deus meus in exordio: atque psalmi incipiant.
Post explicationem trium psalmorum recitetur lectio
una uersus: Kyrieleison: dimissa. Tertiam
sextam nonam idem ordo celebretur officio. Ideo
uersus hymnus eadem habeat: tres psalmi
lectio uersus: kyrieleison: dimissa fiant. Si ma
ior congregatio fuerit: cum antiphonis fiunt o
mnes: in directo psallant. Vespera autem quin
que psalmis cum antiphonis terminentur.
Post quos psalmos lectio recitanda: inde respon
sorius: ambrosianus: uersus: de euangelio
lectio: oratio dominica: dimissa fiat.
Completorium autem tribus psalmis dicto ordine
minentur. Quos psalmos directanei finem antipho
na dicendi sunt. Post quos hymnus eius dem horae

lectionem. uersiculum. benedicto. & missa finita.

Deinde primo die dominica. dicenda quatuor capitula psalmi centesimi octauo decimi. Reliqui uero horas. id est tertia. sexta. nona. terna capitula. super eosdem centesimo octauo decimo dicuntur. Ad primam uero secunda feria. dicuntur tres psalmi. id est primus. secundus. & tertius. Et ita singulos dies ad primam. usque ad dominicam dicantur. per ordinem. tres psalmi. usque in decimum psalmum. Tertia autem. septimus. octauus. & nonus psalmus. & septimus decimus. dicuntur. in hunc modum. Et sic finitur. ut ad uigilias dominica semper centesimo incipiat.

Ad primam uero sexta. & nona. secunda feria. nouem capitula. quatuor. id est duo. & decimo octauo decimo psalmo. ipsa terna per easdem horas dicuntur. Et expleto ordine psalmorum. tertia. duab, diebus. id est dominico. & secunda feria. Et tertia feria. tam ad tertiam. sextam uel nonam. psallantur tres psalmi.

A centesimo octauo decimo. usque ad centesimum nonagesimum octauum. septem psalmos autem. Quique psalmi semper usque ad dominicam. per easdem horas. eodem modo dicuntur.

Hymnorum uel hymnorum. lectionum uel uersuum dispositione uniformitate. quibus supra diebus seruata. a sexta feria semper dominica. accepto octauo decimo incipiat.

Uespere autē cōtradio quatuor psalmorū modulatione canatur. Qui psalmi uespertini a centesimo primo usq; ad centesimū quadragesimū septimū. Exceptis his quinque diuersis horis occurrentibus. Id est a centesimo septimo decimo usq; centesimum octauum septimū. A centesimo tricesimo octauo usq; ad centesimo quadragesimo secundo. Reliquorum uespere dicendi sunt. Et quia minus inueniuntur ternis psalmis ideo dividendi sunt quinuno ordine superscripto foetior est inuenitur. Id est centesimus tricesimus octauus. centesimus quadragesimus octauus. Centesimus uero octauus decimus quinto cū centesimo quinto decimo continguntur. Digesto ergo ordine psalmorū uespertinorū. Reliqua dest lectionē responsoria hymnorū seu canticorū fiant sup̄ius memoratum implendum. Ad complendum numerum idem psalmi repetant̄ cōdie. Id est quatuor a nonagesimo. A centesimo octauo septimo octauus. Dispositio ordine psalmodiae diurnae reliquorum psalmi qui supersunt ac quales dividantur septenarium nocturnum uigiliis. Patiendo solum quinque uel sex reflant psalmi ut xi per singulos cotidianos nocturnos. Hoc capue commonemus ut sicut fecte hanc distributionem psalmorū displicuerit similiter alia inuenire queat. Dum omnimodis attendat ut omnis dominica psalterium ex integro numerosa cantum quinquagenta psalmorū possideat. Et dominicae septimanae capitulo ordinat̄ adunglus. Quia minus mensis

desocientissare fr̃ amici ostendat monachi. quominus
psallere ut cum exteris consuetudinem habeamus. propterea nunc
ordinem psallendi. Dum quando lezonas fr̃s poterit
uerisimile habebit hoc primum impleuisse. deinde quas poenas
pro negligentia psoluamus.

XXVIII. De disciplina psallendi.

Ubique credimus dum esse presentia. & oculos diuine spe
culatores bonos & malos. Ergo memoria non habere debemus
dubitatione credamus. cum ad opus diuinum adsistimus.
qualiter cum memoria esse debeamus. Ideo admonendi sumus
ut mente memores esse debeamus quod fratres pro remedio
animarum. & ueritu psallere sapientes. & in conspectu
angelorum psallamus. Ergo consideremus qualiter
oporteat nos in conspectu diuinitatis. & angelorum eius esse.
Et sic stemus ad psallendum. ut mens nostra concordet
uoci nostre.

XX. De reverentia orationis.

Si cum hominibus potentibus uolumus aliquas petitiones
non presumimus nisi cum humilitate & reuerentia.
Quanto magis deum dominum uniuersorum cum omni humilitate
& puritate deuotione supplicandum est. & non multi
loquio exaudiri sperandi. sed in puritate cordis & compunctione lacrimarum
nos nos exaudiri sperandi. Et ideo breuis debet esse
oratio. nisi forte ex affectu inspirationis diuine
longius protendatur. In communi omnino breuiare
debemus. & ad signum prioris omnes pariter surgere.

XXI. De decanis monasterii.

Si maior congregatio fuerit. eligantur de ipsis fratribus
boni testimonii & sanctae conuersationis. & constituantur
decani. qui sollicitudine gerant super decanias suorum
ubus.

secundum mandatum apostoli precipientis.
Quod decanos eligantur in quibus ab archidiacono
pastinis onera sua. Decanus eligantur per diuinam
sed secundum uitae merita. et sapientiam doctrinae.
Quod si quis quod absit superbiae inflatus tumore
tus fuerit reprehensibilis. correptus semel uel bis
agit restit. Si emendare noluerit deiciatur. Alter
tus ecclesiae qui dignus sit succedat. Et de pace nostra de
confidimus.

XXII. Quomodo dormiant singuli

Singuli per singulas loca dormiant. Locus dormitorio
modo accipere iussi sumus secundum dispositionem ab
batis acceperint. Si potest fieri cum in eodem loco
dormiant. Si autem multitudo non sinit. dormiant
cum senioribus. qui super eos sollicitus fuerit. Cum
lata lucerna eodem loco ardeat usque mane. Vestiti
dormiant. et cingulis aut funibus. Et cultel
los ad latus habeant. Cum dormierint. ne festinan
tium ad opus dei. Et cum paterfuit
monachis ad faciendum aliquid surgere. festi
nentes in unum ut iuuare ad opus dei. cum omni
modestia. Adulescentiores
fratres non habeant locum. per se. sed mixti cum se
nioribus. Surgentes uero ad opus dei. inuicem se
moderate cohortentur. propter somnolentorum
excusationes.

cul posuit

Si quis fuerit murmurator aut inobediens aut superbus

...mur mensis aut aliquo alio tempore ordinis
...regulae. Ceptae coepti seniorum suorum contem
...ere reprehendere. hic secundum dei mandatum primae
...ceptum admonendi sunt semel aut iterum secreto
...seniores suos. Si monitum dederit. et obiurgatum
...fuerit publice coram omnibus. Si vero neque sic
...correxerit. sintelligat qualis poena sit. excommunicationis subiacere. Si autem superbus
...fuerit. et disciplinae. qualis debeat esse vindicta.

Quibus debeat esse vindicta

Secundum modum culpae. excommunicationis
...uel disciplinae debet esse iudicium. Quod
...culpae modus. in abbatis pendat arbitrio.
Si quis fratrum inuentus fuerit culpis minutis. non se
...pulsatione probatur. Priuatum uero non se
...consortio istius ecclesiae. uel mensae. Ita ut nec psalmum
...aut antiphonam non imponat. nec lectionem
...recitet. usque ad satisfactionem. Refectionem
...autem cibi. post fratrum refectionem. solus accipiat.
...Ut uel hac ratione. se fratres. corrigant. et emendent.
...Si foris. illeue pergat. Usque dum satisfactione
...congruenti. sibi sequatur.

Qui grauiores culpas

Illud uero fratres. quia grauioris culpae uocabulo
...tur. suspendat aeque. simul. et altaris ministerio.
...nullus ei fratrum. nullo unquam consortio. neque
...in loquio. salus sit. aut alapas sibi inferendi.
...Priuatus in poenitentiae loco.

Scien ſellam ter ꝺ̃ldem apoſtoli ſententia diceniſ.
Tradita eiuſmodi homine ſathane in interitum carnis. ut ſpūs ſaluus ſit in die dñi. Cibus q̃ corpori ſolus ꝓficit. Cibꝰ ſane uel hoſpes quaſi unde reſ
ſbat ſi conpatiꝰ. Denique ꝑ benedictionē monſtrante nec cibū quē ꝺ̃dat.

xxvii. De his q̃ ſine iuſſione ſuę ſacerdotis

Si quis fuerit ꝓcoſuſ ꝑ ſerit ſine iuſſione abbatis ſui excommunicato quolibet modo / ſe iungere aut loqui cum eo ad mandandum dirigere / ſimile ſoſtinē excommunicationis ſuę ꝺ̃ctum.

xxviii. Quid fieri debeat abbatem ſollicitum

Omni ſollicitudine curā habere debet abbas ne aliquem ex ſuis fratribus quis non eſt opus ſanis medicus / ſed male habentibus. Credo uidebat̃ omnimodo ut ſapiens medicus / ita mittere quaſi ſeculos conſolatores. ſeu poētas. ideſt ſapientes ſui. qui quaſi ſecū ꝺ̃ conſolentur fratres ſuos dicentes: Aliquando ceciderat adhumiliatus ſatisfactione. & conſolentur ne abundantio triſtitia abſorbeat. ſed ſicut ait apoſtolus confirmetur in eo caritas. & orent pro eis omnibus. Magno pere eum debet ſollicitudine gerere abbas. cum miſa gatores & induſtrios. ꝑ quos quę decreuit ſibi ubiq; ꝑdare. Uenerit enim infirmari aut ſuſcepiſſe animam. non ſuſpſanas ꝛ̃r̃ q̃ uidem ad ſanari ſolamen ꝓphetę cōminationē. ꝑ quā dicebat. Quod eraſſum uidebatis ad ſumo-

bus.

ac ddobilitat ꝓficiebant. & pastoris boni pulcherrime
tue exemplo quos electis monachis & oui
tibi abiecta quesierat reuocare studuisti. Cum sit fir
mitatis uirtus tui compassus & uterum infacris humo
ribus dignaberis imponere & sic opus fratre adgre.

XXVIII. Ut his qui sepius corripi
DARE NOLUERINT.

Si quis frater frequenter correptus & quilibet culpa sua
excommunicatus non emendauerit. seuerior ei excedat
correctio. Ideest uerberum uindicta quem precedat.
Quod si nec sic corrigitur aut forte quod absit insuper
elatus & defendere uoluerit opera sua. tunc abbas
faciat quod sapiens medicus. Si uulnera fomenta. si
gutta adstrictio. si medicamina scripturarum. si ul
tima ferrum. si fraternum ut dictum excommunicationis uel
plagarum curam. Cum uiderit nihil suum prae
ualere industriam adhibeat etiam quod maius & fra
trum omnium precum ad deum quo omnia
possit. Quod si nec ipse sanetur talis. tunc iam abbas ferrum
abscisionis ut apostolus ait. ut si dormiat aegrotet.
Ceterum. Si fidelis fuerit discedat. Ne una ouis
morbida omnem gregem contamine.

XXVIIII. Si frater sepius
EXCOMMUNICATUS OFFENSUS FUERIT.

Frater qui propter uitia sua egerit aut pertinax de
fuerit. siue ex frequenti uel leui offensa pro ipsa
culpa excommunicationis uinculo teneatur. & sic stipulemur

gradar ecpiscor. Vochac eius humilitas emphat
Quod si denuo exerce usq; ostio tenere ecpiscor.
Non possit facient omnem subuersionis adiu
dongere. Liber [illegible]

XXX. De pueris minoribus intra
Omnis aetas uel intellectus pperus debet habere
mensuras. Ideo qui quatenus puer uel adulescens
ref. setate uel quantitas intellegere possint
quanta poenitentie excommunicationis. Dicatur
dum delinquunt. aut tetunis quinis ad flagellentur
aut secundum uerbera, cohercendi sunt ut possint.

XXXI. De collatione abbatis in monasterio
qualis sit.
Collaturus monasterii elige de congregatione
Sapiens. maturis moribus. sobrius. mansuetus
doctus. zelator. noueris bolemus. sumitur exem
plum de duo. qui ipsi digus. sed ut mons dicit. quam
congregationes sue sint. Cur gemet dominus
si sine tussione abbatis publicentur. querelam
custo dixit. sit nomen triste. Siquis sibi abbas
fuerit aliqua irrationabiliter postulat. ut prouide
cum contristet. sed rationabiliter cum humilitate
male pertulit denegat. Animas suas custodiat
Memor sepillud apostoli. quia qui bene ministra
uerit. gradum bonum sibi adquirit. Infirmorum
infirmum. hospitum pauperum. qui cum omni sollici
tudine curam gerat. Sciens sine dubio quia pro
omnibus indubitata ratione reddituris est.

Quamuis ramonasterii consuetudo quae substantia ac victus
uestis fratrum et ordo ponat. Ubi dubitatio neglegenda.
Neque uero ita studeat neque prodigus sit abbas ordinis
substantiae monasterii. sed omnia mensura ac ratione
secundum iussionem abbatis. Iumenta quae accommoda habeant. Ac cui substantia non esse quae tribuatur
formae et portionis pro ratione boni. ac temperatio
temporum boni sapiat abbatis. Omnia quae eis unum
ac non abbas prohibeat fuisse non sua. A quibus omnia
plenius uenerantur. Ne uerbi contristetur monachus
sine aliquo tempore ad minus offendat. ut non sanitatem
Memor domini eloquii. qui non dixerit quia
ut unum de pusillis. Congregatio maior fuerit sola
ratione eligatur. aquibus admonitus. ac ipse neque animo implere offensionem sibi commissi. Dorti scientibus, ac demum. quae data sunt ac pascatur. quae pascenda sunt
ut nemo pereat. neque contristetur. idem modi.

XXVII. De cura habenda ab abbate circa excommunicatos.

Substantia monasterii in fratrum ministerio ad uestitum
uel ad lectum. quidquid abbas dederit aut uenia
ac mercedis seruauerit. ac singula ut certa ratione
uenire consignet. custodiendo ac gerendo colligendo,
Et quibus debitores reuera. ne dum sibi ipsa ad fratres
uenerint succedant. scire quid dare aut quid
recipere. Et quae non fuerint dispensata. aut neglecta. ne res
monasterii temeritate corripiatur. Sicut
enim dauerit. disciplinae regulari subiaceat.

XXVIII. Si quis de gradu [illegible]

PRAECIPUE hoc cum iudicent omnes ampurandū esse
domum dei ne quis p̄sumat aliquid de ea
accipere sine iussione abbatis: neque aliquid habere
p̄prium nullam omnino rem. Non tabulas neque
codices neque graphium sed subtilem animum. Quippe
quibus nec cor possunt nec voluntates proprias habere
in propria voluntate. Omnium rerum necessaria
apud se ponere monasterium. Nec quicquam licere
habere quod abbas non dederit aut permiserit.
Omnia quæ omnibus sint communia ut scriptum est nec
quisquam quæ sua dicat aliquid velpræsumat. Quod si quis
quæ huic nequissimæ vitio deprehensus fuerit et admo-
nitus fuerit semel ac iterum. Si emendare non
correxerit subiacet.

De equalitate necessariis

Sicut scriptum est: dividebatur singulis prout cuique opus
erat. Ubi diximus ut præsumi aliquando non
oporteat sed infirmis cuncti consideretur. Ubi quorumcumque
indigentiæ egestas denegetur aut non cito subveniatur. Quæ
cumque indigentiæ exhibeatur et. Humilitatem præ
ferentibus non excellentiæ pretiosiores sint deo
omnia membra. Et ut ita sit. Ante omnia pro
malorum morum correctione quælibet causa tristitiæ
cuiquam betur aut significatione appareat. Quod si de
prehensus fuerit disciplinæ subdatur

De modo cibi et potus quantitate

FRATRES sic sibi invicem seruent ut nullus occasio

ne aliquem se officio subtrahat nisi infirmitate gravi-
ori culpa urgente aut quod occupatus fuerit quo-
usque inde maior merces adquiratur. Libelli ei dentur
per quos legat et ita ingrediatur horam suam. Ante
quos tamen psalmos hanc orationem dicat.
Sed habeat omnes solitas secundum modum congregatio-
nis aut positionem loci. Si maior congregatio fuerit
collegerius excusationem aquae quam vel siquid ei
primus maior ille ordinaverit occupetur. Cetera
sibi subeorum ordine minora serviat. Egressurus
de septimana sabbato mundiorem faciat.
Lauacra cum quibus sibi fratres manus aut pedes lavent
lauet. Pedes autem ipse qui egredit quam illi
qui introeunt ut ipse omnibus lavet. Vasa mundata
rursus mundo aqua collegerio consignet.
Quo collegerius eum introeunti consignet ut sciat
quid det aut quid recipiat. Septimanarius autem
ad horam operationis accipiat super altare
et assumat singulos libellos de quo ante ut hanc o
fectionis sine murmuratione agnoscat labore ser
[illegible] Tunc ab omnibus solempnis
usque admissas sub silentio. Inter missas decantet
ebdomadarius responsorium quod finitis
dominicae omnium gentibus provolvantur pos-
lavet et ingredi. Egressus autem de septimana
dicat hunc ordinem. Benedictus es domine quia
iuvasti me et consolatus es me. Quod dulce nectar
accepi benedicens dominum egredior. Sub sequatur
ingredientis edictum. Dominus custodiat introitum meum

dñe ad adiuuandum me festina. Ad hoc dem oratione
ppetia hominibus accepta benedictione
ingredianur

Infirmis fratribus

Infirmor uocate ad omnia ad quos pmissa adhibere
dne. Sicut ouem xpo ouis seruum. Quo
pfecto infirmus sui custos diligens. Et qd seruo
rum debuis minimis meis mihi fecisti. Sed ipse
infirmis consideret inhoneste dis sibi seruire. Aqua
superfluas ne sua contristem. fratres suos seruire uelit.
Quoniam patiens postulauit quod alibi expedire
non est adquiramus. Ergo cuncta mea sic adhibe
medicaminibus ne negligenter curentur. Quibus fratribus
infirmis sit cella supse deputata. Ad seruitium
timens dm. Ad diligens ne fallatur. Balneum huius
infirmis quotiens expedit offeratur. Sanis
& maxime iuuenib. Rarius concedatur. Sed &
senib ne fessis. infirmis omnino debilib. que pro
pagatione concedatur. Acubime lectos fratrum
ad cubili mobilis ad libitum sit. Cum ne
mo mea dne adhuc. ne cellarius ne seruus
bi negligens infirmis. Quos adeptis ne spreue
rit ne quid adscripulus doleamus.

Cunctis debilitatis

Ad cetera sanctus humana mente ad misericordias
inclinis ad alios. Sentiendo ei' infirmitatem. Ad
regulae auctoritas est prospicere. Consideret
semper mens bella. Nulla cenus est disciplina

regibꝰ tenentur indumenta. Solite uero processi
bꝰ uenire ad processionem hore canonice.

De ebdomadario lectore.

Quotidiani sacerdotum lectio dei esse debet.
Hebdomadarius qui ad ripam et codicem legendi dies
Lectur⁹ ad vesperam ebdomade dominicam ingrediatur.
Quo ingrediente post missas de communione p̄cor
dominib⁹ p̄sentib⁹ et uenturis absq; ipius loco
uis. Ordinabunt⁹ sibi monachum ex ordine sibi
p̄sentem accipiat. duobꝰ humeris apponet. cū sum
ad uesperam laudem uadit. Et sic accepta benedictione
ingrediat ad legendū. Summūq; silentiū ad
mensā. ut nullus murmurando uel uoce. nisi solus lego
ris. diuidatur. Quod uero ad necessaria sunt comedē
di. et bibendi. fratribus. ministret. ut nullus
indigeat p̄ceteraliquid. Si quid uero opus fuerit
fratribus. ut ei. singulo ponus p̄cor quātū ce. Ut
famis. duobꝰ quos. de p̄dicto lectore aut alium. quo. qui
requirere nō dēr occasio. qui sit de prior. pariter
ebdomadarius. Dicat mane
ebdomadarius. Dicat mane ante prim⁹ quā incipiat lego
p̄cor omnium. sum. Et ipe stans dicat. ut supra
scriptum est. Postea uero cum quinque ebdomadarius
Et sic uadit. ad ministrandum. Fratres uero non prohibe
legat aut cuiquam. Et aliquando sic est audiendus.

De mensura ciborum.

Sufficere credimus ad refectionem cottidianam sex
tae quantum omnibus. mensibus et locis pendere

ppē duersōrū infirmitates. Si forte quis eximo
non poterit sedere: exaltare fenestrā: Et cocta
duxpulēntia: preceribi omnib; sufficiant.
Si fuerit unde poma aut nasconia alia minus
addatur: & cetera. Panis libra una ppensa sūf
ficiat iudici: sive masticet: sive ptendu dēt
nae: Quod si cenaturus: de eadem libra necessa
rium est collatorem reservare: ad dandum ei qui
Quod si labor forte fratri fuerit maior: maiorem
& potestate abbatis sit: si expedire aliquid aliis
remota omnib; ei pulā: ut nequis pibeat pre
meditandi gratia. Quo audito sic conturbatus est
hic monachus: quo modo ei pula sicut nat dus ut
Vidaē negligent: cordi ei pula. Puer si ne
minori maiore sedendi seruādi: quātitas: sēdi
nor quām maiorib; seruata omnib; per ordi
Ordinē quadragesimales omnes debemus
communes: preter omnes debiles agētes.

AQUARUM POTUS.

Unus quisq; propriū habēdū ordē. Nullus
alius uerecie. Et dicēdū quā seruulorum nul
lus usq; uidat. Aperiē confitendū: & cū infirmi mei
contueor: in beatitudine: credimus omnē unū pin
gues sufficere pdicon. Quibus ādonat dē voluptuosa
& lenem uitā: ppter sobrietatē mercedē sētā.
Quod si ut loca necessitas: aut labor: aut tēpus dare op
tus aliquis poposcerit: quā diu ei pmittit: con
fidat. Cui dicimus omnibus: nequis opponat sancto
ras

xuerbrias. Goclegamus. unūmonachorū omissa
nonesse. Sedquianostris temporib; idmonachis posse
dere nonpotest. Placetnobis hoc consentiamus. ut non
usq; adsextā cōbibeamus sedpostnus. quousq; opor
tuna ingressio. deumsapientes. Ubiūnecessitas loci ex
poscit. utnec sappe scripta mensura inuenire possit.
sedmoderamine suo extotosubtrahat. benedictionē qui
ibi habitat. deanimade marcat. Decanteomnia
nonnisi mane. uesperi; mane nostertionibus fiant.

Quibus horis oportet reficere fres.

A sēc pascha usq; adpētecosten. adsextā reficiant fres
adsextā cenent. A pētecosten usq; tota estate
silabeat agrorū nullus habeat monachū. aut ipse ex
eatur nonpatiatur. quanta adsextā feria tenuerit
usq; adnona. reliquis diebus adsextā prandeat.
Quā opportuna sexta sieperit magis abbatis aut
estatis fuerit. omnibus fratribus cōmunis edere.
Et quā habuerit sic prudentia. disponat tempore
ut q; dispona. quatin animae salutē. adipsa
[illegible]
Ab. idus sept. sentembris usq; adequin. quadragesi
mas adnona sompficiant. Abinitio uero
quadragesimae usq; adpascha. aduesperum
reficiant. Ipsa aut uespere sic agat. ut lumen
lucernarum minime egeant. reficientes. sallocoadhuc
die omnia cōsummentur. Sed adcōpletē pote
sue cōfessione refectionis hostie sit potestas.
ut cumlucefiat. omnia.

XII POST COMPLETORIUM NE MOLESTETUR.

Omnium autem post salutem diligentiam debent studere monachi maximam esse cautionem silentii hora ipsa, et tempore omni profectum silentii sive perfectionis futurum. Si tamen propter aliquam occasionem excitati fuerint aliqui fratres, surgant citius et quod aedificandum videtur, unus quilibet faciat, id est oratione. Et prius cum iterum quam infirmis mentibus intellectibus; ut quiescentibus illis alii possint bene et sine impedimento dormire. Ad divinum officium hora qua surgendum est, sine ulla mora accedant, admonitione praecursorum invicem. Habeat autem quisque ordinatum locum suum in oratorio. Et neque ille qui vult, neque ille qui nolit, faciat hoc, id est si non fecerit ut ei utilitatem, quam vult facere, sed cum primum in choro fuerit, ubi et a fratribus videri potest, tunc ordinatum locum suum, cum compunctione orationis, faciat. Et non alius quilibet de proximo, aut loquatur alicui, nisi forte aliquis ab abbate vocatus fuerit. Quod tamen ipse cum summa gravitate moderate et cum honestissima fiat.

QUANDO OPUS DEI VEL ORATIO FIAT.

Ad horam divini officii mox ut audita fuerit signum, relictis omnibus quae agebantur in manibus,

summa cum festinatione curramus. Cum gaudio tamen ut si scurrilitatis inuenimus formitas. Ergo nihil operis dei preponatur. Quod si quis ad nocturnas uigilias post gloriam psalmi septuagesimi quarti quem ipse hoc ordo precedendo ad mare se uolumus dicto occurrerit non sit ei mora diuino incharo. sed ultimus omnium sit. aut in loco quem alii negligentibus sorte sum constituerit ab his uituperetur ab ipso uelut abominabilis usque dum emendatione operis publica satisfactione promereatur. Ad uocem eius tubicine uel ipse cursor sui iudicium uel ipse cursor sui iudicium debeat signare. uel si ipse abominabilis uel ipse secundum sue culpe mensuram feriatur. Nam si ferit ostiarius remanere. erit foris tectum quiete aut ubi conlocat sibi ferit uel sibi ulli uxori. et detur occasio maligno. Sed ingrediantur omnes. et uenerabili patri sibi reliquum emendetur. Diurnis quidem horis quando pausatur post uersum ad gloriam primi psalmi qui post uersum dicit occurrerit. Lego quia supradiximus multimodo sit. Hoc omnes simul debent uersum ad horam. et sub uno omnes accedant ad mensam. Quicumque frigidus a fratribus ad uersum ad mensam qui non occurrerit usque ad secundum uersum. Placuit ut corripiatur. Si dominus non omnia dederit. non permittat ad mensam communionis participationem. sed sequestretur ab omnibus et fletum emendet. refectum solus. sibi latera ipsius nostra deuinus. usque ad satisfactionem eorum decernimus. Fratres ad patrem. quod illum non fuerit

presens.

quispote ebū dicere. Nequis ꝑsumat nec ꝓ[ce]ssionē
aut potestatē quēquā ebdomadē ꝓmat sumere. Si aliquis
fratrū aliquid aliud ꝑ neglīgē accepēte remouere. hoc quā
desideuerit hoc ꝑ ꝑmat recusauit. aliud ei imponat
accipiat. usq; dem dationem congruam.

QUOMODO SATISFACIANT.

Si ꝓ grauiori culpa abbas retorio & mensa excommunicatur. hoc quoq; ꝑ ordinetur retorio ꝑ dela
batur. ante ferat. ostiarius ꝓfatus faciat
& inhibeat dicens. nisi tantum ꝑ sit ei mouere. cogat se ꝑ
tus grauis. omniū deo mea culpa excessum petat.
& hoc eandiu faciat. usq; dum abbas dicat ei
satisfactum est. Quidam tussis ab abbate ueniat.
ualuas ei ꝑ ostiarius abbatis pedib; deuideo omniū uestigia
faciat. ut ueniat ꝑ ipse. & cum sibi fuerit ꝓcipiat
in choro uel ordine quo abbas decreuerit. Non plan
ut ꝑ psalmū aut lectionē uel aliud quid non ꝑ sumat ante
retorio imponere. nisi ei fuerit ꝑ missum ab abbate. & omnibus
dum complet. opus diuinū ꝑ stratus ante ei ꝑ in loco quo stare
& confiteat faciat. usq; dum ei dicat abbas sufficit
tam ab hac satisfactione. Quicunq; ꝑ culpis
excommunicatur. tantum a mensa ꝑ retorio satisfa
faciat. Usq; ad tussim abbatis hoc ꝑficiat. usque
dum benedicat & dicat sufficit.

QUANDO SATISFACIANT.

Si quis dum ꝓmittit psalmū ꝑ ponat. aut non
ꝑ phonum uel lectionē fallatur. nisi ꝑ satisfactione

ac ibi coram omnib; humiliarius fuerit & seniorib; pro
excessibus suis castigari non sdegnauerit excessisse mag
nitudinis sub iacebit. Quippe qui nolunt humiliter
corripi: quid inter legendum deliquerit. Infantes qui ante
culpa repulerit.

De rebus ablatis

Si quis dum tulerit quo uis modo quicquam de rebus
monasterii: in pistrina: in horto: magne: aliquando
laboris: uel in quocunq; loco: aliquid deliquerit aut fu
gauerit quippiam aut perdiderit: seu aliter quid excesserit. ubi
ubi & quo uenerit: continuo non exibebit ad congregationem
priusquam satisfecerit & perdiderit delictum suum: duplum
cognitum fuerit: maturi subiacebit emendationi animae
uersionis. Si quis autem fuerit occasio causa fuerit latens
tatum abbati aut spiritalib; senioribus, prodiderint
Quisquis ipse uerbo & sua & alienam uilipendere: quid de ego
re publica cogit;

De significando ad opus

Quantacunq; hora opus fuerit: diuina deus qui fecerit celebrantur
in ecclesia mane: aut ad pallium: aut ad tertiam nunqua
hanc cursu: ut omnibus horis completis, cum pleniter;
Psalmos aut ad lectionem: aut antiphonas: post abbate ordine suo qui
iussa fuerit imponat; Cantare aut ad legere ausi fuerit
nisi qui potest ipse ad officium impleto: ut edificet au
dientes. Quod cum humilitate & gravitate & sobrietate
fiat & cum iussa fuerit abba;

De pena

Grauitas iniuncta est animae. & ideo cesset a pena;

In quib; dieb, quadragesime accipiat omnes
singulos codices de bibliotheca, quos per ordinem
ex integro legant. Quicodicesse incipit quadra
gesime dandi sunt. In ebdomada sane depu
tentur
ipsi duo fratres seniores qui circumeant monasterium
horis quibus vacant fratres lectioni. Videant ne forte de
inueniat frater accidiosus qui nucem aut fabulis
operam det non curans lectionem et non solum sibi nocens sed
et alios audientes excitet. Hos ergo si quos adhuc segnes
inuenerint corripiant semel et iterum. Si non emendaverit
correptione regulari subiaceat, ita ut ceteri timeant. Neque fratres
horis inconpetentibus, dominico die lectioni vacent
omnes excepti his quibus diuersis officiis deputati sunt.
Si quis autem tam negligens ac desidiosus fuerit aut non
discat aut non possit meditari aut legere iniungatur
ei opus quod faciat ut non otiosus.
Fratribus infirmis aut delicatis talis opera iniungatur
ut nec otiosi sint nec nimium laboribus opprimantur
aut opprimantur. Quorum infirmitas ab abbate
consideranda est.

De quadragesima observanda

Hec communiter possunt uti monachi quadragesime
debent observationem habere. Sed quia pauco
rum est istam uirtutem ideo suademus ut isti diebus quadra
gesime omnimodis curent animam suam custodire
Omni parte negligentie aliquantum pro his diebus
relaxare debeat. Quod tamen dignum est fratribus

utrius tempus sumus. Oratione quoq; flexibus lectionis
punctionis cordis atq; abstinentie opera mandemus.
Cotidie diebus singulis nos ipsos admonere
mus. Oratione prandii cibi quoq; ante absumptionem
omnes quisq; supmensam sibi indicta aliquid proficuum
cum gaudio spiritus offerre debet. Ideo subsequitur
Deo debito deportune desomno. deloquacitate desiderii
tate. & cum spiritalis desiderii gaudio semper exspectet.
Decipsum tamen quotiens quisq; offensam abbatis sui
gerit. & correctus fuerit oratione reconciliare. Quia
sine permissione patris spiritalis fiat presumptione depu
tabitur. & huius gloriose nomen coli. Congregatio
lucrare abbatis omnia agendi sunt.

De fratribus qui longe a loco
laborant aut in via sunt

Fratres qui remotius longe sunt in labore & cum ipsum
accesserit hora competens ad monasterium. & abbas
ppendit quia ita. agant ibidem opus dei ubi ponunt
cum timore dei suo flectentes genua. Similiter qui mit
tuntur in diversis. non eos pretereat tempus constitutum
Sed ut possunt agant sibi & fratribus sicut prius mandatum
fuerit exspectent non murmurando

Qualis debet esse numerus
fratrum

Fratres quique quales responsa percipiant. & audiant
ipsum psalmum ubi dicit. nonne dominum qui odio
habent te tabescebam & super inimicos tuos tabescebam
Odio autem malos eos habere debemus. Quod singulis
secundum qualitatem. malitiam eorum odium habere
non sine precipiatur. Quod fiendum secundum quod
monuit

Ratio hoc fit qd dicitur — Precibus quoq; aliquis
iuuet admittitur. Explicit opusculum omnes cum summo
silentio audiunt. Saga tua generalitate. Ut si vero
quis forte sibi peculiariter aliquid optet non impediatur alie
rius impetratio. Sal & fidelis aute sibi societatis opus
implere mente & ore. Hominem amoris uoce sal
utare lacrimis & intentione cordis. Ergo qui sine deo pus
non facit non permittatur explicit opusculum gregorii
sicut dictum est. Precedat imperatorem patrum.

De susceptibus hospitibus.

Quicquid superuenerit hospites cum quibus christo suscipi
antur. Quia ipse dicturus est hospes fui & suscepistis me. Omnibus congruus honor exhibeatur
maxime domesticis fidei & peregrinis. Ut ergo iuncta
mus fortis hospes occurrerit ei aut prior ne ab eis
non officio cognatis. & premittat os ipse pacem
& sic sibi sociantur in pace. Quod prius osculo sum prius
offeratur nisi oratione premissa. propter illusiones diabo
li. Ipsa ei salutatione omnis exhibeat humilitas.
Omnipotenti sue discedenti hospiti suadeatur
capite uel pro stando omnino post tergum christi mei
adoretur quia & ipse suscipitur. Suscepti ab hospite
ducantur ad orationem & postea sedeat cum eis
prior aut cui iussorit
ipse legatur
hospite
ex diuina ut aedi
ficetur & post hec omnis ei exhibeat humanitas.

Jeiunium aperiose frangatur. ppt hospitem
nisi forte precipuus sit dies ieiunii quem pos
se uiolari. Fratres aut consuadines ieiunio
rum pse quantur. Aqua manus ab. abbati hos
pitibus da. Poder hospitibus omnibus. tam
abbe quam cuncta congregatio lauet. Qui
bus lotis. hanc uersum dicant. Suscepimus
de misericordiam tuam. in medio templi tui.
Pauperum & peregrinorum maxime susceptio
nem curam sollicite exhibeatur. quia in ipsis
magis xpc suscipitur. Nam diuitum terror
ipse sibi exigit honorem. Quo quisque abbatis
& hospitum susceperit. ut inter fratres horis suspicien
tes hospites quique quam desint monasterio.
non inquietentur fieri. Inqua quoquina
ad aulam ingrediuntur duo fratres. qui ipsum officium
bene impleant. Quibus ut indigentia solatia mi
nistrentur. ut absque murmuratione seruiant.
Et iterum quando occupationes minores habent
exeant ubi eis imponatur. operam. Et non so
lum ipsis. sed in omnibus officiis monasterii
ista sit consideratio. ut quando indigent sola
tia accommodentur eis. & iterum quando
uacant. oboediant imperan
ti. Item
& cellam hos
pitum habeat
adsignata
fratres. quorum ani
mam timore di
possideat. ubi sint
lecti. strati. suffi

ent. a domus dī sapientib; & sapienter
ministrent. Hospitib; aūt cui hō pēi
ptur. nullatenus societur. neq; conloquatur.
Sed si obuiauerit aut uiderit. salutatis humi
liter et dictum. & petita benedictione per
transeat. dicens sibi non licere conloqui cum
hospite. uel aliquid suscipere.

Si debeat accipere uel dare litteras

Nullatenus licet monacho neq; aparentī
bus suis. neq; alio quo quā hominū. nec sibi
inuicem litteras. aut eulogias uel quaelibet
munuscula accipere aut dare. sine precepto
abbatis. Quod si etiam aparentib; suis. eique
quam directū fuerit. non presumat suscipere
illud. nisi prius indicatū fuerit abbati.
Quod si iussus fuerit suscipi. in abbatis sit potestate
cui illud iubeat dare. Et non contristetur
ibi. cui forte directū fuerit. nec detur occa
sio diabolo. Quia aliter presumpserit. disci
plinae regulari subiacebit.

De estimentis uel cetera

Uestimenta fratrib; secundum locorum
qualitate ubi habitant. uel aerū tempe
rie dentur. quia in frigidis regionibus
amplius indigetur. in calidis uero minus.
Haec ergo consideratio. ab abbate est.
Nos tamen mediocrib; locis. sufficere credi
mus. monachis singulos. cocullā & tunicā.

Cocullę hyemę uellosam. mediocre puram aut
usitata. & scapulare propter opera. Indumenta
pedum. pedules & caligas. De quarum rerum
omnium colore aut grossitudine non causentur
monachi. sed quales inuenire possint impune
pro qua habitant. aut qd uilius comparare po-
test. Abba uero de mensura pudeat. ut non sint
curiosa ipsa uestimenta ut centibus ex. sed mensu-
rata. Accipientes nouum. uetus semper reddant
in pauperes. Sufficit enim monacho duas tunicas
& duas cocullas habere propter noctes & propter bu-
rras. Jam quod superfluum est
amputare debet. Et pedules & quod cui quę est
ne uetustum. sed dant dum accipiunt nouum.
Femoralia hi qui mittuntur dirigantur. de ueste-
rium accipiant. Qui ueniens non est de una lotura
restituant. Et cocullae & tunicae sint aliquan-
to melioris quas habent & modice meliores.
Quas exeuntes in uia accipiant de ueste-
rio. & ea ueniens restituat. Stramenta uero lecto-
rum sufficiat matta. sagum. & lena & capitale.
Quae tamen lecta frequenter ab abbate scru-
tanda sunt. ne propter peculium stramenta
latitent. & sicut inuentum fuerit quod ab abba-
te non sit concessum. grauissimae disciplinae
subiacebit. Et ut hoc uitium peculiare ita
uehementer amputetur. destruatur ab abbate

omnia quae sunt necessaria. Deest cocilla tunica
pallulei caligas bracile cultellu graffio acus
mappula tabulae. ut omnis auferatur pecu
niae occasio. Aquam ad abbatem conse
dere cui. illa sententia actuu apostoloru. quia
dabatur singulis prout cuiq; opus erat. Ita
ergo & abbas consideret infirmitatem indigen
non malam uoluntatem aestimet. Inomnib;
tamen uitiis cauendis discretionem cogitet.

De mensa abbatis.

Mensa abbatis cum peregrinis & hospitib:
sit semp. Quotiens tamen minus fuerint hospites
quos uelit defrater ubi uocare in ipsius sit potestate.
Seniores tamen unum aut duos semp cum fuerint ibi
dimittendos pro disciplina.

De artificibus monasterii.

Artifices si sunt in monasterio cum omni humili
tate faciant ipsas artes si permiserit abba.
Quod si aliquis eorum extollitur pro scientia
artis sue. & quasi dare aliquid conferre
monasterio uidetur. auellatur ab ipsa arte
& denuo per eam non operetur. nisi forte humi
liatus rursum abbati iubeat. Si quid uero ex
operibus artificum uenundandum est. uideant
ipsi per quorum manus transire debent. ne
aliquam fraudem praesumant. in ipsis. unde
memores sint semp ananiae & saffirae. Ne forte
mortem quam illi in corpore pertulerunt. hi inuenia

uelom quali quam studeam de rebi monasterii
fecerint. inanima patiantur. Quapropter
praecius non subripiat iniquitas malum
Sed semper aliquantulum utilius dicitur. quam ab
alio saeculari ibi detur. ut omnibus glorifi
cetur ds. ¶ DE PORTARIO MONASTERII.
DE DISCIPLINA SUSCIPIENDIS
Hospes uenienti quis ad conuersionem
nomen saeculi tribuatur ingressus. sedeat
ad apostolus. probetur si recedo sustinet. Et gaudia
meus praeuenerit pulsans. & inclamat ibi qui
tarius. & difficultate ingressus. postquam tem
pus quam quidem usus fuerit patienter ponere
et patefacto petitionis suae. annuatur et ingres
sus. & sit in cella hospitii paucis diebus.
Postea ad sit in cella nouitiorum ubi meditet
ur. & manducet et dormiat. Et semper et
talus deputetur. qui aptus sit ad luerandas
animas. qui super eos omnino curiose intendat
& sollicitus sit. si reuerete dm quaerit. si sollici
tus est. ad opus dei. ad oboedientiam. ad humili
tatem. Praedicentur ei omnia dura. & aspera quibus
ad dm. Et si promiserit de stabilitate sua
perseuerantia. post duorum mensium circulum
legatur ei haec regula per ordinem. & dicatur ei.
Ecce lex sub qua militare uis. si potes obser
uare ingredere. si uero non potes
liber discede. Si adhuc steterit tunc

ducatur in supp̃e dictam cellã nouitiorum
& ibi ꝓbetur in omni patientia. Et post
sex menses iterum relegatur ei hec regula
ut sciat ad quod ingreditur. Et si adhuc stet
post quattuor menses iterum relegatur ei eadem
regula. Et si habita secum deliberatione
promiserit se omnia custodire & cuncta sibi
imperata seruare & suscipiatur in con
gregatione. Sciant se electo regule constitu
tum quod ei ex illa die non liceat egredi de
monasterio nec collum excutere de iugo
regule quæ tam morosam deliberationem
licuit ei excusare aut suscipere. Suscipiendus
autem in oratorio coram omnibus promittat
de sua stabilitate & conuersione morum suorum
& obedientia coram deo & sanctis eius. Si quando
aliter fecerit a deo se damnandum
sciat quem inridet. De qua promissione
sua faciat petitionem ad uenerabiles reliquias
& altare sanctorum. Quam petitionem manu sua scribat. Aut si se
nescit litteras alter ab eo rogatus scribat
& ille nouitius signum faciat & manu sua ea
super altare ponat. Quam dum posuerit inci
piat ipse nouitius hoc uersum. Suscipe me
domine secundum eloquium tuum & uiuam. Et
non confundas me ab expectatione mea. Quem
uersum omnis congregatio respondeat

adiungentes gloriam patri. Tunc ipse fratres nouitius prosternat se singulorum pedibus atque oret pro eo. Cumque ille die mensa ministratione reputetur. Ref siquis habere aut erogare prius pauperibus aut facta sollemnia dimittere conferre monasterio. nihil sibi seruans excommunicatus quippe quo ille die nec propriam potestatem habituri sunt. Mox ergo inspector loci exeat ut rebus proprius quibus uestitus est & induatur rebus monasterii. Illa aute uestimenta quibus exutus est reponantur in uestiario seruanda. Ut si quando suadente diabolo consentire uoluerit egredi ex monasterio quod absit tunc ex ipsis rebus monasterii spoliatur. Illam tamen partione quam de supradictis abbatis contulit non recipiat. sed in monasterio reseruetur.

Si quis forte de nobilibus offerat filium suum de minoribus in monasterio. siue puer minoris aetatis. pariter cum eius facultate partione qua superius diximus. cum oblatione ipsam partionem de manu pueri in altare imponat. & sic eum offerens. De nobis autem aut insidente proprietate. penitus subtrahatur eidem. de quamuis ipse nequis subtracta persona. nec quolibet modo eis quando aliquid dare uel tribuunt occasione habendi. uel cesse subtrahere uoluerint. aliquid offerre uoluerint

maximo sinamonasterio. p̄mercede suas facia[n]t
Cerebi quas dare uoluit monasterio donatione fiat
ibi reseruato sibi si uoluerint usufructu
rio. Atque ita omnia obstruantur uitiul
la ne suspectio remaneat puero. p quā deceptus
perire possit quod absit. quod experimento
didicimus. Similiter ad̄ pauperiores fa
ciat. Quia certe nihil habent. simpliciter
paratione faciant. & cum oblatione offerat
filium suum coram testibus.

De sacerdotibus qui [illegible] monasterio [illegible]

Siquis de ordine sacerdotii in monasterio se susci
pi rogauerit. non quidem ei citius adsenti
amur. Tamen si omnimodo persteterit in hac sup
plicatione sciat se omnem regulae disciplinae
seruaturum. Nec aliquid ei relaxabitur. ut sit
sicut scriptum est. Amice ad quod uenisti. Ea
dem detur ei et amen. ut post abbate stare uel bene
dicere aut missas cantare. si iussionem prius ei
abba. Si alias nullatenus praesumat aliqua.
Sed omnia se disciplinae regulari subdere. & in ac
humilitatis exemplo omnibus det. Si forte
ordinationis aut alicuius rei causa fuerit in mo
nasterio. † illi qui ei propter reuerentia
sacerdotii concessus est. Clericorum autem
si quis eandem desiderio monasterio sociari
uoluerit. Loco medio ac [illegible] collocetur.

† illum locum attendat quando ingressus est [illegible]

Ctipse tamen sipmittit deobseruatione regule
uel propria stabilitate. SUSCIPIENDIS
DE MONACHIS PEREGRINIS QUALITER

Siquis monachus peregrinus delongin quis pun
tis supuenerit. siprobus prie uoluerit
habitare inmonasterio. &contendus fuerit
consuetudine loci quainuenerit. &non superflua &te sua p turba. monasterii. sed simpliciter contentus. &quod inuenerit. suscipiatur
quamdiu tempore capit. Siquasane rationabiliter. &cum humilitate correxerit. reprehendit. aut
ostendit. iuste. &abbas prudenter. peosdē. approbaeo ipsum eumdē sibi direxerit. Siuero possea
uoluerit stabilitate sua firmare. non renuatur talis uoluntas. Ctmaxime quia tempore
hospitalitatis. ponit eius ista dominici. Quod
si sub quis aut uetustus. inuenitis fuerit. tempore hospitalitatis. nonsolum non debet. secum
cor pus monasterio. sed rectius dicatur. ei
honeste ut discedat. ne eius miseria. &iam
alii uitientur. Quod sinon fuerit talis ut merea
tur. pieri nonsolum sipetierit. suscipiat. in
congregatione sociandus. uerum &iam suade
atur. ut sedeat. ut eius exemplo alii eruditiantur.
Ctquia nompulo co. undo seruitur. uni
regimulentur. Que rectia tale psperet.
abbas. caueat. ne insuper iste aliquantulum
conturbet. uel co. Non solu monachi. sed etia

desuprauctis grecibus sacerdotum uel cleri
ordi stabilire possit abba minatori quam ingre
diuntur loco sicorum eadem p spexerit utilitas
esse. Caueat tamen abba ne aliquando de honesto
monasterio monachum adhabitandum suscipiat
sine consensu abbatis eius aut literas commen
datitias. Quia scriptum est. quecumque tibi non uis fieri
alteri ne feceris.

Si quis abba sibi presbiterum uel diaconem ordinari
poscerit: de suis eligat quidignus sit sacerdocio
fungi. Ordinatus uero cauendi elationem aut sup
biam. Nec quicquam presumat nisi quod ei ab abba
fuerit iniunctum. sciens se multo magis disciplinae
regulari subditum. Nec occasione sacerdotii
obliuiscatur regulae obedientiae & disciplinae.
sed magis ac magis in deum proficiat. Locum uero
illum semper attendat quando ingressus est mo
nasterio. preter officium altaris. Si quando
electus congregationis eius abbatis pro
meritis eum promouere uoluerit. quidam
regulae aut decani uel prepositi constitutum sibi
seruare sciat. Quod si inde presumptus fuerit
non sacerdos sed rebellionis iudicetur. Et si pe
ne monitus sinat cor suum exerire & iam epi
scopus adhibeatur in testimonio. Quod si nec sic emen
dauerit. claro conuictu culpis proiciatur
de monasterio si tamen talis fuerit eius contu

macia

ut subdi: aut oboedire regulae nolle.

De ordine conuersationis.

Ordines suos in monasterio loco conseruent. uel conuersionis tempus ingressus. uitae meritu discernit. ut quae abba constituerit. Quia abbas non conturbet gregem sibi commissum. nec quasi libera uoluntate potestate sua iniuste disponat aliquid. sed cogitet semper quia de omnibus iudicibus suis & operibus. reddenda sit ei ratio. Ergo secundum ordines quos constituerit. uel quos habuerunt ipsi fratres. suo accedant ad pacem. ad communionem. ad psallendum. ad standum. Et in omnibus omnimodis. aetas non discernatur. nec ordine. nec iudicet. quia samuhel & daniel pueri presbiteros iudicauerunt. Exceptos ergo eos qui ut diximus. ex priori consilio abbas fecerit. uel degradauerit. certis ex causis. reliquos ut conuenit ordinet. ita sint. Ut uerbi gratia. qui secundo aut die ueniunt in monasterium. uel qui de seculo ueniunt. ita sint. ut quo hora uel quo tempore ueniunt. cogitet. quod ordinandum sit.

Pueri uero per omnia. ab omnibus disciplinentur. Iuniores ergo priores suos honorent. Priores uero minores suos diligant. In ipsa appellatione nominum. nulli liceat alium puerum nominare. Sed priores iuniores suos fratres nominent. Iuniores priores suos non

nos uocent. quod intelligitur paterna reuerentia. Abbas uero quia uicem xpi agere uidetur domini aut abbas uocetur. Non sua ad sumptione sed honore & amore xpi. Ipse uero cogitet. et hoc se exhibeat ut dignus sit tanto honore. Ubicumque sibi obuiant fratres. iunior a priore benedictionem petat. Transeunte maiore. minor surgat. et det ei locum sedendi. nec præsumat iunior consedere. nisi præcipiat senior suus. ut fiat quod scriptum est. honore inuicem prauenientes. Pueri parui uel adulescentes certum in oratorio uel ad mensas. cum disciplina ordinem suum conseruent. Foris autem uel ubi ubi cum custodiam habent. aut disciplinam. usque dum ad intelligibilem ætatem perueniant.

DE ORDINATIONE ABBATIS

In abbatis ordinatione illa semper consideretur ratio. ut hic constituatur. quem sibi omnis concors congregatio secundum timorem dei. siue etiam pars quamuis parua congregationis sanioris consilio elegerit. Vita ac merito & sapientiæ doctrinæ eligatur. quamuis ordinandus. etiam si ultimus fuerit in ordine congregationis. Quod si etiam omnis congregatio eius uitiis consentiens. quod quidem absit. consenserint. et hæc ad aliquorum notitiam. episcopi. aduenientium. diocesis. uel abbatum. uel christianorum uicinorum. clarius. prohibere. prauorum pualere consensum. sed domûs

dignum constituant dispensatore. Scientes pro
hoc se recepturos merc eternam retributionem
si illud caste & zelo dei fecerint. sicut econtrario peccatum sine
regni. Ordinatus autem ille cui
semp qualemcumq; suscepit. & cui reddimur est
extremum iudicium ratio. Sciatque sibi ma
cere prodesse magis quam preesse. Oportet ei
esse de cunctis lege diuina. ut sciat & sit unde pos
sit. nam & quotidie. Castum sobrium misericor
dem. & semp sup exaltet misericordia iudi
cium. ut idem ipse consequatur. Odorem
unguenta delectamenta. Inspectione correptione pru
denter agat. & inquirimus. Nedum sumus
cupit emendare cruzine frenum facturus.
Suamque fragilitatis semp suis pectus sit.
cogitet qui calamum quassatum noncon
terendum. Inquibus non dicimus ut permit
tat nutriri culpa. sed prudenter & cum
caritate amputet. ut videat cuique
expedire. sicut iam diximus. & studeat
plus amari quam timeri. Non sit turbulen
tus & anxius. non sit nimius & obstinatus.
non sit zelotypus & nimis suspectosus. quia
nunquam requiet. Inspicit imperus suis
sit prouidus & consideratus. Sit secundus
deus sit secundum saeculum. sit apertus quae
imungit. discernat & temperet & cogitans
ut creatorem sci iacob dicentis.

Sit grex meus plus timendo quam laborem
diligendo. Ouibus eius. Haec et cetera quae
testimonia discretionis magistri ubique sumens
sic omnia temperet atque disponat ut et fortes
esse cupiant et infirmi non refugiant
et praecipue ut praesentem regulam per omnia
conservet. Ut dum bene ministraverit audiat
a domino quod servus bonus qui negotium
commissum sibi tempestive erogavit
conservus sibi audivit. Amen
dico vobis eum super omnia bona sua constituet eum.

De praepositi ordinatione.

Saepius quidem contingit ut per ordinationem
praepositi scandala gravia in monasterio
oriantur. Dum sint aliqui maligno spiritu superbi
inflati existimantes esse secundi abbates et
assumentes sibi tyrannidem scandala nutriant
et dissensiones in congregatione faciant. Et
maxime in illis locis ubi ab eodem ecclesiae
vel abbati abbatibi qui abbati ordinantur abbatis
nomen et potestas ordinatur. Quod quam sit
periculosum experti sumus. Ex quo die abbatis
ordinatio agitur materia edificandi suggeritur
cogitationibus eius excusum
eum esse a potestate abbatis sui qua abbatis ordinatio
ab eo. Hinc fiscationes
invidiae rixae detractiones aemulationes
dissensiones exordinationes. Ut dum contemnit
sibi tutiorem abbatem praepositus qui fuerunt

& ipsorũ necesse est sub hac dissensione animas pe
rideant. & unusquisque ipse suam. dum alienum
pascit. cunctis impedimento. Cunctis periculosum
illis esse puto. incaute. quicquid ibi mandatione
fecerunt audere. Ideoque prouidemus
expedire. ppter pacis custodiam. ut ab
hac sit pendere arbitrio ordinatione monaste
rii sui. Et si opus est fieri. ut decanos ordinet
atque constituat. quos ipse abbas monaste
rii sui abbati posuerit. aut dum plurimi com
mittitur unus non superbiat. Quod si aut locus
expetit. aut congregatio petierit et petitionibus
ejus cum humilitate. & abbas iudicauerit
expedire. quemcunque elegerit abbas cum consilio
fratrum timentium deum ordinet ipse sibi praepo
situm. Quisquis autem praepositus ille agatur cum
uniuersa congregatione. quae abbatis sui mundae fue
rint nihil contra abbatis uoluntatem ordinatio
nem faciens. Quicquid ei placuit exequi
tanquam deo imperante sollicite obseruare praecep
tum regulae. Qui praepositus sit rebus superbus
uitiosus. aut elatione deprehensus superbiae
aut contemptor sanctae regulae fuerit conpertus
ammoneatur uerbis usque quater. Si emen
dare noluerit. adhibeatur ei correctio disciplinae
regularis. Quod si neque sic correxerit. tunc
deiciatur de ordine praepositurae. & alius
qui dignus sit. in locum eius subrogetur. Quod & si

postea in congregatione quicquid ab oboediens
non fuerit. Nam de monasterio expellatur.
Caput tamen abbas sedeo mnibus iudicij sui
timeat dere rationem. Ne forte ex his que mali
die flamma urat animam sua.

De hostiariis monasterii

Ad portam monasterii ponatur senex sapiens qui
sciat accipere responsum & reddere et cui
maturitas eius non sineat uagari.
Qui portarius cellam debet habere iuxta portam.
Ut venientes semp presentem inueniant
a quo responsum accipiat. & moueat aliquis
pulsauerit aut pauper clamauerit. ut deo gratias
respondeat aut benedicat. cum omni mansue
tudine timoris dei. reddat responsum feruo
ris caritatis. Qui portarius fundi egt solacia iuniore fratre accipiat.
Monasterium autem si potest fieri. ita debet cons
tituj. ut omnia necessaria. id est aqua. molen
dinum. hortum. uel artes diuersas intra
monasterium exerceantur. ut non sit necessi
tas monachis uagandi foras. quia omnino
non expedit animabus eorum. Hanc cautelam
tulam sepius uolumus in congregatione legi.
ne quis fratrum se de ignorantia excuset.

De fratribus

Dirigendis est in uia omnium spectatum uel
abbatis seruatium commendet.

Et sempe ad orationē ultimam operis di: commemoratio omnium absentium fiat. Peuenientes ad domum dei: ipso die quo redeunt: pōnant ocium horis dum explet̄ opus di: prostrati loco orationis: ab omnib; pene: obtentu ppter excessus. Nequid forte subripuerit mali usus aut audiendi malerei: aut otiosi sermones. Nec presumat quisquā aliis referre quae cum q; foras monasteriū uiderit aut audierit: quia plurima disperatio est. Quod si quis presumpserit: iudicetur regulari subiacere. Similiter & qui presumpserit: claustra monasterii egredi: uel quocūq; ire: uel quippiam quamuis paruū sine iussione abbatis facere.

CAPITULUM

Si cui fratrū aliqua forte grauia aut impossibilia iniunguntur: suscipiat quidem iubentis imperiū: cum omnimansuetudine & oboedientia. Quod si omnino uirium suarū uiderit pondus oneris excedere: impossibilia q̄ sue causas: et quibus prime ei parere & opportune sufferre: non superbiendo: aut resistendo: uel contradicendo. Quod si post suggestionem suam: in sua sententia prioris imperium perdurauerit: sciat iunior: hoc sibi expedire. Et deo rationabiliter confidens: & adiutorio di oboediat.

ut in monasterio non p̄sumat
alter alterū defendere

Summo pere cauendum est ne quando occasio
ne p̄sumat aliquis aliquem defendere monachū
in monasterio. aut quaestuari. etiam si quando
consanguinitatis p̄quin quinquate tangeret.
Nec quolibet modo to̅ monachis p̄sumatur
quia ex inde grauissima occasio scandalorū
oriri potest. Quodsi quis hoc transgres
sus fuerit. acriter coherceatur.

Ut non p̄sumat passim quis
alium cedere

Videatur in monasterio. omnis p̄sumptionis occasio. Ordinamus atq; constituimus. ut nulli liceat quemquam fratrū suorū excommunicare aut cedere. nisi cui potestas ab abbate fuerit data. Peccantes autem coram omnibus arguantur. ut cęteri timorem habeant. Infantibus uero usq; ad quintum decimum annum aetatis disciplina diligentia ab omnibus adhibeatur. Cauto tamen ab omnibus. sed de hoc cum omni mensura & ratione.

Non in refectorio alicui quicquam sumpserit aliquando nisi fuerit ei p̄cepto abbatis. aut inprimis infantibus sine discretione exacerbet. disciplinae regulari subiacere. Quia scriptum est. quod tribus annis fieri. absque facta.

Obœdientiæ bonum non solum abbati ex
hibendum est ab omnibus: sed et eam
sibi invicem ita obœdiant fiat: scientes
quod hanc obœdientiæ suam: fetur ut ad deum.
Præmisso ergo abbatis nut præpositor ad quibus
constituuntur: Imperio cui non permittimus
privata imperia præponi: Decidro omnes
iuniores: priori bis ut cum omnis curæ & sol
licitudine obœdiant: Quod si quis contemptus
repperitur: corripiatur: Si quis ut fratrum
quamvis minima causa: ab abbate vel a quocunq;
priorum suo corripitur: quolibet modo: vel si ali
quem senserit animus prioris cuiuscumq; con
tra se forte ut vel commotus: quamvis modice: mox
sine mora tamdiu prostratus in terra ante
dei eius iacens: satisfaciens: usq; dum benedicto
ne sanetur illa commotio: Quod qui contempse
rit facere: aut corpore: aut animo dictae subiacent
ut si contra nimis fuerit: demonaster io expellat.

1 Bono quod debet habere.

Sicut est zelus amaritudinis malus qui separat
a deo: & ducit ad infernum: ita est & zelus bo
nus qui separat a vitiis: & ducit ad deum & ad vi
tam æternam: Hunc ergo zelum: ferventis
simo amore exercere monachi: id est: in
honore se invicem præveniant: & infirmita
tes suas sive corporum sive morum patientissime

tolerem: obœdientiæ sibi crescat impendat.
Nullus quod sibi utile iudicat sequatur: sed quod
magis alio. Caritatē fraternitatis: casto
impendat amore. Timeant: abbatem suum
sincere & humili caritate diligant. Xpō om
nino nihil ꝓponant: quicquid patrē admittan
alienum non ꝓducat.

CONSTITUTIO
DE EO QUOD PRO MINIMIS IUSTITIAE

OBSERVATIO TUTIOR EST REGULA.

Regulam autē hanc dispositimus: ut hanc
observantes in monasterijs: aliquatenus
ꝙ honestatē morū aut initium conver
sionis: nos demonstremus habere. Cæterū
ad perfectionem conversationis: quicunq; festinat.
sunt doctrinæ sanctorū patrū: quarū observa
tio ꝓducat hominē ad celsitudinē perfectionis.
Quæ enim pagina aut quis sermo diuinæ auctō
ritatis: aut rectissima norma uitæ humanæ: Aut
quis liber sanctorū catholicorū patrū: non nos
sonat ut recte dirigere iter nostrum: ad creatorē nm.
Nec non & collationes patrū & instituta &
præcepta eorū: sed & regula sancti patris nr̄i basilij
quid aliud sunt. nisi bene uiuentiū & obœdientium
monachorū instrumenta uirtutū? Nobis au
dacissimis & male uiuentibus: atq; negligentibus:
rubor confusionis est. Quis quis ergo ad pa
triæ cælestem festinat: hanc minimam

incoeptionis regulam descripsimus. Adiuuante
xpo perficiemus. Ceterum ne demum admoti a
quibus supra commemoratum est doctrinae
ubertati quicquam culminis. dō progente proficiet.
amen dō gratias.

EXPLICIT REGULA SCI BENEDICTI.

INCIPIT BREUIARIUM APOSTOLORUM ET QUO
ANNO UEL LOCIS UBI PRAEDICAUIT ET
OBIIT UEL UBI SUNT.

Simon qui uocatur cananeus filius iacobi frater andreae de
ciuitate ostus in cobertinda prouincia galileae
qui propter simonem magum de quo actorum
rum scribitur ibiq; praedicans euangelium
regnauit annis quinque. anno tertio eiusdem urbis rectoris
pontificatus. Sexto uero decimo anno
post passionem dni. sub nerone caesare uiuens
crucifixus pependit est. Cuius natalicium. VIII KL
iul. celebratur.

Paulus qui uocatur primus. ostus ex tribu
beniamin apostolus gentium. hic secundo
post ascensionem dni anno baptizatus. sub
nerone eadem die qua petrus capite truncatus. ibique sepultus est.

Andreas qui uocatur uirilis uel decorus
frater petri. hic praedicauit scythiam achaiam. ibiq; incredulae parti crucifixus pependit
suis occubuit. PRIDIE KL. DECEMBRIS.

Jacobus quintꝰ prædicauit· subplantatur· filius
zebedei frater· iohannis· Hic spaniæ &cet
domuit loca prædicauit· & sub herode gladio
cesus occubuit· Sepultus quiesc machata
mar marica· viii kl. aug·

Johannes quintꝰ prædicat· grecia adi· apostolus
& euangelista filius zebedei· frꝰ iacobi
dilectus dñi prædicatur· asiae· & ineffesso·
vi kl. mai· [illegible]. Ad ipsi missionꝫ
eius· [illegible] dicitur· quando natiuitas
scꝫ iohannis baptistae celebratur·

Thomas quintꝰ prædicatur· abrsus· didimus·
hic esse xpi similis· Hic pastis & medis prae
dicatur· & discipulus orientale plagæ· ibiq;
euangeliū prædicauit· Lancea enim tho
transfixus occubuit· In calamineae indie ciui
tate· ibi sepultus esc· in honore· xii kl. mai·

Philippus quintꝰ prædicatur· os lampadis· ab hac
ciuitate oriundus· unde & apostolus· gallis fidē
contulit xpi· Deinde in hierapoli frygiae pro
antiae crucifixus & lapidatus obiit· Ibiq;
cum filiabus suis quiescit· Cuius natalicium
kl. maii· celebratur·

Jacobus frater dñi hierosolimorū primus epc·
de templo iudeis precipitatus· lapidibꝫ q;
ab pressus· kl. maii· & ordinatio eius· viii kl. iun·

Bartholomeus apostolus· pomeri ex siria lingua
suscepit· & interpretatur· filius suspendens
aquas·

Liconiam predicauit. adulterinum in albano
maioris arminiae urbe uiuens. abarbaris
decoriatus. atque plusiam regis astragis
decollatus. sicque terrae conditus. viii kl sep.

Matheus apostolus & euangelista qui mar-
tyrizatur. donatus. Die xiii ex tribu sua
leui sumpsit cognomen. cum ex publicano ac-
electus. Primum quidē. in iudaea euange-
lizauit. post modū in macedonia. & post ad
ipsida requiescit in monte ubi posterum.
xvi kl. octobris.

Simon zelotis qui minor prædicatur. zelus. hic
primus dicitur esse. cananeus. zelotes ser-
uens. Pro magnorum patri. & similis in honore.
Die xi cepit regere principatum. Et post ia-
cobum iustum cathedra dicitur. annis xxiiii. hic ut
ferunt. Et post omnes communi gloria. merui
sub adriano peruicem sustinens. martyrium
passionis. Jacet in posto foro. eius natalicium
celebratur. vi kl. nouembris.

Iudas qui minor prædicatur. confessor fuit. iacobi
minus. mesopotamiam atque interioribus
postea prædicauit. Sepultus est in nicomedia
arminiae urbe. cuius festum. celebratur
vi kl. nouembris.

Matthias de septuaginta discipulis unus
ejusdem & scariothe. duodecimus. in apostolo-
rum. subrogatus. Electus sorte. & solus sine

ognomento. Cuius est euangelii predicatio in iudea.

[illegible]

Locum pertinet cultum xpi.

e XVIII kl ian Bethlem nativitas salvatoris dni nri ihu xpi secundum carnem. Romæ passio eugenie uirginis. Alibi anastasie uirginis.

f XVII kl ian Passio stephani mri. Romæ dionisi conf. iuliani. mauri. & pas scimarcelli.

g XVI kl ian Ordinatio episcopatus iacobi apostoli fratris dni. & assumptio sci ioh euangelistæ.

h XV kl ian Bethlem natalis innocentium & lactantium. Alibi translatio thomæ apostoli. & cæsarii ipsius.

i IIII kl ian Innatale uictoris honorati secundi. Romæ felicis. bonifacii epi.

k III kl ian Alexandri mansueti honorati. pauli stephani. dacii. Romæ felicis epi. ppatiæ.

l pridie kl ian Domnati gagi. Romæ siluestri epi & conf. sci. & passio columbæ uirginis.

Kalendas Habendas

a kl ian Circumcisio dni nri ihu xpi secundum carnem. stephani. hermetis. uictoris.

b III nonas ian Octaua. Isidori. machuti. Alibi ruffinæ. uitalis. stephani.

c III nonas ian Circi. claudionis. parisii. remigii. uefe uirg. uienna. florentii.

d pridie nonas ian Octa. aquilini. augenti. hermetis. Alibi gagi. octa innocentum.

e Hieruſal ſymeonis conf. item
ſymeonis prophete. affrice felicis. lucian.
F Epiphaniadni honori tulgentis
tatiane baſiliſſe redon. tranſlatio & ordina
tio melan conf.
G Primo. lucian. iſidori epi.
eductio thu de egypto.
b Grecia ruſtici timothei luci
flori ſacher. aguſto. egemonie epi.
Epiettei ſaturnini. uitalis.
ſuſtinati. quinti reuocati.
k Affrice reuocati. alib. melesider.
ſaturi. felicematis.
l Juſtexo. patri leuci. alibi
rigenci. aguſti gregorii epi.
Iuachata. ciriaci. ſaturi
alib. zotici. bonifacii. rogati. patri.
Affrice. felicematis. at ciriaci
zotici. pecrauit. depoſitio helarie epi. & confe
o Affrice. elicerimi. alibi. pauly
ſaturi. eufraſi conf.
P Jn egypt. eriſoni. mineſapi
at leuci abbatie prophete. remedii.
q Rom. marcelli pape. & mar.
maſthaemi. alibi. ſaturnini.
R Affrice. uicturici. leuci. hugerii
ſpeuſippi & meleoſippi. leonille mr.
5 Cathed ſci petri apoſtoli.

quiprimo romæ sedit. ammoni. leopardi. conf. ¶ Cc x

T. xiiii kl. f. Africe. pauli. germani. hierosolimæ
martyr. & martyr. Lucidine. nicæi. conf.

V. xiii kl. f. Rogo. fabiani. sebastiani. mr.
martyr. adaucti. & elementi. leonis. cursi.

A. xii. kl. f. Telesf. eusebii. conf. Fructuosi. mr.
patruelis. mr. & post. agnelli. ep. & mr. conf.

B. xi. kl. f. In hispania. valerie. ciuitate
pas. valerii. ep. uincentii. diaconi. & mr.

C. x. kl. f. b. Seuerini. mr. flori. cornuli. virginis
donati. Rogo. emerentiane. mr. zacharie. ¶

D. viii. kl. f. Antioci. babillæ. mr. & epistri.
eufrasi. conf. saturnine. ursi. mr.

E. viii. kl. f. Cursus
pauli. apostoli. donati. epi. iii.
fabiani. fabii. Alexandri. presbiteri. mr.

F. viii. kl. f. policarpi. epi. & themi. fabiani.
fidentis. leuciscus. festi. paulæ. & mar. epi.

G. vii. kl. f. Africe. decii. emeliani. publi.
athenei. armati. episcopi. gesi.

A. vi. kl. f. Rogo. Cursus
agnelli. ursi. donatianæ.
donatilli. celestini.

B. v. iii. kl. f. pauli. iuniperi. hippolyti. dionisii
nicæi. constantini. treueris. valerii. epi.

C. iii. kl. f. Hippolyti. albi. cleri. pelliani. alexandri
D. prid. kl. f. Alexi. tarsici. gelasii. hippolyti
martirum. victorini.

E. ebronensis.

iii. kl. f. cra. Insortia. depositio. brigidæ. ur.

alybi. policarpi. severi conf. undimalis mr.

Solemnitas sce mariae quando dñm intemplo psentauit. rodo. lupuli

Blabi epor

Affrice. felicis laurentii. ippolyti. felicitatis. Luçó. lupicini. conf.

Gemini. gelasi. donate. aquilini. marcii. timoe.

Sicilia. passio agathae virg. revocati. andreae apostt. decordinatione

Sotheris virg. faustini. revocati. dorotheae. pas lucie virg. amandi. sedasti

Agulini. anatholi. anno (epi) nis. stratiani. nepotiani. luci.

Dies epi

Romani. diunisi. sebastiani. Rosae. paulepi. et luci.

Alexandri. ammonis. emeterii. thome. tuli. germani. agaroni. cirine.

Apollonis mr. siluani conf.

Tolalliæ

andreae. zotici. hereneti. iacinti. amantii.

Eufrexi. basiliani. amantii. Lucianus. desiderii epi. pasthemi mr.

Damiani mr. tuliani. donati. etheli. eulaliae. susannae. simplicii conf.

Cassorii

Tuliani mr. tuliani. cyriaci. ammoni. Luçó. depositio. stephani epi.

Rodoc. valerii. zenonis. urbani. felicis. mr. marciani. basiliani mr.

Iosippi. agapeti. virg. iohannis.

uictoris pampon. castuli. vel inspice

G Fausti[ni] Faustiniani fabiani maxime
tulpanemr cu. semit. depos. trenedieps

b Donatimr romulimr ianuari
octauiani tulpani marci. Benoiti epi

d Rumuli damasi pauli marci
alis maximi marcelli frudali

k publii tulpiani tulli lapsi
manuli marcelli barachei. Eugenii epi

L Paraxi nemesei didimi
gaiani uictoris coronae

m Iustini Iustini uirili siricii iucundi
uicturini patri iusti secundi

p Petri cathedre sci petri apostli
quisodie apud antiochia celebrat g. gaiani

o Senerosi polycarpi epi
patri felicis siricii pig. apli

p Herculi primitiue rumuli luciani
sarapionis mr Sanctorum apli

q Donati ingenue iusti castae
crisceni regulani nestoris

r Alexandri theonis donatiani
ingenui fortunati felicis

S Alexandri antigoni habundan
dionisi albi. seruiani

T Colosi pupilli claudiani
machabeor. gaiani rufine iusti.

A [illegible] Passio leonisme donari habui
donei hermaie fe albine omf

B Barch. xpo. Lucieni pauli
georgi tanuarino primitiue

diesepp C Felicis lucioli gaude uli cap
tusti foli emeteri.

Sifinipo D xpo natal seoꝝ innocentiu
decem tali ppi luci gagi gregorii

E Afine pagi focomi andree
eusebii st fauiniani martiri

F Nicomed. andree alibi
diodori perpetue felicitatis

G Xpo passio ppetue felici
capti fauori st seruani loci tolosi

H quirilli st regori
arbani cirilli hereme felicis

I Alexandria milani lyo. affrica
tulsani fici philippi marciani concessi.

K gurgoni firmi uitto
cia agapeni gi palatini firmani

L Alexandria gagi philomi
candedi valeri quirilli eradi

M Nicomed egdonimi poat
innocentii fo gregorii pape beatiemoue

N Nicomed macedoni epispodi
alibi eufrasie andreini.

O eufrosi alexandri pagi

ioh̄is epi & mar. pont. innocēti.
p xvi kal. maii Longini lucim̄. paul. hier.
sol. ioh̄a. iacobi apost. luce euangelistę.
q xv kal. Prosdocimi. castori. sereni. eug.
nae. iuliani. alibi. helari. cassim.
R xiiii kal. Hierusalem. quiriaci. diuisi. Gerardi V
mar. lazi. alexandri. damiani. Iuuen epi.
S xiii kal. Alexand. collegi. rom. pim. diosegp
nii. prbi. quastini. samsoni. quinti.
T xii kal. Teodori. basi. basilei. leonti. conf.
florenti. nerei.
V xi kal. Joseph. paul. cirilli. eugeni.
valentini. wulfranni. conf.
X x kal. Alexand. serapionis. philippi.
policarpi. ammoni. benedicti. abbat.
B ix kal. Ihar. boni. paul. conf.
Ihafrię. saturnini. alibi. decemi.
C viii kal. Ihaf. felicis. alibi. teodori.
iuliani. ignatii. paul.
D vii kal. Africa. agabi. romuli. rogati.
saturnini. secundi. uicturini. Primi mr.
E vi kal. Adnuntiatio sc̄ę mariae.
mr. is dni. hierusalem. dns. noster
ihs xps crucifixus. & passio. iacobi apostoli.
patris dni. & redemptio. & immolatio ips.
F v kal. Rom. castuli. & monaci. mr. Petri epi.
patris. mar. ciani. cassiani. timothei.
G iiii kal. Resurrectio dni. nri. ihu xpi.

Inafrica romoly xcuii soluoris.

he Rogeri audacie castori
alexandri cautolonno gundrāni regis.

Ju Vrcconed pastoris victurni
dole iuliane saturnini

ke Tessalonica domnini agasei
et eulalii martyr depos pastoris

L Afric anesi felicis diodoli
posti abdi cornily uxterio

Inafrice ampliani uictoris
et marcellini uicecti conf.

Iunconed thomae priori
cart agathae donati euagri.

Teodoli agazoni pauly saturnini mediol depos ambrosii conf.

claudione marciane didimi.
quinti honori agape.

Iuniconed firmi hereneri
romani donati quiriaci.

Antiocia timothei diaconi
macharine maximae.

Xfrice timoti conexi concessi
soluoris successi machari animoni

Dimitri helari mori fostu
nati successi donati

:A III ID AP Alexand. Apollon. Saturnini
Nt. Gaiani Hilari Donati. Teodori.
:B III IDAP Rom̃ Leonis papa. & conf.
domnini. Fortunati. Fligri conf.
:C PRIDIE N Iustia. Carpi. Nt. Iuli. Pauli
Cipriani. Constantini conf.
:D ID AP Incalcidonia. Eufimiae mr.
Secundi. Caeuli. Ianuarii. Pauli
:E XVIII KL Rom̃ Tibusti. Valeriani
maxim. Cornuliae. Quiriaci.
:F XVII KL Pientio. Maronis. Messoris
Nt. Diogenis. Prosduci. Georgi. Lupercim̃
:G XVI KL Achaia. Carissim̃. Alibi
Basilidis. Marcialis. Calistim̃.
:H XV KL Antiocia. Pãri. Hermogenis. Ones. epi
Marciani. Baruci. Donati. Macedoni
:I XIIII KL Septimi. Victurici. Victurine
Eleutheri epi. Crispini.
:K XIII KL Armenia. Hermogenis. Gagi
Eufimi. Fortunati. Vincenti. Vitalis. mr.
:L XII KL Africa. Feruiani. Iohannis
Rom̃ victoris. mr. Martini. conf.
:M XI KL Alexand. Fortunati.
Vitalis. Rom̃. Valeriani. Aprunculi.
:N X KL Rom̃. Gaipapo. Lugdono
epopodi. Sens. Leonis epi. Ber. Narbonen. epi.
:O VIIII KL Rom̃. Georgim̃. Naboris
Vitalis. Caeuli. Victoris. Felicis. Valer. mr.

P uictoris coronae fidrae misc
Abdenago sicliberxtis decamino ignis.
Q Euodi fusbunari gme gem
Lugduno rustici
R Aurly leonidis xfric aurly
paul. eccl̃ maximi.
S Nitimi epi castori hermetis uictor ius. germani
T Rocñ. uitalis uicturi luciani
Biuricas. eutici mr̃
V Alexd̃ germani Albi prof
duci prudentii valentini gradi.
B Alexd̃ dorothei crispini
quirini mr̃ pomodiani
VI DIES. XXXI
C Iuuia natal philippi & iacobi
apost. ingallia amatoris conf. macherapo
D Germani saturnini pri
uate felicis hermogeni celestini Athanasij
E Iuuentio scae crucis. Rocñ
hermogenis Alexandri iuuenalis conf.
F Antonine mr̃ felicis floria
ni mr̃ siluani romani
G Cusini erenei gregorii
helari uienna felicissimi nectarii
H Perfida macher apost
Aurei patriat gerasti conf secundiani iohannis apostli
I Agustini marcellini helari
conf.

libr placidi merobi flaun
K VIII ID MAR victoris mr fusturnici
maximi stephani saturnini
L VIII ID MAR quirilli genoni timothei
gurdiane primoly afrodisi
M VII ID MAR Roa epimadi gardiani
at probate cirilly iob prophca
N VI ID MAR montaniani septimi matuly abbis
dimetri vienna mamertis maximi Rodoaldi epi
O VIII ID MAR Roa nerei achilei pancatii
mr sotheris urg afrodisi mr
P III ID MAR Agrippe luce fabini gaii
sebastiani victoris saturnini Cangulfi mr Sor
uani epi
Q PRID ID MAR victoris quasti secundiani
proculi maximi Roa isidori bonifacii
R ID MAR Timothei digni simplici
felicis cirici victoris pris
S XVIII KL APR Aquilini eracly victoriani
paulini vincentii peregrini mr
T XVII KL APR victoris primi eracly
aquilini pastini gallicani
V XVI KL APR Alexd potamonis maxi
me dioscorimr marci euangelistae
N. XV KL APR Roa calocerii potentianae V
mr quinti ernely primoly Cyrilli epi
B XIIII KL APR Roa basille victoriae
basilisse gervasi protasi fausti
C XIII KL APR timothei eutri victurii

donati · matheipostl. ualsconf.

d. [illegible] Rom. fausti. uenusti. albi-
helene ualne.

e. [illegible] Epictet. basilei. affrice. quinti
lucii. uienna. desiderii epi.

f. Seruoli. saturnini. zoli.
hammonis. Rogatiani. donatiani.

g. [illegible] Rom. urbani papa. desideri
mr. effeso. iohannis apostl. treuer. leone

h. Affrice. eraclj. felicissimi
auctisiodero. passio. prisci. simmonis.
[illegible] ipolisegyp

i. [illegible] Aquili. helie. siccii. iuli. eu
tricii. euangeli. Rom. restituite.

k. [illegible] Zoili. primoli. Rom. epegan
parisius. germani conf. ocrotas. cyrcum.

l. [illegible] pullionis. crispoli. cirilli
primi. treueris. maximini.

m. [illegible] Sicii. palatini. mr. gabini.
crispuli. uenusti. carelli. ferroille v

n. [illegible] Casti. procati. dativne. dona
tiane. Rom. petronelleuir z. ilici. mr.

o. [illegible] Tessalonica. octaui. lucie
casti. publi. lupi. crispini. claudi.

p. [illegible] Rom. marcellini. petrini
zacharie. rogati. saturnini.

q. [illegible] Affrice. quirini. abdiani. nepo
ri. demarine. thome. apostoli.

f. prid nonas Zotici. camasi. iulii. saturnini
tralli. datiani. rustici.

S. non iun Aegipti. marciani. libi.
eusi. felicissimi. gregorii. benefactoris. greg. ep.

T. viii id iun Italy. philippi. claudi.
cerati epi. alexandri.

V. vii id iun pauli. fustiniani. magri.
affrice. uicturi. primato. donate.

A. vi id iun cornelii. martialis. rogo. nazari
primi. naboris. successionis. medardi. conf.

B. v id iun maximi. basilidis. zachariae. rom. epi
legenda. vincentiae. primi. felicianii. mr.

C. iiii id iun Rogo. basillae. cassiani
martiris. censurii epi. augustini. mr.

D. iii id iun Rogo. restituti. et. fustiniani
uicturiani. victoris. barnabe. apli.

E. pridie id iun Rogo. restituti. basilidis
naboris. nazari. felicis. magdalaeis.

F. id iun Persida. bartholomei. apostly.
et. felicule. luciani.

G. xvii kl iul Aurelii. affri. quintiani.
martialis. translat. sebastiani.

A. xvi kl iul Isici. cassiani. nuci. gaiani.
candide. et. viti. clementis. orodelib. cresc.

B. xv kl iul Arthoc. cirici. ultimi. iulite
mr. diogenis. saturnini.

C. xiiii kl iul Quiriaci. cassiani. martialis.
rogo. diogenis. alexandri.

Roān. marci marcellia-
ni mely felicis. pauly. mr me.

mediol. nazarii. ger-uasi
frasi. celsi mr. roān. ippolyti. mr

Iurhamis ciuitate. pauly
arriaci. feliciani. thame. felicis.

Bellci primi. apollonaris.
rufini. mcesaria. eusebii epi. albinian.

Nicomedie. tulyane. iacobi. ysi-
xpofti. rufi albini. paulyne. confi

Vicomedie. anici. emga-
gapitonis. nicanoris. emeritii. vienne epi.

Ipalestina. natt. scī iohannis
baptiste. dormitio scīoh xpofty.

Bigari. lomani. accte. luce
ie. virginis. adalbini epi.

Nrie. gaudentii. felicis. roān
iohannis. & pauly. mr. agapiti. d'avenche.

Roān. crispi. spinelle. crisoni
nis. crispiniani. iusti. felicis.

Nrie. fortunati. theoni. gundi
mi. alexand. serenici. uenusti. diumsi. vap.

roān. natt. apostoloy. petri
& pauly. ptis. nazarii. [illegible]

Roān. primachi. leonis. papa.
mr. cirilli. conf. albini conf. hic celebrant
scī pauli.

Roān. gaye. lucete. arilefe
conf.

Inmonte or. depositio aaronis sacer doris
inpsida. simonis iudae apostoly. & depositio
F [illegible] pon damasi celesti cuttici. & celsi. &
& depositio romani epi urbis meldinse. ovartiniani
q [illegible] medissa translat. thome
apostl. st trisonis aprici iuliani.
h [illegible] ioannis inno cani turonis. dies
ordinario episcopatus. & translat. corporis
& dedicatio basilice sci martini epi & confi. vdalrici
I [illegible] agricoli. theodori. trisonis.
magrini. & potiti.
k [illegible] saueri. zeli. legontii epi. & doc
tor apostolor. & depositio sci goaris confi.
l [illegible] alexandi. pasthemi. eradet
apollonii. publii. pasthemi. pastimi.
m [illegible] ticia. sustrati. eracly. pro
cobi. quasti. primeati. cornilionis. hilarii. & socior. eor.
n [illegible] cuchi. zenonis. cirilly. felicianis
florianis. procobi. mr.
o [illegible] pon. nati. sepie. fratrum
filii. sce. felicitatis. felicis. rufine
p [illegible] afric. marcian. & depositio
sci benedicti. abbatis. ianuar. ii. stephani. scolastice.
q [illegible] fortunati. sicli. agathe
urg. naboris. felicis.
R [illegible] alexandi. serapionis. meles
euangely. menes. naboris. margarete v.
S [illegible] afric. donate. st. pari.

tusti. confi.

T [illegible] Alexand philippi et agrippini
bonose zosimi iacobi Vincis xpīc.
[illegible] hilarini theodosii pauli
diunisii ulentini theoni.
[illegible] Inuictic aquilini marcelli
generosi nazarii bituri.
V. B. [illegible] Rom. patri. pauli heremei
Albi emelyane et nulfi epi & conf.
C. [illegible] Alexand sisinni machabeor
darie iuste et quirci.
D. [illegible] Affric sabini uictorini paule
lucia ciriaci maximi romani.
E. [illegible] Affric uictorini adriani
fausti alexandri feliciani primi
dies F. [illegible] Martioc cirilli epi andree
thebeli. aurili platonis. [illegible]
G. [illegible] Rom. uincenti. apollonar. if.
minuser tisici primitiui
H. [illegible] Uicturi statiani militar. if.
Viz portiuf. trans tacto fci germani xpine vip.
I. [illegible] Rom. xconti. & passio sci isaco
xp'fam birapostli fratrem iohannis. Dagneri.
K. [illegible] Iouiani iuliane emely. V
& dedicatio basilice sci saluatoris if. Clodv.
L. [illegible] Felicis iulie simonis monach.
iocundi iuuenis.
M. [illegible] Nuxenti septimie mediol.
Parasceue nic. uo. gerusi protasi nazarii colsi simpli
cii.

p. iiii kl. ag. Roȝ. felicis fustini beati
cis. Trecas. lupiepi. aurelian. prosperiepi.
o. iii kl. ag. Roȝ. abdō. & semnes. maxime.
fausti. iusti. victoricis. ursi epi
p. ii kl. ag. Demetrii. diuisi
germani conf. secundi. tursi. lamonis. prbi.
A. augustus habet dies xxxi.
q. kl. ag. Natiuitas. nativitas sci. ii. macha
beorū. pacis. marcelli. mr. eusebi conf.
r. viii idus. Roȝ. stephani epi. & mr.
theodore. felicis mr. nicei.
s. iii idus. Agustedano. eufron. her mo
lyn. mr. stephani. drogenis. & alior.
T. pridie. Roȝ. laurentii. crescentiani
secundi. iusti. bartholomei. iustini pbri.
v. idus. Eradi. herenei. dassi. afri
cassiani. catalonis. mim. epi. & mr. ursicini. ob. carnuti ci.
A. xviii kl. Roȝ. sixti. mr. felicissimi
& agapiti. donatia. ne. & frem.
B. xvii kl. Iustini. iusenni. iuffroni
uenerie. donati conf.
c. xvi kl. Roȝ. secundini. ciriaci. diecesc.
nazari. agape virg. severiani. largi. smaragdi. or.
d. xv kl. Firmi. rustici. diuisi. pmani
gagi. xisti. mastini. romani mr. vi.
e. iiii id. Roȝ. laurentii mr. archa
nare. crescentionis. felicissimi.
f. iii id. Roȝ. tiburti. valeriani. cur.

sūsanne· cecilie uirg· cassiani· mr·

G Rom· euple· leuci· ueneriae
machariae· dariae· crisanti· iuliani·

h Rom· ippolyti· luciani·
pontiani· euple· leonti· & magistr·

I Fo[illegible] uincentiae
titul· pauly· eracly· demetri· felicis·

K Adsumptio sce· marie·
matris dni· nicomed· sebastiani·

L Emeth· orionis· tirsi·
agnetis· celesti· cornuly·

M Hammaris· orionis· emeth·
Locabar sci laurentii·

N Agapiti· candidi· pontiani·
helyane· masse· marciane uirg·

O Filonis· rufini· leonti·
theodosi· helyane·

P Valentini· pisti· agatoni·
coloui· leonti· dioscoly·

Q Iuly· iuliani· uincentii· qua
dratii· leonti· priuati· mr·

R Rom· timothei· marcelli·
simphoriani· mr· nectarii· medardi·

S Fo[illegible]natii· abundi· Rom·
ciriaci· sixti· regulis· timothei· apollonaris·

T Iudea· natal· sci bartholomei
apostoli· libri· genebri· genesii· mr·

X Juliani· rufine· hermetis·

iusti· pastoris·

B VIII K sep' hermãi. anastasimi. mer-
curi. basille. roũ. herenei. mr.
c VII kl sep' Sabasti. aronti. hermãi.
aurilianis. cesarie epi. siagri epi. lupimi.
D VI kl sep' roũ. stephani. depositio.
scī agustini epi. & conf. ulpiani. conf.
E IIII K sep' helpidi pphãe. roũ. sabine
mr. possio. scī iohannis baptistae.
F III K sep' roũ. gaudentiane uir.
felicis. iuliae mr. candida uirgo.
G II. kl sep' paulini epi. & conf. gaiani.
iuliani. uincenti. uitalis. optati conf.
Septeo gen. habet oĩ ex.
h kl sep' Priscimi. terrentiani epi. [illegible]
sens. lupi epi. decãti. pas pãri epi.
I IIII Nos sep' Zenonis. antoni. theodori
gurgonii epi. timothei. iusti epi. siagrii epi.
k III Nos sep' Aristonippi. antonini. remacli.
eusimiae. sirici. iohannis. lucae.
L pridie Rosini. maximi. bonifacii.
caudonno. marcellini.
m nonis sep' Taurini. quinti. ingenui.
feriol. & octati scī iohannis.
N VIII Id sep' roũ. eleutheri. capadocis.
curti. eugenii epi.
O VII Id sep' Genesii. regine mr. aurilia.
anastasi. chlodoaldi conf.
P VI Id sep' Timothei. fausti. maximi. Adriani m
scae mariae maris dñi.

Q Roñ. gor. gordiani alexandri
iacenti. domiti. fustiniti. tiburtii.
R Euple. heroti. helari. papa
et tusci. siluani. ualentini. salui.
S Roñ. proti. iacinthi. eugenie. basille. sidecanis. mauritionis. conf.
T Lucñ. sacerdotis. euanti.
siri. scipionis. ammoni. nepotis. sanctorum.
V Acuti. ñ. nadari. felicissimi.
ydori. secundini. teudoli. ydori.
X Roñ. cornely. cipriani. epi. arelatensis. et. sulutaris. sce. crucis. dñi. pp.
B Roñ. nicomedis. mr. libi.
leobini. conf. tulli. aprilis. epi. et. conf.
C Roñ. lucine. eufimine.
geminiani. victoris. cecilie. felicis.
D Custodiani. ualeriani. sanctorum. constantini. lanzbertus. epi. mr.
E Trofimi. octani. sixti. medardi. eustorgii. saturi.
F Dimitri. nicei. castoris. militis. troili. ianuarii. firioli.
G Dormidoni. dorotheis. primi. constantie. felicis. vig.
H Cornelii. uictoris. mr.
pfidis. matthei. apostoli. et. luce. euangeliste.
I Basille. mauricii. exsuperi.
candidi. uictoris. innocentii. uitalis.

k. viiii kal. Decembr. Decembris alexand. marci
euangt. alibi. liberiepi. limini.
Le viii kal. Conceptio sci iohannis baptiste
tulpani. felicis mr. Quarti rustici epi.
ex. viii kal. Iuuenis eucarpi. bardunian. DIES
alibi. marci.
M. viii kal. rom. eusebi conf. alibi sena
toris. faustini. apollonaris.
A. viii kal. eleutheri. andronici. timo
thei. cos. mxc. damiani. mr. florentii.
P. viii kal. marcelli. laurentii. flaccii
emely. cyprian. rom. iustini. prbi.
Q. vii kal. plauti. placidi. etuelie
dedicatio basilicae sci archangeli michahel
R. vii kal. placentia. hieronimi
hierusolima. hieronimi. prbi.
octobris. hxc. p.
S. kl. Prisci. crescentiani. eugeni. nicecii
remi. remedii epi. conf.
T. eleutheri. quirilli. leodegarii.
sanctodoro. germani. mr.
V. Iugeni. victoris. anponi.
urbani. petronii. leudegarii epi.
A. iiii id. marci. audacti. daxii
marciani. maruti. restituti. marcelli
B. iiii id. placidi. apollonaris. eutichi
victorini. fausti. polagi. plautiae. dor.
C. iii id. Rogati. emely. ammonii. agri
nis. felicissimi.

:D Octauo kl. marcelli. iuliae. marthe. mariae
gelistae. marci euangelistae. agusti. conf.
:E V. Antios. ianuarii. polagio
faustinimi. parisiae. repausce.
:F Colonia. gereon mr. cū dm
ceciam. parisias. diunisimi
eleutheri. rustici. afre. marcellini.
:G Afrae. eusebi. eraclj. diunisi
septimi. uenusti. paulini epi. gereon
:h placidi. fausti. ianuarii.
amporis. uenantii. marcelli.
:I Eugeni. custadi. rom. edifi
sacuri. eucaristi. priscum.
:K Fausti. marcelli. adriani.
marciae. ianuarii. athanasi epi.
:L Reuū. calisti epi. amporis
modesti. sacuri. lupi. luciani. iusti
pacifici epi. con
pompeia. luphli. fustiniani.
:M Susti. nerei. alexandrini.
uictorinae. nubiliane. Gallj. fest
:O Alexandri. nini. donati
basillae. ceere. luce euangle
:P Luce. uictorinae. hermae
iustini. ianuarii. agnetis. uirg
:Q Austeri. proculi. desiderii
producti. pellagie. festi.

Dat. zotici. p̄mac.
ianuarii. eutrei. luci. mar. celline.
Gagi. eutici. macedo.
machar. fel. ab. iust. uacor. s. vi. idus. vbr.
Philippi. eusebi.
hermais. seuer. leuam. silmae.
et Seuer. dorotheo.
seuer. longini.
Vrsulus. felicis.
regem. claudiam. me. comis. flauiam. uxo.
Rom. nat. sōrum. xvi.
xlvi. mar. secundi. c. xc. iii. saturnini.
maxim. ubiam. conf. alibi. p̄mi. et
siami. crispin. crispiniani. regum. felicis.
Nicomedia. luci
ani. marciani. flem. ormid. eucr.
Policarpi. mem.
quinti. mariani. thamsi. gagi. diodori. sa. vig.
Nat. aptonum. Iom.
germanici. audae. arcellad. rom. ejusdē.
Iuliana. pachom.
paul. felicians. luciu.
Nicomedia. tarsuq.
calendionis. marci. germani. marcialis.
Afrae. dauid. m.
luci. bonifacii. agapi. donati. fortunae. Vomic. seiq.
cubiculi. pat. siquidem. crescentiani.

K. NŌU. Mamae mar. prim.
Cesarii in. epi. genes. perm. fest. dedicatio. helar. epi.
alibi. meldegasi. rom. cesarii. sover. barcar.
uic. rom. epi. et confess. rom.
Fusta chin.
NONU. Africa. mat. rōe. publi.
hormisd. uitalis. uictorin. iust.
Inafrias. germani. rufi. le.
cesarii. uitalis. et depositio. perminii. epi.
Africa. primi. gregorii.
preculi. epi. amantii. epi. lucerii. confess.
Iuuenalis. domini. pulli.
marcie. gregorii. quarti. cesarii. arelatensis.
Niomedie. adriani. dionisii.
pleusi. et soc. eius. rō. milani. confessoris.
Niomedie. eusebii. alibi.
Wilibrord. epi.
primi. ruganani. donati. eustasii. mar.
Rōe. mat. rōe. quatuor
coronatorum. claudii. nicostrati. simplicii
sutini. castorii. simplicii. mar. et sotis.
Niomedie. damiani. domi.
dominici. ippolyti. crisogoni. ianuarii. mar.
Arnaca. domiti. ursi.
uenanti. rom. leonti. epi. et mart.
Rauenna. ualerii. felicis
m. bonifacii. mar. lugdune. uerani. epi. mar.
natal. rom. mauricii. tarsici. depositio. rō
mar. etc. epi. et confess. rom.
Africa. maurii. publi.

Incesarie · germani · cesarii · eusebii · cumbri epi

Inmesia · edicti · incesarie

Antiochie · germani · rectoris · Anazarbi · confessoris ·

turonis · britanni epi confessoris · felicis · presbiteri

Inmesia · clementis ·

theudosie · filumeni · eraclee ·

Inasiria · secundi · fi

lumenis · fidelemanni · marcialis · donati · Eugenii epi · cor ·

Asiria · crispiniani · fi · Orbani · abbatis ·

romani · pauli · augustini · valeri · uicentii ·

Capadocia · agustini · ar

cadii · zoele · uirg · aurilianis · Ansani · conf · florentii epi ·

Armenia · romani · fla

uiani · uictorini · & · acindini · fel · martirum ·

Incesaria · maximi ·

iamuarii · mucuani · roma · maximi · simplicii ·

Inmesia · basilidis

nis · gaii · maximi · agapi · uirg · secundi · acindini ·

Antiochia · basilei · fi

lumenis · aurelii · basilidis · claudii · rom · gelasii · papa · Columbani · abbatis

Rom · cornelii · uirg ·

calixti · clerici · lucii · valeriani · tibur · & · maximi ·

Roma · clementis · felicis · Clementis · m

artiris · maximi · bobbio · columbani · abbatis · Trudonis · C

Rom · theodori · eleuthe

rii · maximi · felicissimi · clementis · martyris ·

Lucani · marciani · ci

priani · claudiani · quiriaci · marcialis ·

vi kl. dec. Rom. ornati saturnini. pacis.
marcelli. valeriani. conf. amatoris epi.
iii non. dec. nicomedie. marcelli. pacis.
siconi. iohannis. rome. aprilis. episcopi.
ii non. dec. Iulina. trophimi. theoduli.
expiati. eucarpi. eusebi.
Non. decembr. Rom. saturnini. crispini.
mauri. dariae. marci. saturnini. eulalie.
Nebria. eutropi. pacis.
nati. sci andree apli. Ambrosii. episcopi.
Rom. euodie. lucii. ambo
rum. filadi. rogati. cassiani. marcelli. Regia
Rom. uuiuam. pontium.
domino. alibi. uictoris. secundi. agnetis.
Innocentis. mercuri. clau
dii. felicis. victoris. alibi. iohannis. stephani.
Eraclii. victoris. felicis.
rom. barbare. uirg. filadi. mar. monasterio.
florucio. aduentum corpus. sci benedicti.
Crispini. humili. ere
fimi. felicis. victoris. pauli. marci. amantii.
Afrae. zelon. fur
nar. gaiti. hermogeni. rogati. agathae.
Anicetae. policarpi. the
odori. rom. eutychiani. epi. decembas. sci andree
mart. sororu. eusebi. urbani.
successi. et eu charis. conf. acq. pontificis.

Affrica pārū uictoris
urbani bonifaci ruceri amaca gerontī
Victoris adriani paule
cecilie marciane primitiue Inspania eulalie uirg
Rōm damasi papa eulalie
prōiecta traiectis pontum eutici
Inspanis eulalie uirg
alibi ermogenis donate
Rauenna ursicini leucadi
conf inuicta lucie uirg cath felicis
Amaca drusi zosimi
uictoris theodoli lupicini pucasii
Inafrica fausti luci
candidi cecili aurelianis maximi conf
Rauenna ualentini
paulis agricole concordi
Affraa uictoris adiu
toris honorati quarti uictoriani felicis
Affrica quinti paule
digni euasi basiliani simplicis uincentij
Zosimi cirtaei ana
stasii isidori pauli grogorii dari orsanij
Inamea iuli prōm zo
simi inocentii tecle liberati
Inchria nat thome
apli prōm innocentii flori aurelie
Amaca basilei alibi
domacii flori arisdemi honorati felicis dulcis

Nicomedia · XXXVI · mar-
tiri · apollon · rom · egem · urbani · eor · de-
emiam · dier · undm · caſtilo · alibi · Dccc xxx ·
Hieropoli · luciam · roma-
macropi · paule · amaſia · virginum · xl ·
zenon · hermi · timoth · druſi · donati ·
vig dñi ·

AMEN

Circulatum · conſilium · fecerunt · principo
rum · ſacerdotum · et · ſenioref · populi · Adversus
Ihesum · ut · eum · morti · tradere · Et · cum · ligaſſent
eum · duxerunt · et · tradiderunt · eum · Pontio · pilato
preſidi · Et · ipſe · ſolus · erat · ſacrificans · in templo
et · ſacrificia · eorum · deridebat · Et · ſpuebant · in
faciem · eius · et · alios · colaphos · dabant · ei · Et
alios · ſecum · ſimul · faciebant ·

SERMONIS USUM DS NOBIS
qui nos ereauit indulsit. pro eo
quod cordis occulta consilia inui
cem nobis uerbi ministerio pandere
mus. & pro communi inalterum affec
tione naturae. unusquisq; nostrum
proximo suo uelut ex arcanis quibus
dam domiciliis consilii secreta ad pro
merit. Siemim nuda tantum modo
atq; intecta anima uideremus. ex
ipsis tantum mentis motibus atq; in
tentionibus cogitationum alterutrū
nos ceremus. Uerum qm uigor ani
mae uelamine carnis operitur. ad
indicanda atq; in publicam faciem
proferenda ea quae in profundo cor
dis cogitationibus uel sensibus commo
uemur. uerbis & nominibus aduoca
bulis indigemus. Cum igitur mo
tus hic mentis nactus fuerit uocis
significantiam. tum uelut uehiculo
quodam sermonis aeris ictu euec
tus. ad audientem loquentem transfe
ratur. Et si quidem inuenerit
tranquillam qui & lamq; audientē.

sicut imperiti frequentissime maiorum
audientium sermonem concludunt.
Si uero uelut fluctus quidam e saxo
sa uada auditorum tumultus. & murmur do cerebri refragatur. in medio
aeris spatio sermo transfretans naufragabit. Quam ob rem praebete
tranquillitatem pfectuum uerbo
fer tur. Sic enim aliquid potentie utili
tatis afferre sermo ueritatis. Si tamen
non auditoris ignauia diminuis in
tentus esse animus facile delabatur.
Talis namq; natura ipsa uerbi spiritu
compaginatur formata est. ut uelox
breuisq; sit. & cursu concito
multa designet. impauida. ut per ip
sam sui breuitatem tenacius me
moria referatur. Haec namq;
est emendata natura sermonis. ut
neq; obscuritate quaedicatur. ob
fuscet. neq; abundans in peruicuum
rerum quae indicantur. faciat euanescere. Talis enim uero etiam hic
est qui nunc uobis ex mosaicis uolumi
nibus recitatus est sermo. Si tamen
meminisse uos quibus uerbi diuini
ac timor cura est. nisi si forte
pro breuitate sui paulo tardiores

quesq; erant fugie audiuit. Est
autem sermo hic. Attende tibi. ne
forte fiat inter fratres abscondit in
cordelio iniquitas. Faciles sumus
addelicta cogitationum nos homines.
Propter quod deprecemur singulla
tim corda nostra. sciens quod nonpa
rum deliciorum in nobis moribus ad
mixtum quisquis exproposito
meruit concepit. Ante omnia nobis
purgationem demundicie cordis inun
git aeprudentia. Inquo enim pro eli
uius uergimus ad peccatum. hanc
nobis partem maiore cautela diligen
tiaq; communit. Sicut enim infirmio
ra quaeq; corporum membra pertimor
ae bene prouidus medicus. Antequam
ipse morbus imminet studio prae
currente adhibita cautela dampne
curationis arceuentur. ita decommunis
omnium prouisor animarum medi
cus dns. hoc quod maxime in nobis ad
culpam lubricum praeuidebat. circ
umdare cautoribus septis studuit.
deferrum uallare cautoribus muni
mentis. Nam hi aetus qui minis
terio corporis adimplendo opus
habent decompore doportunitate

& labore. & ad usum omnis celeris q; humani commodi instrumenti. mentis uero motus & cogitationum lapsus absq; tempore consumatur. sine labore compleatur. omne tempus habere opportunum. Inuere nam q; mihi ambitiosum quempiam & ingenti supcilio honestatis elatum. imaginem quandam contemptae & sobriae & uerae habitu exteriore gestantem. In medis quoque uirorum laudabilium & sapientium residentem. hic subita cogitatione mentis peccauit & euolauit ad loca peccati. maligna desideria mente concepit. colloquia quoque intrase in honesta finxit & turpia. & totum in occulta mentis suae officina. uniuersam sibi & libidinis imaginem deformauit. gestusq; descripsit. Hic ignorum quidem omnib; peccatum & sine ulla cert e commisit. sed arguatur. Arguet labitur. sine dubio p aduentum eius qui reserat occulta tenebrarum & manifestat consilia cordium. Obserua ergo. ne fiat in corde tuo uerbum occultum iniquum. Quem aspexerit mulierem ad concupiscendum

eam iam mechatus est eam mecordo
suo. Propter quid corporis quidem
actus per sine nonnullis obstaculis
inter uenientibi impedim. ubi aute
mente delinquitur quam facile est
punctu cogitatu. Quonis euagari
tam permix adherebit noxa delicti.
Ubi ergo uelex accusatio delicti tibi
etiam celeris proudetur curare me
dii. Et ideo protestatur dicens. Ne
forte sit in corde tuo uerbum occul
tum iniquitatis. Sed adipsum tam po
tius uerbi intimum recurramus.
Accendo inquit tibi. Singula que
que animalium ad conditore omniū
dō ad defensionem ac tutelam sui
occasiones quasdam proprias acce
perunt. quibi salutis sue cum ne
cesse fuerit auxilium ferunt. Et
inuenies si diligentior ac rendis plu
rima quaque multo decente aduer
sum ea quae sibi perniciem moliun
tur uel obtrectationis uehementius uel
declinare calliditatis. Et rursum na
turali quodam impulsu ad ea quae
expedium ferri atq; compelli.
Propter ea ergo etiam nobis seru
dinis causa magnificum istud

mandatum p̄cepit dñs ut quod illis
adesse p̄hibuerat. id nobis opere ver-
bi actionis addatur. Et quod in
mutis animalibus absq; imperio ef
ficitur. hoc nobis per p̄cepti
diligentia [illegible] am conqui
ratur. Ut maiore prouidentia
conseruemus ea quae nobis diuinitus
indulta sentimus. fugientes qui
dem peccatum sicut mutta animalia
sponte sua fugiunt noxios & mor-tife
ros cibos. sectemur uero iustitiam.
sicut illa fecundos & utiles pastus
nullo eo genere sectantur. Attende
ergo tibi. ut possis discernere abuti
lib: noxia. Sed q̄m dupliciter est at-
tendere. aliud quidem corporeis ocu
lis intueri corporea. Aliud uero in
tellectualis animae uirtutib: incor-
porea & spiritalia conspicari. de hoc
loco siquidem de oculis carnalib: dic
tum ee sentiamus. contra nuo uerbi
sententia arguitur absurda. Quomo
do enim quis sem & ipsum totum corpo
rali oculo attendere poterit uel com
prehendere. quapropter neq: semipsum
oculus considerare & intueri po
test. neq: uicina sibi & imminentia

conspicuum supercilia. sed neq; in uertice
capitis dirigit aciem suum. aut aliquo
pacto propria uerga conspicit. Nec
aliquid omnino proprio uidebit ex
cultu. non lacernia uisorum. non
occulta uenarum. Quod si rea est.
impium uidebitur dicere. impossibi
lia dei mandata; Sup est ergo.
ut admonitis humanum praecepta uigor
aeq; intellegentia transferatur.
Attende ergo tibi. Id est undiq; re
ipsum circumspice. pugiles gerens ad
custodiam tui oculos animae; Inme
dio laqueorum ingredieris: occulte
tibi ab inimico condunturr retia do
li machinae. pedicae ubiq; desertae;
Circumspice igitur omnia cauta
interrogatione considera. ut effugias si
cut dammula exlaqueis. sicut auis
exretibus; Nam dammula non in
cursu inlaqueum. pro eo quod usum
habeat acutissimum gerere; Unde
et nomini sui est etimologia ser
uatur in greco. Aut uero auxi
lio usa pennarum. cum uoluerit ef
fugere dolos retis. Altiora aeris
teneraa petat. Vide ergo cui ne
forte deterior inueris animalibus

ad cautelam tuae salutis existas. ne
forte laqueis mortis uenatio et
captura diaboli fias. caput abeo se
cundum illius uoluntatem. Attende
ergo tibi. id est neq; tuis. neq; his
qui circa te sunt. sed tibi soli attende.
Aliud enim sumus nos ipsi. aliud quae
circa nos sunt. aliud quae nostra sunt.
Nos namq; sumus anima et mens se
cundum quam ad imaginem eius
qui nos creauit facti sumus. noster au
tem uero est corpus et corporalium sen
suum. Circa nos autem sunt mundana sub
stantia uiuendi artes. cetera q; usui
instrumenta mortalium. Quid igi
tur praecepit sermo. ne attendas
inquit carni. neq; quae carni sunt
et bona uidentur. studio impensiore
secteris. id est sanitatem corporis de
corem cultum q; uultus. uoluptatem
carnis atq; delicias. neq; uitae longi
oris uota suspires. Non diuitias. se
cula non ambitionis gloriam. non po
tentiam caducae fragilemq; muneris.
et nihil omnino quod ad praesentis ui
tae ministerium pertinet. magnum aest
mes et appetendum. uerum in haec
sollicitudinis tuae inmensa rapta

...ſ illa quae uere magnaſunt & quibuſ uere urgeaſt neglegat. Sed accendo tibi id eſt animae tuae. hanc excole huic omnib; curis omnibuſq; ſtudiis conſule. tua ut omnem maculam quae in ea forte nequitiae uirus obrepſit abluat & expurget. intentione meliorū exornet uero eam & excolat omnib; uirtutū praeceptis q; monilibus. Q̃n quidem corpuſ eſt mortale eſt. anima uero immortalis. Et duplex quaedam eſt uita noſtra. Una quidem earum huic familiaris & cum ea deficiens. Alia uero animae cognita. nec ullo fine aut circumſcripcione colligenda. Accende ergo tibi & immortalibus accidere uelut ppoſitum habeat & aeternis. nec unquam cadua & tranſeuntia neglegat. neq; contemnat. Contemne pecuniā & deſpice earum tuam. pereunte enim habebis diligentiam & ſtudium animae immortalis eſt enim. Intuere igitur & accende cum omni cauſa tibi ipſi. uirtutes diſtribuere unicuiq; partī quae conuenit. Earum quidem uitia & uirtutum. Animae uero doctrinae praeceptis conuerſationem ſeruemus

& grauem. exercitium uirtutis emendationemq; uitiorum. nempe quod ni corporis deseruire. nequitiam carnis lucrifacere curasset. Quinquidem concupiscit caro aduersus spm. spus aduersus carnem. & hec inuicem aduersantur. Vide ne forte in huius belli congressione manus accommodans carni. & auxilia et quam plurima subministrans. potentiam eius aduersus spm erigas. & meliorem eius partem deteriorem facias esse subiectam. Sicut enim fauere momentum si ipsi unam partem depressero. leuiorem sine dubio alteram facies. Ita hoc animae & corporis iugo cum una pars tenuis prepondet. exercens. alteram premit alteram. & manifesta demutatio. Quis enim dubitat cum corpus luxuria fluit. accarnib; distendit. ignauum & obtusum efficit mentis uigorem. Siuero anima floretinoribus uirtutis exercitiis imbuatur. & meditatione meliorum ad cul men proprie magnitudinis erigatur. fiunt contemptor corporis sensus. fiunt contemptores mundi. & ad cor fortiores. Et hoc indicant be-

xeus apostolus paulus ducebat. Nam si
is qui foris est homo noster corrumpi
tur. sed qui intus est renouatur die
ridiem. Hoc ergo idem preceptum &
infirmoribus valet esse. & robustioribus
commodum. Nam & infirmantibus
medici aegris praecipere solent. ut at
tendant sibi. & nihil omnino contem
nant. quod ad medellam possit exhi
beri. Similiter ergo & medicus ani
marum nostrarum sermo dei. animę
peccatorum. acerbitate languen
magnifice breuissimi huius praecep
ti succurrit auxilio dicens. Ac cum
de cibo hoc est uel quando furtum deli
querit. secundum magnitudinem de
licti. & iam remedii & emendationis
cura ponderatur. Grande alicui pecca
tum & graue commissum est. grandi
sine dubio confessione indiget. pœnitu
nae. mulcta & canaris. Leue commissum
est. pro hoc tamen quoque uigilat. rugibi con
tinuatque gemitus. Si leuius est de
lictum. pro commissi sui & similis pœ
nitentia. Tantum ad tendo tibi. ut
intellegas & agnoscas. & sanctum
animae & languorem. Multum
dum sibi non attendunt. aegrotu

dinet grauet & insanabilet pmi sensu
unt. Et nebrae ipsud quidem sentiunt
quod aegro tam. Propter quod magna
est praeceptionis uiolatio. per quod &
aegris cura suggeritur. & sanis profec
tus demonstratur integritas. Unus
quisq; autem nostrum qui in discipula
tum nos uerbi di manet paumus. um
us alicuius operis ministerium gerre
eorum quae in euangelio praecepit.
In magna enim domo inhac ecclesia hae
nonsunt tantum modo uasa diuersa. au
rea. & argentea. uel lignea. & fictilia
sed & nonnulla quamplurima. & diuersa.
Habet namq; domus di quae est ecclesia
di uiui. uenatores. uel captores. ha
bet uiatores. habet architectonas. ha
bet structores. agricolas. pastores. ath
letas. milites. Quib: omnib: commode
tant aptabitur breuissimi huiusman
dati uigor. ut unice & operis diligen
tiam tribuat. & propositi desiderii
desideria. atq; incrementa commo
ueat. Uenatores est. & adcapturam
Adhuc destinatus. quidixit. Ecce ego
mittam multos uenatores. & capient
eos supra omnem montem. Accen de
ergo tibi diligenter. necubi te uenatio

dñi effugiat. & euadat. quominus ueniat
ne ueniant capiat & offerat dño sa-
lutem. eos qui errorib. decepti neq; ue-
ri uera gabundi. per aspera quaeq;
peccatorum & deuia perualeant.
Vicarius est talis qualis ille quoniam
ad dñm. Dirige gressus meos in semi-
tis tuis. ut non dominentur uestigia mea.
Attende tibi ne forte error tuus. ne
declines in dexteram neq; in sinistram.
sed uiam rectam uia regali incede. Archi-
tectus est. Attende tibi ut fundamentum
fidei quod est xps ihs cum omni diligentia
facias & cautela. Structor est. uide
quomodo aedifices. ne ligna & fenum
superstipulam uel paleas. sed argentum
& aurum & lapides pretiosos.
Pastor est. Attende tibi ne quid re-
praetereat eorum quae ad pastoris
studium ac diligentiam pertinent. Si quis
quaestus ibi perquiritur. Auscultet. Quod
errauit conuertere & reuoca. quod ae-
grum est colliga. Quod aegrum est.
sana. Agricola est. Attende tibi ut
diligenter circum fodias infructuo-
sam ficum. & adhibeas stercora & ru-
rem. & rorem faciat quicquid ad
fructuosum expectat euentum. Miles

es. Ac vende ubi ut ne mihi cant dō
inplacer ce negōtiis sæcularibus.
ut placeat ei qui te probauit. Sed con
labora euangelio. ut milites xpi mihi
bonam militiam. dimicant aduer-
sus spūs nequitiæ. & aduersum principatus & potestates. Aduersum mun-
dialium rectores tenebrarum. Tum
deinde aduersum ultima carnis assu-
me scutum fidei. & omnia arma spūs
quib: induitur por sis resistere aduer-
sum ignea diaboli iacula. Ad hoc
es. Ad vende ubi. ne quid aduersum
leges ad hoc agas. ut gratiæ. quia nemo co
ronatur. nisi legitime certauerit.
Imitare paulum qui sic cucurrit ut
comprehendat. & sic luctatur non
quasi aerem uerberans. sed macerat
corpus suum & seruituti subiicit.
ne forte alijs prædicans. ipse reprobus efficiatur. Et vigila ergo deus.
& ne desinat tuum oculum ad considerandas aduersarii astutias gerere.
Sic curre ut comprehendas. & ea
quæ retro sunt obliuiscere. & ad ea
quæ ante sunt extendens te. si
conluctatus aduersarium inimicissimi
aduersarii pugna. Talem te ex-

ubi huius precepti sententia. nihil
somno dignatus. priepeditum sol sol
licite & vigilanter cuncta. circum
spectorem. Prudentem te uult es
inconsultus. in actibus strenuum.
Ne rendeergo tibi. deficiente tem
pus enarrantem singulis quibus que
quae in opus euangelii procurandi
decernatur. huius precepti uirtute.
Ne cende tibi uigiles ad omnia
ut nihil te inconsulti praeterent
observare presentia. futura pro
spicere. Quae in manibus sunt cõmo
de dispensare. quae speranter fide
liter expectare. ne for te praesenti
bus tactantem te & inanter p frui
pueris. sicut non nulli leues & insatia
biles. in uenies uana cogitatione mentis
influes. si quando forte p illecebram
temperis. de per noctem nam quibus
falsis imaginibus p cogitationem men
tis concepis. describunt sibi ipsis
excelsas dignitates. praeclara con
iugia. liberorum felicitatem. pro
lixam senectutem. obsequia subiec
torum. clientum famulatus. & eis
in re nihil sit. uana cogitationis fu
more supra omnes homines efferuit.

Ingentes domos inera momentum in
strumentaq; rubros & inertes sola
conspectus facultatib; replent. Immen
sa terrarum spacia & agros uberes oc
cupant. & carta possessionum iura
defendunt. quarta uero uagas omen
es in cluserit. sed & fructum earum
structes lanus horreis uniuersis re
condunt. Addunt nihil ominus gregos
armorum seruitia magistratus regni
& iam ipsa & imperii fastigia summa
praesumunt. gerunt bella. mouent
classes. tropea seruunt. ducunt tri
umphos. & proculs regni curas in am
bitiosa rudine dibacchantur. Ferrum
manib; tenere omnia. & nusquam com
parentibus. tamquam praesentibus
se prestari arbitrentur. Proprius iste
Languor est otiose & desidiose animę.
uidere somnia uigilantem. Quam dis
solutionem morum & inflammationem
cogitationum resecans & restinguens
sermo diuinus. Salubernima praecepti
huius auctoritate succurrite dicens.
Ne cende ubi. id est ne ea quae nusquā
sunt cogites. sed ut presentia & quae
palam sunt diligenter expedias. Ar
borum autem & iam illud utrum rese

are uolens. Legis lator. mandatu
ris Aduersarium protulit. qñ facile est
unicuiq; nostrum curiosius aliena p
quirere. quam propria & domestica
procurare. Ne ergo hoc accidat. de
sine inquit mala aliena discutere.
desine detractorum aeribus mapstrepere
& cum celebrare conuiuia. desine pau
peris casus aliena probra miscere. & cum
epulas suas. alterius ime innocentia
lacerare. Noli ergo attendere alio
rum languoribus. sed attende tibi
ipsi. hoc est ad seruitutem tuam
uerte oculos animae tuae. quamul
ti secundum uerbum dñi festucam in oculo
fratris sui uident. trabem uero quę
in suo oculo est non considerant. Tu er
go quam cessas temetipsum per
scrutari murmura. secundum dictū
mandatorum. si cognoueris te omni
culpa uacare. Ne tende ergo dicit. tu
specie te ipsum. non eorum qui ex te
sunt culpas & peccata dinumerare
nec tollere de quibus. si cui macula
aliquid in proximo reperias. secundū
pharisęum illum tumidum & elatum
eum. qui cubat se ipsum iustificans &
exprobrans. Ac despiciens publicanū.

Sed tecum ipsum discutere & iudicare
honeste ses. ne quid in cogitatione de
liquerit. ne quid sit prolapsus in lingua
dum incauta loquacitate preuenire
& precurrere sermo consilium. ne quid
examinatis uitijs & manuum opere
commiserit. quod uel tuae. uel
tuae. uel libidini ministrauerit. Si
haec intra te ipsum semper discutias
& inquiras. multa inuenies quae mox
te debeas emendare. per quibus debeas
paenitudinem gerere. Et cum quam
si quid tale reppereris. dic sicut publicanus
ille dicebat. Deus propitius esto mihi pec
catori. Ac tunde ergo tibi ipsi. Hic tibi
sermo & iam si in rebus prosperis degas.
& omnis tibi uita secunda felicitate
succedat. utilis semper & necessarius
apparebit. tam quam bonus & fide
lis consiliarius. commonitionis ute
suggerens melioris. Si uero aduer
sis & tristibus urgeberis. & haec tibi
in tempore necessitatis commonitio
suggeratur. maximum illic remedio
rum solatium dabit. ut neque
in prosperis arrogantius extolla
ris. neque in aduersis mollius & re
missius refluaris. Diuitis flores

& polles: & illustrium prouinciarum
ornatus: enumerari: pacis & pariter
q; nobilitate ornatus: pulchritudine
corporis erigere & decore honorib;
excolleri: & seculariu fulgere
officijs: summa xime accende ubi ipsi.
& memoreo quamor talis est: & qua cor
ru est: & mortalis ibi: & qua poterit
eadem dies: sul ue hac nocte auferet: &
abiste animam: & quae ipsi parata cuius
erunt. ¶ Inquiere est quae ne sim
lis pecuniae dignitatib: & ful serunt
Ubi sunt quid agunt. ubi fasces eorū
ubi magistratus: ubi diuersarum infu
lae dignitatum. ubi denig; eloquen
tissimi rhetores: & nobilissimi
oratores: ubi hi qui crebros eorum
tus ornamentum suarum fauoribus ce
lebrabant. ubi populares iura. ubi
exquisite equorum praepetum cursa
mina. ubidenig; theatra. ubi reges
& principes: ubi tyranni sunt digni
tatum. nonne omnia pulus & cinis
est. ¶ nonne omnia somnig; fabulae
sue fluxaque narratio est. ¶ non in
exiguis orbibus angustiae uasculo ur
nae concluses: omnes eorum memoria
comprehendit. ¶ Denig; intuere & re

spice eorum sepulcra. si potuerit discerne
re. quis tibi seruus. quis uero sit dominus.
quis pauper. quis ue diues. Discerne
re tibi si potest plebeium a rege. uirum for-
tem ab imbecilli. decorum ab informi.
Sergo horum omnium memor fuerit.
nulla tibi ori eius elationis occasio. sed
semp memor eris tui. si praecepti memor
ac tenderis tibi. Quod si ignobilis est
et obscuro loco natus. pauper ex pauper
bus procreatus. nondum gaudeat
non pauca. multis diuitibus. corrui
ane quoque indigens sumptu. uiuens
sub ecclesiasticis legibus. cum tremore
omnibus. Ac timore subiectus. cum tota
humilitate pauperis exposcens. sicut
ait. pauper non sufferet minas. non ergo
in his tumidi ipsum despicias. ac desperes. neq; quia tibi nihil impertiri
ura magnificum praesto est. omnem
tibi abscidas. ac putes spem bonorum.
sed reuoca animos tuos. ad ea quae
tam tibi bona indulgentia diuina con
cessit. ac ad nihil ominus erige
mentem tuam quae fixura in posteri
a promissis. Considera ergo primum
omnium. quid homo sit. id est solum
uiuens animal. ipsis di manibus

formarum. Nonne sufficere & hoc solum
recte & integre sapienti ad magnum
summumq; solatium. quod ipsius di
manibus quicquid reliqua precepta
soluus fecit auctor tacet subsistere.
homo finctus est & formatus. tum
deinde quod cum ad imaginem & si
militudinem creatoris sis. potes & ad
angelorum dignitatem culmenq;
remeare. Animam quoq; accepisti
intellectualem & rationabilem per
quam dm possis agnoscere. & inter
ram rerum conspicabilium omnis in
tellegentia contemplari. sapientiae
dulcissimis fruendus & perfruendus. Tibi cedit
animantium genus. quicquid nouerca
montium uel proruptarum rupium aut
opaca siluarum. omne uel quod aquis
tegitur. uel quod alibi: pennis in aere
suspenditur. omne inquam quodcun
que mundi est. seruitio & subiectio
nis libertatisq; munificus conditor
tibi indulsit. Nonne tu sensu tibi
rationabili suggerente. diuersitatem
earum reppersisti. Nonne tu urbes
condere. omnemq; earum reliquum
usum pro necessariis uenerib: inue
nisti. Nonne pro mansionem quaesisti

esse mare puium esse. terra. flumina
fontes q; tui uel usibus uel uolupta
tibus famulantur. ¶ Nonne aer
hic. & caelum ipsum. atq; omnis stella
rum chori. utrae tuae ministerio.
cursus suos atq; ordines seruant. ¶
Quid ergo deficis animo & dedecere tibi
aliquid putas. ¶ Si non tibi equus p
ducitur. phaleris exornatus. & spu
manti ore. frena mandere argentea
sed sol tibi producitur. uelocis rapido q;
cursu. ardentes tibi faces calorissi
mul aluminis portant. Non habes
aureos & argenteos discos. sed habes
lunae discum purissimo splendore
radiantem. Non ascendis currum.
nec rotarum lapsibus uehemis. sed ha
bes pedum tuorum uehiculum tecum
natum. Quid ergo beatos censes eos
qui aurum quidem possident. Alienis
autem opibus indigent. ad necessarios
commeatus. ¶ non recubas eburneis
toris. sed adiacente tibi secundi aspi
ces uiri daneres & herbida tori. flori
uaria & uere melius quam fucatis colo
ribus tibi mures picti. in quibus del
ces & salubres somni. nullis curarum
morsibus effugantur. Nonne co

regnare dicunt laquearia. sed caelum
se conregre. ineffabili stellarū fulgore
depictum. Haec quidem. quantum ad eō
munem humanitatis pertinet. lucem. de
cipere uero maiora. Propter redemptio
minibus. spūs sc̄i distributio. mortis ab
latio. resurrectionis spes. propter eo
diuina praecepta hominibus dolenda. que
p̄ferunt decenter uerum. Et rursum ad
dñi p̄mandata nō tranquillum diriguit.
Tibi pandentur regna caelorum. tibi
coronae iustitiae praeparantur. Si
tamen labores et gemmas pro iusti
tia ferre non refugis. Et si accendis
tibi. horum plura inuenies exemplo
ra. nec defies animo ad gemmarū
p̄ferendam uolentariam. Ad ficium
praecepti huius eruditione sustolle
re. Sed nec illa quidem parte cen
commentum praeteribo. Si quando
te idest mentem tuam iracundia ex
asperet. et stimulis immoderatis
aegritudinis inuaserit. cum rubi
dus dentium stridor. genarum pal
lor. tremor labiorum. cum torui
dentiq; ferinus aspectus. Et accen
dat tibi. idest si recordetur praecep
ti. iracundiam quidem uolue equi

indomitum déferoem diuini sermonis
te uerbemb: continuo coercebis. Lin
guam uero protinus abstinentia re
frenabis. Manus nequaquã adulte
rum irritantis extendes. Si quan
do uero obscenae concupiscentiae in
lecebrosis animam suggestionibus
uexant. déprecepream eam in luxũ
libidinis rapiunt. Fiat tendas tibi &
recorderis huius praecepti. inuenies
quia praesens ista dulcedo libidinis.
Ad finem amaris finium uergit. & iste
quinune carnis nostrae incubat luxus.
generabit exsẽ sup ugilem supplicii
uérmem. perpétuae ulcionis confes
tim fodientem. Sed & eglon iste
desiderii carnalis. feruoriq; libidi
nis temporalis. ad aeternos gehennae
ignes. & ultricium flammarũ per
pétua protinus gábit incendia. His co
gitationib; mentem cepers. Libido
quidem penitus effugata discedet.
Admiranda uero quẽdam quies &
tranquillitas animae reparabitur.
uelut si innumerabilium pro cerua
rum; tumultus se strepitus fluui
orum. paduerorum & praesertim a
grauis ac uenerandae dominae con

comprimatur. Ac tende igitur tibi
& intellege. quod animæ tuæ pars
quidem melior rationabilis est. pars
uero irrationabilis & passibilis. Et
illi quidem parti melioi naturali
ter præesse est imperare. huic uero
inesse famulari. & oboedire rationi.
Ac tende ergo tibi. ne forte pauari
umeram & dedicaram. eradica ra
tionabilibus passionibus rationabilem
mentem. Neq; indulgeas aduersũ
uirtutem rationis. ut ea insolescen
& summam regni insitura dicio
nemq; conuertere. Sic ergo horum
singula quæque diligenti exami
natione considera. Satis superq;
sufficiens minerit uirtus tua ad recũ
dendi tibi tramitem demonstrandũ. quæ
absq; errore ullo usq; ad ipsa cæli
regna ducat. Denique si accendar
tibi. non requiris ut ex uniuersa
creaturæ contemplatione creato
rem eius agnoscas. sed in memetipso
uelut in quodam paruo ac minori
mundo. deprehendis magnificã
creatoris tui sapientiam. Incor
porẽm namq; & incomprehen
sibilem intellegis dñm. ex ipsa ani

ma quae mee immortalis est. q̃quidem neq; quamen primo palliceo in loco aliquo continetur: sed tantum ex consortio corporis inuenitur in loco: Inuisibilem eēdm̃ credis: Animae tuae substantia contempla ta. quia ne ipsa quidem potest carnalibꝫ oculis inuenri: Neq; enī colorullus aut habitus est uel forma. ꝺ aliqua corporeae detrimenti ex primitur: sed exuritate: tumoꝝ atq; inoperationibus in nocet: Et ideo neq; indē requirit oculorū usum. sed sola mente ac fide ad eū conuersus: intellectualem deo sēsum atq; intelligentiam conspice: Admirare quoq; opificis sapientiā quomodo animae tuae uiuacem consortio corporis modulatus est. Ita ut pomeꝝ par cer infusa ducerētur. ꝺ quam plurimum inter se membra distantia. ad unam consonantiam concordiamq; distringeret: Inuenere ergo ꝺ ac uendo quid sit uiuus animae quae abea tenditur corpori. membrisq; diffunditur. qui ue rursus sit qui a carne ad animam reddatur ac redun

dor affectus: uel quomodo utrumque
dam susceptio corpus ab anima. recep
tio uero anima doloresq; meroresq;
decorpore: Require quaesiui eius
recepti cula memoriae. qui eruditi
onum litterarumq; thesaurum. quo
modo non obliterentur ea quae pri
ma didicimus. Addita meritis nouis.
augmentisq; recentium. sed manet
unusquisq; disciplinae incorrupta di
stinctio. uelut aereis quibidam tabu
lis cordis. & libris mentis incisa. Qua
modo anima cum ad carnis ultima dedi
nat. & labitur propriae uirtutis per
dit decorem. & quomodo rursum de
decore abiecto requirat. & uirtutis
instructionibus expurgata. adorna
tionis imaginem & similitudinem
reformatur; Deinde siue de
post hanc animae considerationem.
quid etiam nunc inferatur de corpo
ris gente. & admirare quam dig
num rationabili animae admiran
dus opifex construxerit hospitium;
Recta uia omnes animantes fin
xere solum corpus humanum. ut ex
ipso habitu uidens. & cognoscat quia
signorum sibi esset caelestium; cog

nimo: Omnia namq; quadrupedia. pro
na & uentri obaudiunt a fine ut sunt. ho
mini uero erecto ad caelum imperat
datus est. ut non uentrem spectet. ne
q; inter uentrem positus uitae ac &
sedulum habeat impedimentum uel cursum
Ad superioris uitae cursum. Nam id
circo & iam caput in summo culmine
totius humanae fabricae situm est. &
ipso quod praeclarius in homine
sensus ipse corporis interiores sunt. id
est. usus. Audimus. gustus. & odoramur.
Quo mollior enim & pene sibi coheren
ter brevibus tamen diremptis spatiis.
ut nullo suis usibus invicem officiant
praepedimento uel obsidione. Oculi qui
dem excelsiores speculae sortiti sunt
locum. ut cuncta superiorum prominentia
supercilia. in directum tendendo
recte obtutus. & luminum sorum con
siderata facilior est & moderatior
fore. Aures uero inaequalibus quib;
dam anfractibus ad aperte. ut
aeris sonum distincte modulatum
suscipiunt. Opus etiam hoc mirae & in
aestimabilis sapientiae dei. ut omnia quae
dem excrementa sui nullo modo in suscipi
ant. quamuis & eadem pinguia. an

fuerit dicamur. magis sonora reddatur.
nihil tamen aliud ex insecus incidere.
inflexionum ipsa obiecta cecula pmunt.
quod impedire possit audiendum. Iam ue
ro silingue irrueat naturam. quo
modo quidem mollis est & motu p faci.
lis. rea ut adomnem uerbi usum quam
libet uarie & chuersis morib. absque
ullius rigoris difficultate deseruiat.
sed & dentium murus simul & uocis orga
no ministerium praebeat. dum linguae
ipsius alacrissima exhibet circumuallan
antis obstacula. simul & cibis ministret
molendo peralios. peralios incidendo.
& trapha omnia cognationem sua tra
hens. compescendo. Aspice considera il
lud quaque. quod aeris spm pulmone re
uocamus. calorem cordo seruamus. Di
gestionum membra ppende. sin quum
p uenas morimur. Ex his omnibus mirifice gaba
lem di sapientia sermonis. tu quoque
cum prophetia stupens & admirans
exclama. Admirabilis facta est scien
tia tua ex me. Ac uende ergo ubi ue
pos sis ac uendere dō. FINIT

OMNIS SCRIPTURA
diuinitus inspirata utilis est
ad docendum. Haec ipsa de causa
absq; dubio descripta. quod uelut
ex communi quodam sanitatis
fonte. omnia nobis ex hac reme-
dia propriis passionibus assuma-
mus. Sanat enim inquit com-
pescit peccata magna. Aliaq;
q: sunt quae prophetae tradunt.
Alia quae historia. Lex quoque
alia. prouerbiorum etiam com-
monitio alia. Psalmorum uero
liber. quaecumq: utilia sunt ex
omnib: contines. futura prae-
dicit. ueterum gesta commemo
rat. legem uiuentib: tribuit. ge-
rendorum statuit modum. Et ne
breuiter dicam. communis quidem
bonae doctrinae thesaurus est.
Apta singulis. ac necessaria submi
nistrans. Uelut ab: manq: anima-
rum uulneribus mouere medeor.
sed ad recentibus uelocissimum sem-
adhibere remedium. atq: imma-
turis pseuerum ad salutis adhi
bere. Sed et uniuersis partem

ad sanctos subuenire. quadamuna
nanbus uarijs humanas animas a
gunt. & hoc sit modulatione quadā
& delectabili calore humanū sensū
ad pudicitiam prouocarem; & cū
quidem uidens spūs sc̄s oblectamen.
& refrigerium aut auris una huma
ni generis animum. & ad delectam
aīe suae magis melinare quam
ad iuris aut rectum ne dirigi. de
lectabiles modulos cantilenae cum
serie doctrinae permiscere uidi
suauitate carminis mulcerēur au
ditus: diuinis sermonis pariter ue
ritas inseratur? Secundum sapien
tes medicos: qui si quando usus po
poscerit austera medicamenta
aegris offerre mortalibus: mea ge
neralitatem pro austeritate cibi
fugiat. ora ac si mmaxime pocu
la quae medium porrigunt. melle cū
cum liniunt. Propter ea ergo ps̄l
morum nobis p modulos aptauimus
carmina. ut qui uel aetate puer.
uel adulescentior sunt moribus qua
si cantilena quadam psallentes de
lectari uideantur. Re aut uera
animas illuminent. Amen cant.

plurimum exhr qui nre ecclesiam ce
cinit. neq; apostolica praecepta facile
possint. neq; prophetica cum discere
rint reanere. psalmorum uero respon
sa & intra domos interdum etiam in
publico canunt. & sicubi quis quamus
fero ac rabido furore rapiatur. si
forte fuerit psalmi ut audierim
carminib; incantus. continuo omnis
rabies ferocitas abscedit; Psalmi
tranquillitas animorum est. signi
fer pacis. perturbationes uel fluctus
cogitationum cohibens. iracundiam
reprimens. luxuriam repellens.
sobrietatem suggerens. amicitias con
gregans. adducens inconcordiam dis
crepantes. reconcilians inimicos;
Quis enim ultra inimicum ducat eum
cum quo una ad dñm psalmi emisserit
uocem. Ex quo intelligitur quia
& quod bonorum omnium maximum
est. caritatem psalmus in fidelium
Communionem quandam per consonantiam uocis efficiens. & diuersum
populum in unius chori concordiam
consona modulatione consocians.
Psalmus daemones fugat. Angelos
ad auxilium salutem inuitat. Seu

cum in hoc currimus cursibus: diurnorum requies laborum; Tutela pueris: iuuenib: ornamentum. sōlamen senibus: mulieribus: apprīmus decor; Deserta habitari facit urbes: sōbrietatem docet. Incipientib: primum efficitur alimentum. proficientib: incrementum. p̄fectis stabile firmamentum; Totius ecclesiae uox una est. psalmus sollemnitatē decorat. psalmus cōstitutā quae secundum dn̄m est m[illegible]ur; psalmus etiam excordē lapideo lacrimas mouet; psalmus angelorum opus. exercitum celestium. spirituale thymiama. Quere admirandi magistri sapientiam inuentum. ut simul & cantare uideamur. & quod ad utilitatem animae p̄tinet doceamur. p quod magis necessaria doctrina nostris mentib: informatur pro eo quod si quā p uim & difficultatem aliquam animis nostris fuerint inferta continuo dilabuntur. ea uero quae cum gratia & delectatione suscipimus. nescio quo pacto magis residere in mentib: & memoriae uidentur inhaerere; Quid

autem est quod non disertum ex psal
mis. n. non omnis magnitudo uirtu
tis: non norma iustitiae. non pudici
tiae decor. non prudentiae consum
matio. non paenitentiae modus. non
patientiae regula. non omne quic
quid dici potest bonum procedit ex
ipsis. n. Disciplina profecta. praenun
tiatio xpi in carne uenturi: iudicii
futuri comminatio; Resurrectionis
spes. supplicium metus. futurae
gloriae pollicitatio. mysteriorum
reuelatio. Omnia prorsus in his
uoluitur in magno quodam & communi
thesauro. recondita sunt bona atq;
confecta; Quem librum prophetica
cum multa sint organa musicorum.
huic tamen organo quod psalterium
appellatur aptatur. desuperio
rib: mihi inspiretur ei gratia psal
spiritus decens. qui quidem hoc solum
organum. musicorum sonos desupe
rioribus habere fertur aptatos;
Cythara uero manus uellitra. ex inferio
ri parte. Nec uel tympanum ha
bens. resonat ac resultat ad plectrum.
psalterium uero armonia desupe
rioribus habere fertur aptatus. &

rorum causas ꝯ desup dare. quo
ralice & iam per hoc nos docere
quaesur sum sunt & superiora re
quirere. & non delectationē car
minum. Ad inferiora. id est ad ui
tia carnalia declinare; Sed &
illud arbitror profundius nobis
prophetica haec indicari ratione.
ac per formam nos organi istius
edocere. quod hi qui dilegenter
& apte modernq; sunt moribꝰ
facilem & peruium Ad superiora
iter habeant. EXPLICIT.

IN SE EST REX SUPER UNIUERSOS FILI
OS SUPER BIAE.

VIdemus hanc iste incurrere quae superbiae dica
tur. cadere. Sola superbia peccat. Nequeunt
post illos unorū numer. Arrogere. nisi per
hanc prius in radice pueniret; Semper enim
& primū omnis peccati superbia. & hanc omnī ip
se habuit. p hanc de sequente hominē stra uit.
& deinde solo saluatōre in mortalitate im
petrare quouis suae beatitudinis genere.
Sed ideo cauere hanc suae dñs fine cessat monet
ne ut cui post malaomia Leuiathan iste
superbiā dicere. quidē malis omnibꝰ dicere
ur indicare. Quātus ista p hoc quodammodo
ponere unorū radix cōmonstrat cum

Sicut enim in ferrum radix exercum sed ab illarum ecclesiarum excrescentium dilatatur ita serpit superbia magis crescit colitur. sed abillis primus spumam pytalapi. Nulla quippe mala ad publicum pdirent. nisi hec mentem inoccaleo consangrent. hec quasi ouchanistur sensum feruescere. sicut olla facit. unde & humanas mentes inquo dam feruore insanias concutere. sed aperta opera qualiter concussi animum euertat ostendit. Imundum ebullire uoluptatem. qd ferus spumat postremo dum in opere. Sed quia occasio de superbia disputationem reprehensibilem debemus hanc subtilius tollere curamus discutere. Adq; ad humanas mentes quanta uel qualibus modis & equibus qualitatibus subrepat demonstrare;

Nunquam prima ea solum modo cum mentem capiunt quibus ipsa distinguuntur. sed unde luxuria patrem. gulam matrem. ira abstinentiam. libidinem comitem. cupidinem. superbia autem qua uitiorum radicem diximus. nequaquam unus cum eis exercitatione committit. sed cum omnibus simul. Humanam pene ferociam. quasi generaliter ad perditionem mouet. corpus enim necorrupte uiuere quidilla mandi magnificentia sibi seruire ostendatur. nisi pdo sed soluantur & subdantur. Quasi ei ex mandatur quidam obseruatum est capte. cum mens superbia inrupit. & quo demon quibus corpora eo indomita duriora esse. & quanto plus ornata tanto sine humilitate

Agnus

eolamur. ipsa dominatur. Quisquis uero eorum se
ormandine capitum mole susceperit hospitio
digno patitur. quod dauso cordis oculo. tuditu
sequitate pdat. Nā cuncta quae ab eius uel bono
gerantur displicent. & sola quae ipse uel
prauo agere placent. Sēp alienā despicere
meritum qā facta. Qua & quicquid recte egerit
seringulariter credidit. deq; in eo qd ei tribuit. p
gloria cupiditate sibi magis ipsi fauet. p cogitatio
onem. & cū se cuncta transcendere cōtendit. eo ipso
ad ima mergit. plana cogitatione spuma rediam
bulant. Laudes suas cacitus clamat. Nemiquā
uero ad tranquillā clamonē mentis ducitur. ut in eo
qd tumet. alia p ostentationē locutionis effrenet.
Sed tanto fatalis ruina sequit. qua plo
apud se quasi quisq; impudenter exultatur. hinc
ei scriptū est. Anno ruinā exultatur cor.
Rursus p ambolē dicitur. Nōne ista babilon mag
ambulabat rex. Respondens dixit rex dicit.
Nōne hec babilon magna quā ego ādificaui in
domū regni in robore fortitudinis mee in glo
riā decoris mei. Sed huiusmodi mentē quā cōtra
ait dicta repercutit. illico adiungit dicens.
Cū adhuc sermo ei in ore regis esset. de celo ruit.
Tibi dicit nabucho donosor rex. Regnū transiit
a te. & ab hominibus eicit. & cū bestiis feris
erit habitatio tua. fenū quasi bos comedes.
& septē tempora mutabuntur super te. donec sciās

respuat. cui aequanimiter loquamur, Unde &
nos ñr̃ dicamus illud Moysi audiamus, Quando
cunctos despicatui dñi sensu uitaq; omnii sine mo
deratione reprehendit, tanto infrenatur fer
uacius dñi dilatat. quanto eos qui sibi commissi
sunt. & se ipsum indignos putat, Ne animum con
tabescens cor. superbia infligat, hoc ut operetur
remittat. ne sua acta considerando fundat
neglegat. & ut pene cuncta negligendo uocatos
sui uideat esse facti, Quidam illeqd reprehendere
debuit importune respuit. insensibiliq; se ipsum
corrigit nullq; audire, Unde & cum horrent
peruerti. quanto ad oculos duerunt, Quam
huius uitae tenore offendere corrupti. dum di
bitent dupli, Et quidem peccatores seuerius. nec
ea tamen uitia noxiae uirginum plene uide
rentur considerat, & dum ei facta despicit dup
pena comprehendit. Adamum usq; in mortem deplu
sse uidit. uidit mulierem humanae curae non assumpsit.
Quicunq; ergo quasi uere reprehendere. & recte uult
dolere, Sicq; dum contra uitia erigitur. etiam
contra culpam condolens remittitur, Ecclesiam
pastor sanctam diligit. ipsa quoq; sapientiae uerba
dum ponit impugnare, Septies iustus cadit & re
surgit. non obruit. Et quando nos ad superbiae libertatis
uocant, Sic quippe elatus sequaci prauitatis dum
libertatem obtat. sicut saepe dictum, plumbeum
sub ponit, Nam plerique rebelles capti, & mancipati

inhonestas in actione. honestas in magnificentia in cursu. rancor in responsione.

Hominem rep̄ admirantem quasdam consuetudines scandalizari. Adolorandas in firma. Adoborandum puerum. Nullacor sendo suo vultu importunum.

Ad quae facere debet & quales ignaua. Ad ea quae facere non debet nec quales parata.

Haec omnia quae sponte non appetit. nullis peccatorum morbis fluctuat. Ad hoc autem quod haec omnia detestatur. quaerit ut cognoscat per quae uitia minime gaudeat deo suo uiolenter operatum instituta uoluntate colorare. Igitur qua humanae animos alit cupiant ex rebus carnalibus acquirat. et spiritalibus discat. Audit illi omnis caro fenum. & gloriam eius flos foeni. Audit iste qui quibus diu post miracula dicitur. Nec nos unquam deserat. discat deserere & operum unquam querat. Audit illi dum maxime affluant nolit cor adponere.

Audit iste qua facere urgetur. quae nuptias scandalizare. Abstinentiae nuptiae excludantur. Rursus qua alit rep̄rant per lucra. Acquirit subditos per famam. Audiat illi qui quandam sapientiae dicitur. Diuitias conscientiae nolit uelle. sed detesto mille quas iuuat uelle. Audiat iste. obedientiae positas arti & subiectionis ipsius pugilatui quasi actione pannorum uti reddatur.

Audiat illi cui dulcescit peccatum amaritudo quidam hora nec ardet iudicium dicere.

mento filii qua recepistibona in uita tua.
Audaptista accusatores suos in quae-
libpriuilegi hoc quod murmurauit populo
mosi. Et aaron uel cibus respondetur.
Nec contra nos murmurauerim. sed contra
deum. Nos autem quid sumus. Audiamus illi
qui habuerunt in conspectu suo patres nostros
et iudices uidentes. Audiamus istiqui
contra contumaciam sub duce dicitur.
Qui resistit potestati ordinationi resistit.
Audaptsimalomis. Deus superbis resistit humili
bus autem dat gratiam. Audiamus omnis immundus
est apud deum omnis qui exaltatur. Audiaptl
omis. Quid superbit terra et cinis. Conteramur
languore pestis. Audiamur cuncta quidmagis
trauerunt docet dicens. Discite a me
quia mitis sum et humilis corde. Adhoc nos
unigenitus dei filius formam infirmitatis nre
suscepit. Ad hoc inuisibilis non solum uisibi
lis sed etiam despectus apparuit. Ad hoc contu
melias et ludibria in passionis pene passio
nis nre causa uoluerunt ut superbi non eo hominem
doceret humilis deus. Quamuis ego humiliatus
sum et prope ego sola uergentem uocem du
ri quis sine certa mentione magnus est. usq. ad
passionem facti sumus. Quae enim genus
deuenit nre sepe haec superba diabolus et omnium
uitiorum uulnera nre mentis humilitas sepi.

Hoc est quippe nostrum in cerimonia conducere uidere
sup omia uolunt elacus, Redemptor autem noster
magnus manet sup omia. fieri uti omia dig
nanter et parue; Sed moleste elationem causa dis
gnum et fundamenta humilitatis aperimus:
sibreui commemoratione pstringimus quid
moueat auctor quidue me condiscendere doceat;
Illum ag ne moeste tam simplicia et stemate pp ro
phetie docet - replebitur malis animam meam et uita
mea inferni adpropinquauit, Ille docet
sup astra celi ascendo solium meum et stellas
generis aparadisi sedibus expulso docet. Ego sum
qui habitabo in medio eius, Ille docet sed debo mon
te rostrum in lacertibus aquilonis: ille et eum
docet, Ego similis ero altissimo. Ille cum
in forma dei cui simiptus et in manus formas
inaccipiens: et per mobra sua loquitur dicens.
Dic quis similis tibi. ille per mobra sua loquitur
dicens. Pone domine adiutorem nobis mecum,
Ille post remoliptus docet - si dixero quia non nocue
ro uobis similis mendax, Sed non uult ei sermo
nem eius seruo, Ille docet me sup flumina ae
go fecta, Ille docet non potest ego a me ipso
facere quicquam et rum, Ea omnes iniqua
manent ap se fac to pere, Ille negat omia ostendi
dens docet, Tibi dabo potestatem hanc tam

uersum

INCIPIUNT HYMNI DE TEMPORE
ET DE DNICIS AD NOCTURNOS

VOx damoris mitonat clarescat q; quies
mentis pectoris pellatur omnis somnus
abscedat hore expergiscat. Ne ostia rotarum
strepitu quatiant ora canora fides rapiat
precantium nec tollat somnus vocem
Ne tardi gnarus auctor latens deus
auris pandat gemitus nostros demissa lacrimis
quando reus fulgore mundique horrebit carcere
vox precantis parcat ut spiritus nostrum ne
rapiat. PRES TA PATER OMNIPOTENS

VIrtus supra positi prodigus aque rerum
omnium orbis subueni miserator ut dulcitudo pectoris
illumina nunc pectoris nostri amore coniuge
mentem. Auferatur ex precordia sipi pulsa tandem labia
loquax ut post ad deum reuertamur facta parentis
voluntas nostri pabulum castitas requiem pbeat
ne deprimat dormitans malis populi torpentis
ut fidei bonum corpus simul omnes exhibeat
Sit ista pater potestas HYMNUS

VEspere de pene gressu ostende parcens
ut mane mundum cernamus tali dono prouocati
Nos pium lumen redemptio speramus omnes
hoc de fletu exaro fructus quo mens floreat
Lauacrum ecce ungues claustra pudoris pena
nigella aurem mundi ne capiat ne fallax

M ne bonum ar bitror hac cupta fore pu de
humanum mens nō fallor si sed dī colen dū ro
dorū. R ogauit ē adnupsit aqua replenit ho
dnat sermone xpī conuiuio mutauit unda or ig
nem. S uspō fluenta gigni ero natura aquas
non cernit. pallor rubor ē pauor ē lumina cur
rupti flumine. I ohannes baptista sacro impleto
munus debuit. resedens mersit hredis aquas la
uando dilue. N empti mundum uolens peccato
rum ut gens. peccata solum ualui sicut fugauit
Lunaco. D ccepe puero quod nour hic ē filius
sum inq; sic spr forma colū hac audiuit.
H ecmirfico subnomine nicat salus ecclesie ro gra
tia pa consonat unus de poma. Do pcessit.
HYMNUS DE SCA MARIA.
Q VEM terra ponti aethera colpi adorant pa
cpi. omnā regentem machinā clausum mariaba
ulat. C ui lumen sol curia dies ruipi prepara.
g fuga cuoli gratia gestant puellae uisera.
M icolaus ego sca qd angelus fert femina. qd ar
cano con cipit alcor deo credens parebit.
Beata mat munere cui supmus arca fit mundi
pugillo comonsi uterum sabarcha clausit est.
Salue celsimpho fecunda sci spu. dei domus gpli
cans palui fructifer. O gloriosa femina ecclesia sup
sidera. qui te creauit puerpera lactas sacro ubere.
Q uod hauserunt filii abstulit uir eua dolor. alme germi
nans ui cti ut arca flobilē cuoli fenestra facta es.

Miranda canus seculis manifestat per angelum
nuntiis parentibus praefiderat pregenitus.
Sublimat cunctos tabulis iohannes ipsoque gabri
el imponit declarissima ipsius accepta prae
cursor. Quem natus adhuc parvulus valua
velantem spm̃ repletus adimus gratiae refer
fimus rursus gloriae. Nondum quem natus tam dolo
dolus testimonii quod natus admirabile
complens ipsum gloria. Hic plurimos cur
rabat xpi fideles subdidit. Discordia puerum filia
os docuit sua natura fulcire. In hac huc quippe
uenit per placidissimam parata expo hac plebi
mur salutis pandere. Quo feminarum inter filius
per phetia maior nullus est quam ipsum inter sacerdo
tes quam per phetia docuit. DOMINI. ALIA.

Quoniam laxat reseruare fideles mingestorum
famulemorum. solue pollutam labiorum scelus
iohannes: Manus celso uenisse olim populo
rum magnum forte nascitur. nomen diuinae ra
tionem gerendo ordinem pandit. Illo mihi fi
duciae sua mi pedibus prompte modulor loqui
le. sobrie formasti genitor per prompte organa
uocis. Cleonis obstruso positus cubili. semi
nis regis thalamo manentem. hunc parentum
merens uterq; abdita pandit. Ne tradens te
nebris sub annis cunctum tuum mas fugiens poe
na. nolens salem maculare uitae famine portio.
Praebuit hymnum regum canelus arcanis sacris

Sorte plumbi dedere: cui lacte haustu sociata pur
ra mollia locustis: Celorum ciuis cui uestra
ui cor leue gaudia uolat ad futura: cuius de
nus de solus ad feretru indicet dies: Non furtiuas
a spatiu per orbis sanctorum quis quis gemmis iohan
nes: quia nefas sceleri mori tua pte cinguere
limphis: Omnis solue mortis q; celsi nefa
ris labem puer pudoris p potens maxima he
roum q; culpa maximi reatu. Serta cordi
nis alius coronat Luce arum ac duplicata
quos da tritu contrito cumulata fruce uersa
ceror uiat. Nunc potens nri mortis opimis: po
tens duros lapides repello asperu planans sterno
ac reflexos elunge callos. Ut purus mundi sacer
dis ad lepra. mortis: pala lauione puris nec dig
nis uenens sacratos ponere gressus:
Gloria patri resonemus omnis ac tibi xpe genetrix
uetam quibus sanctus simul ac creatore spi
ritu regnas. Amen. DESCO[illegible]

A stris iorum gloria hymnus canamus debitus.
Qui ei cacemus annus christi fauore peractus:
Barbara sit mons plorus ac lacrum absumus gemitum.
festinus sedis gaudia sua dicaverunt sanguine.
Consurgit unus ex eis quos dies par horrens pauloris
ris simul non ecclesia simul pulsat celestia.
Omnes ora uerbo plebis ad astra cogunt agmina. una
quos dedit plumbus alata de decem tribus. Euclesius
princeps sacer in templo dum conspicit. uocem pauci

naglorna hone potestat. acq; subiano. inuntate
aumana imperiu. et cum eo modo per secu
na secula. Amen.

HYMNUS IN NATIVITATE DOMINI

X

PANGE LINGUA gloriosi proelium certaminis. Et
supercilium crucis canta triumphum nobilem. quali
modo pretium orbis immolatus uictima. De uexillum
pro plasti fructu deflata condolens. quando pomi
noxialis morte morsu corruit. Ipse lignum tunc notauit
damne ligni ut solueret. Hoc opus nimie salutis
ordo depoposcerat. multa forma seruis pelorus ad
uocauit fallendi. sic medella ferri incohastis ipse
dolendo. Quando uenit ergo sacri plenitudo
temporis. missus est ab arce patris natus orbis con
ditor. Atq; uentre uirginali carne factus prodiit.
Uagit infans inter arta conditus presepia. Membra
pannis inuolutta uirginalis alligat. et pedes
manusq; crura stricta pingit fascia. Lustra
sex qui iam peracta tempus implet corporis. Sponte
qua natus patibulum leuandus stipite. Hic acetum fel ha
mundo spurca clauus lancea mite corpus perforat.
Sanguis undaq; profluit. terra pontus astra mundus
quo lauantur flumine. Crux fidelis inter omnes
arbor una nobilis. nulla silua talem profert fronde flore
germine. dulci ligni dulce clauum dulce pondus sustinet.
Flectere ramos arbor alma tendines molliora
uisura. membra laxari tuae quae dedit natura.

...sup...mō bourgis...mitto vndas stupro.
Sola digna tua fuisti ferro...cū saecula. Aeq; pa...
...ū p̄ patrono nauta mundo nau frago. quō sca...
...cruor p̄ unxēre fusti Agni corpora. Gloria ...
...nō ...ō sit q; quo altissimo una patri filioq; inde...
...oparacleto. cuius honore p̄sentes ...
...sula. ...ōn.

...MINA...no radiant puero formosa ...
...sonant Abore alma comunea sobolesq; uarijs annua
...uos: Lege quicquid ea moderamine dat cuncta cae...
...rū dominans ubiq; quotidi prompta p̄sidio ...
...sonat orbis: Te horum claro celebrat honore quō
...locat decoro ...uadecora fores mō hospes ...
...nostrāmo michahelis astat. Hicem p̄dae populata
...ram bella angor̄sa superat secundo quō pacis cael...
...uoluens ...colundas hostes. Gloriā cum meren...
...rū pho milo in uocat dn̄o q; fidus quo uacuo ...
...simul zonapli quatuor ...ō. Michahel ...mus quisq;
...ō alūnus hoc ...unat reprimens sug hos roborans
...stabilia ungo ...gmina caeli: Consulorum ...
...q; sacros. hunc gelu castō pios ...amore uota quis ...
...mi gemitus ...ib. alms. Tu libens fotus ...
...chorus carmen gratus ...cuus sis quo ...
...dnq; mereat regnat in ...ōn.

...ū duorū gloriā simul q; ...
...ps ...uerat xp̄i fidelis pungat. Cui pro libro ...
...b. decus libros ...logi. pungens ...
...ro ...
...ōnē ...

Poloneus quē nobilis pie lugaue uincula capost
pulla simulat. nec uinc fraudis fabula. Quarum
solida dara ualeus decore fulgida. seduugue
docentis mē. uaha monendo adgemā. Nouus
dimittitur aspera ngaus cautus fores capere
uetus horrida solutus ē organula. Mersam in
lupanar dare leo fidelis famulat. gemēs pla
ncondia abigne manse uirgo. Quarundeu
uersp. carnifex uellere ualuis in fodo. sabarbi
nū dū capit efflant beati spiritū. Amen.

HYMNUS DESCĀ MARTIRUM.

X TREX nostre ualue salutis. qui pie dignan
bus coronā dare tuis famulis tonora pango
rolaude. Tu stolas manes sonoras pollen
tia plargo cumulas decore largus dans ore pi
ssas risu mirabiles. Equib, magnis meritis
cunctā retinere tuā uenerantur almā urbē de
dis nobis decus hoc ne pereuntis. Quis ne
dū roget ut dū tā qui laudari dū meretur uo
cē cū pueris clamēs regem p̄ boā regno. Cum ef
fans modulamine plectro fractaque lucida
uapor ignea. magno supra parua manet regis.
Barbarū pectora rubescit uincens gentis laqueis
laronū. plectrum flagris fidei rolauor dulcis
amaris. Cū bis uerbis fraudis sagax traxerat
xpm̄ ad mortē uenebris rēcentis carnifex gu
lede rolutus in ima lacuna. Omnipotens dns reno
uans quassatas omnia fores rouabatur.

proffecto sanguis sacrum domo possidet.

Obtuo pacem supplicat pro sua mortis pulsus me hoc martiris sui meritis ac precibus sanctis: Sic laus pomus gloria deo patri ac filio sancto simul paracleto in secula seculorum. Amen. ITEM ALIA. IN NATIVITATE MARTYRUM

qui unicum patris requiendo filium nostrorum emplauit hostibus clouis fruens caelestibus. Tempestatis nunc nostrum rerum diluat ac contagium ut ac remouens sedium. Soluat iam ut unctus tuis sacrum corporis nos solue undis sanctis ad mortis filii dei.

Sic laus gloria. IN NATIVITATE PUERORUM

SANCTORUM chorus xpo tuo manans flore fecundus capud pacobello formatus lilia pace rosarq; milia ac matura mortis condunt manipulis. Legio sacra beatorum agminum martirum xpi fulgent in caelestibus, stolas amictis sanguine undis lauat agnis quacunq; uadit gaudent. Hinc pium bellatorum fulgida impii de quibus non timuere. Secuti xpm candido uestigio prosequi duce adepti felicem.

Agmina tua cum electis cum pace supplicantibus pia adesse. Spiritu solutos ac pedibus finem felicem ut perfimus cernere. Gloria sit maiestati deae simplici de hominum sublimitas pacis proles, sed spiritus. Quorum sabaoth sint orbem legibus.

ITEM IN NATIVITATE PUERORUM

REX GLORIE domator martirum coronis confirmatum quidem puerum cernens deducis ad caelestia. Nunc benignus pro nostris apponens uocabulis corpora sacra pungimur signa.

Quando deliquimus;

Nudata pendere uestra sanguis uarietur fundatum
redemptoris immobiliter uitis per nostra gratia.
O mortalium fides inuicta spes credentium per fortia
Xpi certamina mundorum phas per ipsum.
Iesu pater magna gloria in his uoluntas spiritus gaudia
ac in his filius celum replebat gaudio.
Tu nunc redemptor quesumus ut mansionem celestem
nostram per eorum precamur ut in sempiterna sacra
la amen. DE CONFESSORE
ISTE CONFESSOR domini sacratus festa plebs eius celebrat
per orbem hodie lucis ortus celebrat sacerdos celi.
Quisquis prudens humilis pauci cibi potusque fuit
et quisquis uitam dei per omnia ut eum perfruatur.
Adiacet eius tumulo frequenter mebra languentia modo
sanitatem quolibet morbo furentia gratia restituuntur.
Unde nunc nos decet honore ipsius hymnis cantibus hunc
ut piis precibus mereamur eius precibus.
Sit laus illi deo sit honor qui sua celi regnat
ad aram mentes nostras mundi machina gubernat
nos ad eius.
SUMMUS pontifex sacerdos christi dei hodie
recessit quem anni depositio nobis celum fecit pan
gere festa. Presul origine mundi: claro ortus
sacerdos populique turba comitante pia ac
pie uite uernula patre. Ubera cum ceteris
uolens in aula regis adiens fruitur ut quem
ordine suus pius sacratis pastor imbuit

Quos labor eunc[illegible] eripuit genitor gestacal
pariter hominis quo pandi possimus ammo
quo genus humanum ardua. Dignuq; pudore
ac mora sera ei dira miseros purgasse pandere
mundo uariante facta caelum ira.

Tu prece cal cesar, phibe cunctis mortis pollo pecatis tumultu
rone potes ac morbis, pacimus recedunt respice
cuncti. Morbus cunctis moderare tuis confe
rre suis placidisq; mentes conde furentum
mediantur anima numen xpi. Sic tuq; beque
nus rogatus p fluor fluctus pluuiasq; largos
credimus cuncta dño fauente redituros esse.

Credimus xpm pcia laborum pmia tuis studi
um dedisse aquis, arcus ouia soluos mones
beuis: Glomus expo pando canamus ore pstantia
suos uiros tapa aquipolla dicatos simplex
ornatus a uncis. Amen. DE VIRGINIBUS

Hu corona uirginu quem mater illa concepit quae
sola uirgo parturit. hec nos clemens accipe.

Qui pascis inter lilia septus choros uirginum
sponsus decoras gloria sponsisq; reddens premia.

Quocunq; pgis uirginei sequuntur agni; laudibus
post te canentes cursitant. hymnosq; dulce
sonant. Tecum precamur largius nris adauge
mentibus, nec care pro tua dona corrupta nostra
nouans. PRESTA PATER OMPS. AMEN

IN. Egressus pulcro ope sponsus de thalamo suo qui egressus
est propter quem uirgo uirginis festa canimus. Ve
peum accipe nouum.

Hanna uirgo duplicabona sordeda gorre. fragilem
domare corpus sola domare crucem corpore
Gerlam. Indenec mortē necamica mors sacua
pena nā genera pueros sanguine fuso morte
Gerazā scandere celū. Hanc obrem dr alme
mr parcā culpis ut a remittens quoribi pur
rēdonem Almū pectoris hymnum.
Gloria pur genitoq; pl. Sc tibi compar unusq; sp
Sp̄ alme dr anus omnis compone Gecle. Amē.

XPE CUNCTORŪ DOMINATOR ALME PATRIS AETERNI
Gemus ab ore sapplicā uoca pariq; hymnū cor
nobe gnas. Cerne quod puro dr in honore plebs
tua sapplex rēdonē in aula Anna cauit reuehi
Gelendā tempora festum. Hac domas recreabi de
dicata nostra ut inqua populus Gerā sū corpus sū
mit bibit & bene sanguinis haustū. Hic Gero
Gā lauos ac ornas diluat culpas pen mundq;
nouas. christmate uero gemas Gecredēt Xpi cola
rū. Hic salus Gegris mediana fossis. lumē orbe
tū omniq; nīs. fortur offensis. amor Gegi mores
pellatur omnis. Domonis Gecta porte hinc rapina
pugax monstrū pauē Gerdena corporalinquens
fuga in remota occumbras. Hic locus nōpe
uocitatur aula Gegis in mī si nuenq. caelo porta Gi
uitae patrā pīcem Gecipe nīs. Tumbo quā nullas
quatit aut augmen dirumpi uetat ponere rupiq; non
binomēnis laude pueros tenebris Garcanis hominis

Quorsum ergo dñe uersorum ornatus iste famulos
gubernans quorsum modulorum gaudia
templi. Nulla nos turbe ruine molestie sep
dolus plandique nocent nullus ocio bus perstrin
gendo sonus ignor. Hic dies inquit bi con
sonat consurgat tribus omne gaudium
nobis ingratq; longo consortis usu. Gloriam
mu resonet pariter gloria nato partuq; sonet spm
dula modulemur hymnu omnipotenti.

Cuncta quinam regat orbis conditor moderans iuncta
lubilitate pie arta soluendi principia sancti
mo sanctorum olim rumpat ligatura.

Procerum summus ppagator opamur salomon pa
ci templi dñi dedicat gaudio summo largitate
patria sacrorum bis septeno numero.

Ergo nouum modulemur carmen festum decus cele
bremus mystica concordia cantate ferendi.
Augusta sedem ut possimus scandere.

Gaudia templi celebremus carmine clamor sola
fonis ergo dñi lustri obscura infracta consola
dei perenq; fide nouum misteros.

Quorsum ergo dñe precor supplicor memorabilem
nos precator solita largitate bonitatis amplum
bus largiens nobis fontem bonitatis dum.

Gloriam mentem dicat simplicitas honestu bi
latus puram plagis regis spiritum quorum habitat
orbe legibus amen.

Primo dierū omnium.
Plasti pulcr corpore.
Nrīs pcr uitiis.
Utq; sanctissimo.
Iam nunc pāt nadarent.
Nefodiste uel labra.
O brodēp quarimus.
Quo carnis actu gaudet
Dō patri sit gloria.

Ascendentē cōdidit
Primo dies rationis.
Hoc gaudet lucifer
Hoc natura cunct collegit
Surgamus ergo strenue
Gallo canente spes redit.
Ihū labentes respice.
Tu lux refulge sensib;
Dō patri sit gloria

Iam lux refulget ethera
Lingua refrenans temperet
Sit pura cordis intima
Ut cū dier abscesserit.
Dō patri.

Nunc sōnet nob spūs

Rerū creator optime
Rectorq; poli sempiterne
Qui mane junctū uespere
Nouum parans hodie
Celestis pulsa ianua
Quo nos benigne
Lucis aeternae beatitudo
Omnes uocat ad gaudia
Tetrum chaos illabitur
Audi benigne conditor
Nos ante finem
Mentes ut assidua
Rerū creator optime
Mox auferens de pectore
Ne pro laboris munere
Memento rerum conditor
Ut mereamur
Te deprecante corpore
Deo patri sit gloria

Nox atra rerū contegit

Oī lingua mysteria flagitat: Volūtas ipsa conditi
Presumpsit.

Iustitiam obseruate.

Caelidē scāe rimae quę

Quam dulcis quę flāmos

Vocabit uellamen.

In lumine cor hominū

Magnodē potentiae

Domus alpha et ō

Lanx equa uerę simulat.

Vtq; punctū deprimat.

Plasmasti hominē dē

Qui magnum ornū corpus

Sepelle ad tua stat.

Da gaudiorū premia.

Dē summa omnium.

Artus solutos reparet

Grauor peccatis dne

Tu ergo pie nos conserua.

Et cū profundo claudere

Dum tuę nōs tēnet nox.

Exurgentes lubrico.

Xpō rogemus ut pares.

Diem parilla mimor.

Ducat nr ulcisci adducat.

Tunc aperiat ur oculi.

Tunc sulcat sicut cornua

Quę sert sorte indolorato

Et quasi mane rudem

In habili inquib; prius

Et cor ibi semper sita.

Non ut nisi hic gaudeat

Et ambulabunt qui laborant

Gaudiū et lasciuū habebunt.

Consolamini consolamini.

Loquimini ad cor Israel

Dimittit nē iniquitatis illius.

Vox clamantis in deserto.

Omnis nullis scalebris

Et uidebit ur gloria dñi.

Turmae dirae miserorum.

Sudore et cruciatum.

Quis quę gregę illud.

Tyrannice mentis pauperas

Et clamor signū tulpopulos

Dies illa ira.

Et cuncta lapsa populus

Confortare manus. X

Populus qui ambulabat. Et confortauit dominus
Multiplicasti gentem. Non magnificasti lætitiam
Inquinauerunt honorem suum. Cui fecerunt iniquitatem
Quia omnes quasi lepra. Miserere mihi domine
Parvuli eorum nutrientes. Dum exaltarentur humiliati
Dum fortes pati fuerunt fame. Dum delubra pacem habent.
Super flumina babylonis. CANTICA IN
Amodo dicat qui redemti. QUADRAGESIMA
ITEM ALIUD. Dum educ populos alienos
Lacrimabiles tales dabit. Cum corrigis hominem propter
Gaudebit quando omnes. Sugerentur fluenta ad
Et cum expulsi fuerint. Prophetiam nam dicit
Quia audiet dominus. Nunquam auferetur egenus
Fluenta eorum in humorem. Quia ergo gaudebunt nostri
Quæ admodum sicut mare. Expectamus pacem
Et cur debent exaudiri. Cognoscimur domine impii
Et cordis exigua tua. Non dolori nobis parcas
Redde lætitiam tuam. Solve gloriam eius
In gemitu dum habebat. ITEM ALIUD
ITEM ALIUS. Recordare domine quid.
Labor formabit mihi. Hereditas mea versa
Aperuerunt super me. Pupilli facti sumus
Vias eorum habuit semper. Aquam nostram pecunia bibimus
Super dorsum meum fabricati. Cervicibus minabamur
Quia non habuit habitum. Legem dedimus manum
Humiliabit eum usque. Labor nostrum peccatum eorum
Consolabitur eum populus. Defecit gaudium cordis nostri
Omnia nostra recessit. Cecidit corona capitis nostri.

Exsperavi in misericordia tua.
Tua misericordia magnificata est.
Quia respexisti humilitatem meam.
Quia fecit mihi magna qui potens est.
Et sanctum nomen eius.
ITEM ALIUD
Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum.
Fecit potentiam in brachio suo.
Dispersit superbos mente cordis sui.
Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.
Esurientes implevit bonis et divites dimisit inanes.
Suscepit Israel puerum suum recordatus misericordie sue.
Sicut locutus est ad patres nostros Abraham et semini eius in secula.
Gloria patri et filio et spiritui sancto.
Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum. Amen.

Tollite portas principes vestras et elevamini portae aeternales.
Et introibit rex gloriae.
Quis est iste rex gloriae.
Dominus virtutum ipse est rex gloriae.
Attollite portas principes vestras et elevamini portae aeternales.
Et introibit rex gloriae.
Quis est iste rex gloriae.
Dominus fortis et potens.
Dominus potens in proelio.
Attollite portas principes vestras et elevamini portae aeternales.
Et introibit rex gloriae.
Quis est iste rex gloriae.
Dominus virtutum ipse est rex gloriae.

SANCTUS DESCENSUS RESURRECTIONIS

Surrexit dominus de sepulchro.
Qui pro nobis pependit in ligno.
Alleluia.
Ubi est mors victoria tua.
Resurrexit dominus de sepulchro.
Qui pro nobis pependit in ligno.
Alleluia.
Et ecce terremotus factus est magnus.
Angelus enim domini descendit de caelo.
Et accessit et revolvit lapidem.
Et sedebat super eum.
Erat autem aspectus eius sicut fulgur.
Et vestimentum eius candidum quasi nix.
Prae timore autem eius exterriti sunt custodes.
Et facti sunt tamquam mortui.
Respondens autem angelus dixit mulieribus.
Nolite timere vos.
Scio enim quod Jesum qui crucifixus est quaeritis.
Non est hic.
Surrexit enim sicut dixit.
Venite et videte locum ubi positus erat dominus.
Et cito euntes dicite discipulis eius.
Quia surrexit a mortuis.
Et ecce praecedet vos in Galilaeam.
Ibi eum videbitis.
Ecce praedixi vobis.
Et exeuntes fugerunt de monumento.
Cum tremore autem et stupore.
Et nemini dixerunt timebant enim.
Alleluia.
Resurrexit dominus de sepulchro.
Qui pro nobis pependit in ligno.
Alleluia.

SANCTA SANCTORUM

Dominus dixit ad me filius meus es tu.
Ego hodie genui te.
Postula a me et dabo tibi gentes hereditatem tuam.
Et possessionem tuam terminos terrae.
Reges eos in virga ferrea.
Et tamquam vas figuli confringes eos.
Et nunc reges intelligite erudimini qui judicatis terram.
Servite domino in timore.
Et exultate ei cum tremore.
Apprehendite disciplinam.
Nequando irascatur dominus et pereatis de via iusta.
Cum exarserit in brevi ira eius.
Beati omnes qui confidunt in eo.
Gloria patri et filio et spiritui sancto.
Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum. Amen.

ECCLESIA

Dominus dixit ad me filius meus es tu.
Ego hodie genui te.
Postula a me et dabo tibi gentes hereditatem tuam.
Et possessionem tuam terminos terrae.
Reges eos in virga ferrea.
Et tamquam vas figuli confringes eos.
Et nunc reges intelligite erudimini qui judicatis terram.
Servite domino in timore.
Et exultate ei cum tremore.
Apprehendite disciplinam.
Nequando irascatur dominus et pereatis de via iusta.
Cum exarserit in brevi ira eius.
Beati omnes qui confidunt in eo.
Gloria patri et filio et spiritui sancto.
Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum. Amen.

Qui post me habitauit — Repletio mea mecum
Quia ambulare nos fecit. — Da testimonium quia
Quo bona mea auferebat. — Dum recedam sustenet
Ista ego dedi habitauit. — Secundum benedictionem
Regnum deorum — uersum quam habi

EXPLICIUNT CAN
CA PRO PHE TA RU
FERALVM ANNI

Missa ad plebem. — Missa ad uiam ad S.

pono ad paralim salua manipulo.
Sedaria sunt ulcera sint
Suspensa sunt ulcera sint Aqueosa
sint Pipinella sint Zamabrea sint
Rumex sint Bladones radices sint
Algos dulcis radices sint Pulpa dura sint
Adimast Orrea sint Elebarum
radicem Remedia ecclo ponsa
Elleborum foliae Pyg
Mixta sunt mala cera et multo
ANTIDOTUM CLIMAX
Quisquis adstomachum dolores adepan
as Asphodeli as Calamus dolores stomachi
recipere Cleminum as III
Piperis as III Fenculi unc as III
Cinnamomi ℥ II Cyperus ℥ III
Sinapis semine ℥ IS mel quantum sufficit
confice Cinnamomi

OMNES ARTES AD DISCIPLINAS CONSON
quondā: ideo est de ista natione scolor hoc est finē p
priū habere, ad quē res pueniūt unusquisq: arcus
in duos tot appetitor cancor laboris periculo
acq: dispendia sequamur tot labenē q; successus;
Habeo ergo finē p forcio scopo p priū ad finē suū
pro quo labores cancor: non solū in frugalibus
uerū etiā gratanter impendimus, ob quē nos
seruitorū uarietas non fatigat, cuiq; uarietas lassitu
do delectat, locus ad medicatio sarpturarū
continuata non satiat, labor etiā inestimabilis audi
tusq: omniū rerū priuatio honor quoq; huius
uastissimae solitudinis non deterret, ad finis
quidē nr̄ās p forcios ut diximus, regnū dei seu
regnū caelorū ē, Destinatio uero ideō est p quam
cor dis simoqua ad illū finē importabilis est
quē prīā p uomus, In hac ergo destinatione defi
gentes: prāo directionis obtutus, ad uera directā
lineā, currū rectissimū dirigimus, Nos pau
lulū quid ab hac recta nōn declinemus, ad
eōnē plationē nr̄as duces reuocemus: rursū
eā ad uiae quā dā normā rectissime cor
rigimus, quae rēp omēs conatus nr̄os ad uerū hoc
reuocant signū, Arguat fcam sic appositā duce
nonē mentis nr̄ā uel paulū deuiasse,
Quicquid ergo nos ad hunc scopum ideō pueni
ēndis potest dirigere, tota mente recen

dūcēst

Quecquid aut abhac vita hmoi pmoscit actoꝝ
um deuitandū, Prohacenī in uersa gymnasiū
tolerarnus. probac parentes patria dignita
tes diuitias. delicias mundi hums. uoluptates uniuersa contēpnamus. ut sic ad quietē
dū ꝑ poluare ualeamus; Hacq; nobis deffuncta
onē posita. sēp actus nr̄i ad eoꝝ gratiarū actionē ad
eū obtinendū. recte sūmodirigamur;
Quaeso ꝓculus nr̄is augē stabilita non fuerit non
solū cancor laboreꝝ nr̄oꝝ uanos parit atq; in
stabiles. redolens. mar sui eos. desinere ullo modo
lumen eo compellat effundi. sed stabilita cognitio
ne eoꝝ diuitias sibiq; comparat sustentabiles;
Necessē nr̄um mentē quotidie curramus. cui primo
uer inhereat. pī habitū ꝑ singulas horas
atq; momēta. pincursū uariarū cogitationū.
Ad quas ex his quae geruntur foris accidunt. Illum
stabilē cursum tenere formare. quibus primus
occurrit; Immēnāq; ē qđ nomullis in unum
diluuium maxime fragilē ceruicē. dirumpit
multa auaritiae argenti. talenta. uestiū
ꝑ dierū magnificentiā contēplentes. Postha ec
uidimus. ꝓ stabello [illegible] ꝑ signifero. pecunio
calamo commouere; Quis contēplationē cor
dis mundi fixerit non ꝓpt̄ mūq; ꝑ pauis re
bus admittere ꝓpt̄. qđ nec magnus ille ꝓtoplasta in
terrenis opibus cor dēponat. ab ecce malorum;
Nāl plenq; nomullis tamen zelo cōdiscernunt;

uerū nō debeāt quidē legi. uel corrumpi ab aliquo
sinapi, & in deuocatione in patientia & memoria
in corrupti & in dormiendo. stipendia patientie
& caritatis adquirere, Cūq; omīs diuinas uias sp
xpi amore dispserint & pristinū tamē in eis
affectū in rebus minimis & leuissimis
non nū quā mobiliter irascentes uel aliquin
habeant apostolicā caritatē exomnib, in fruc
tuosi sterilesq; reddantur, Quadrispūbea
tus apostolus pūdens, & diligens bonorum quid
in bonis pauperū omīs facultates meas, & tradā
corpus meū ut ardeā, caritatē autē non habue
ro nihil mihi prodest, Unde liquido comprobatur
p fremorē nō sensū nudare nec priuatione
omnium facultatū seu diuitiarū abiectione con
tingi, nisi fuerit caritas illa cuius apostolus
mēbra describit. quae in sola dilectione paupertatis
consistit, Nēq; quid ē aliud. non aemulari. non in
flari. non irritari. non agere pperā. nēque
rem quaerere. non suspicari male. gaudere
non cognare malū. & reliqua. misericordiā fremitus
acquirendissimū dō semp offerre. & in caritatē
tantum pauperibus custodire. Omīa igitur
huius uirtutis gemina gressibus appetendo. quā & nobis,
phas est amando sectando. & placentia. ingressi
laboremq; compositi nudi crucē. lectionē. obedientiā
cum uitiis deberemus sic superare nouerimus,
uestigia pedibus eius inuenientes pressionib. nostris in-

Sū pauperes cum

&conseruare proposimus. & ad finem oracionem curramus
ut apostolus dicit; imitando conscendere. & non pecuniam
hanc obseruantias si forte honesta. & necessaria
occasione paciamur. sollicitudinem distractionis mun
non pecuniarum implore. In aduersis mentem fortitu
dinem sue indignationem. obq; expugnanda. illud
quod promisimus est fuerat magis accuratius & plenius tamen
& lacrimis iterum. quantum in me dispendium, nec cauus
lectione capiatur fructus quantum contemplationis cur
ram debrimpli; Caueat quae sequentia
sup. id est iterum. angelicae anachoretis. meditatio sorpturarum prope principale scopum. id est
puritatem cordis. qd & cauetas. non conuenit exer
cere. & non prope illa principale hanc perturba
re curare quamuis obscura intellectu durante
nihil obesse. si aliquando ad quae sequentia sup.
phaos soluendo secundae. pnecessitate fuerit
prorumpat; Siquidem neq; deesse unusquisq; fratrum
ad emptae hac quadragesimi principali causa cum
obscura somnia pagenda; obhoc enim quae ferramenta
cum libebat instituere sibimet ad paratae
festinet. cum nec a possidentes otiosi peccandi
menti illum fructum quae peratur excipiat. imma
da instrumentum possessionem confirmat. secularium
ministerio pertria finemq; illum disciplinae
cum haec adiumentae efficacem ad hondat;
Iterum iterumque. angelicae. meditatio sorpturarum
nudetur. ac puratio omnium faculatum. in effectu

sed p fectionis instrumenta sapi. Quia non in ipis con
sistat disciplina nec illuc finis: sed p illa pueniat
ad finē. In carne igitur hac occultatus molitur
quisq; his uelut summo bono contentus: interio
nē sui cordis huc usq; defixerit. & non adcapien
dū finē propē quē hac adcapiendū ornem stu
diū uertat & exerceat. Habens quidē disci
plinā illuc instrumenta. finē uero inquo omnis fruc
tus consistit ignorans. Quecquid igitur post ista
cōmonitus nō pertinere tranquillitatē: turba
re. quā uis illo accedente sanū uideatur. uenena
um deuitandū ē. huiusmodi norma. & errorū p
tractationū q; omniū discussionē potentissime uade
re. & desiderati finē lineā cōtendere actionis ad
tingere. Hucergo nobis principaliter debet occu
rere. hac immobiliter defixo corde intueri
affectandū. ut dum nos robur accedō meminisse
mur. Quecquid ab hac diuersū ē. quā uis magnū
secundū tam. Aut ad hāc infimū. aut contemptibile
uideatur dum est. Inhereamus dō iugiter & con
templationi eius. inseparabiliter copulari. Impos
sibile ē hominis istac carnis fragilitate circūdatos
uerū operatione nos stare. ubi nō semper memoriā
debeamus habere defixā. Et ad quā desiderio
sē sēp animus reuocemus inuitū. Quā cū
peruenerit obtinere uoluerit. gaudeat. & aquā distrue
tā sē dolere aq; sua pristina. Torrentiq; se rursum in
bona sua recidisse. Quotiens se ab illo uertit

dep̄hendere sepurare. formicatione ꝫ radicē
ad mōmica nēi accipi cōtēplatione dīs cor
sū. Aqueāi dona ascēse paulatī nostēr obtu
tus. ꝫ rursus ad eū cordis oculos reconquirere
uelut recāsimalenia mentis acies reuocē
mus. Tenāq; manumae cōsistere nescīa.
unde expulso diabolo. hae nequequā mentā
regnabīb; ueruꝫ cōsequemur regnū dī
fundatur in nobis. Dicente euangelista.
Regnū dī intra uos est cū obseruatione. hoc; dicēte
ecclesiaste. Aut ecce lucē est. Aut ecce hic aut ibi. ꝫ
regnū dī intra uos est. Intra nos uero nihil
aliud cē potest. qā forma. Aut ignorātia
uertatur. aut uel uictoriā Amicīa. uel ue
rum. ꝫ quātum diabolo. Aut xp̄o regnum
paramus in corde. Cauē dīā regni quale
sit. describit apostolus ita dicens. Non est
regnū dī esca ꝫ potus. sed iustitia. & pax.
& gaudiū in spūsco. Itaq; si regnū dī intra
nos est. & ipsū regnū dī iustitia. & pax. &
gaudiū est. Ergo qui in his stat cōmoratur.
sine dubio in regno dī est. & ea mente. Illi
qui in iniustitiae. & discordia. & tristitia.
& mortē peccatī operam dederīt. in re
no diabolī & in infirmo ac mortali constituti
Hi sem̄ indicāt. uel dī uel diabolī dicī ēe regnū
regnū. Et ecce ita si sublimi mentis arce
consistere nos. sensū illū unde de quo celsitū

signaq; aut eunt. quaeuntq; in regno dī sup.
qualiter ē ero deducēt quā per sua ingr
quelestia. Quidem tā p̄ p̄ria bonitatem tam
quā comunem quātam quilibet ingr. ēquod
um ēpta ria. Sic hoc ipsū qđ dicimus. tua ō
nem mea comectatura sed ut ipsius dñi auctoritā
te confirmes instruamus. Audiamus qualiter ē
statū mundi illius apostolus describentem.
Ecce inquit ego creo celos nouos & terrā nouam.
& non erūt in memoriā priora. neq; ascendet
sup cor. sed gaudebunt & exultabunt usq; in
sempiternū. in his quae ego creo. & rursum;
Gaudiū & letitia inuenietur in ea gratiarū
actio & uox laudis. Ecce mensis ex mense &
sabbatū ex sabbato. & ueniet. Gaudiū & letitia
tua obtinebunt. fugiet dolor & gemitus;
& ad hec clarius de illa conuersatione &
cultura seria uultus agnoscere. Letentur hec
quae dicta sunt. & ecclesiā dum gaudet.
Et ponam inquit ciuitatem tuam pacē. & p̄positos
tuos in iustitiā; non audiet ultra iniqui
tas in terra tua. nec uastitas & contritio in ter
minis tuis; & occupabis salutem muros tuos. & por
tas tuas laudem; non erit tibi ultra sol
ad lucendū per diem. nec splendor lune illu
minabit te. Sed erit tibi dñs in lucem sempiternā
& dabit deus gloriam tuam. non occidet ultra
sol tuus. & luna tua non minuetur. sed erit dñs

in luce sanctorum. & complebuntur diebus luctus, & idcirco beatus apls non generaliter neq; simpliciter omne gaudiū regnū dī ēpp nuncupat. sed signanter ac spāliter eternam solū qđ in spū sco est; Nouerit ē. Aliud quoq; ait superabile gaudiū de quo dicitur. Mundus ista gaudebit. & uos uobis quidē tristes qui ploratis; Regnū sanctorū triplicit accipiendū est; aut quod regnatur sunt celi. id est sā. ecclie subditi. secundū illud. Estote sub omni creatura propter dñm. sive supra dicē. illudq; quod dicitur. Addis et pulas sedebitis sup sedes duodecim. iudicantes duodecim tribus israel. Aut qđ ipsi celi incipiant ēxpō regnare. cum sanctis omnib; et subiecti coeperint ēe oīa in omnib; dī. uel certe qđ sā in celis sint cū dño regnaturi. Quā obrē in hoc corpore constituti nouerint illum seruire regi uel ministerio deputandū cuius in hac uita semetipsum participē culturēq; p̄buerint. illius et sedis cū illo perenni seculo consortes futuri ēe non ambigant. Cuius nunc ministrū se erga eūq; malunt exibere. secundū sententiā dñi dicentis;

Si quis mihi ministrat me sequatur. & ubi sum ego illic et minister meus erit; Nāq; et adhuc dū diabolo regnū p̄ cōmunia sustinentur uniuersorū. ita regnum dī p̄ exercitationē uirtutum. perfecte cordis adquirtur.

aspiratu sacramenta possidetur, ubi autem regnum dei est ibi pax et dubio cui tanta habetur aeterna, et ubi regnum diaboli est ibi mors et adquo in ferni eternum dubium est. In quo qui fuerint nec laudare deum possit. secundum prophetae sententiam dicentis: Non mortui laudabunt te neque omnes qui descendunt in infernum. Sine dubio peccatores in quid quamvis nominis salvari. nec mundo hanc fidem. Benedicamus dominum ex hoc nunc et usque in saeculum. Nemini est in morte qui memor est dei. in inferno autem peccatum quis confitebitur deo. ideo nemo. Nullus meam similis semetipsum ut christianum per fugam vel monachum cum peccat. nullus confitebitur deo. Nullus admittens se quaedam exsecratur remissionem dei. nec servum se agnoscat illius per fugam. cuius per cepta contumacem mortem contempnit. In qua morte illa viduata quae est in delictis homines apte eam premunt. Ut dum in quem quasi delicatus et mortua est. Sunt ergo multi qui mortui in hoc corpore mortui sunt. et in inferno nascentur. deum laudare non possunt, et ecce nos. Sunt qui cum mortui sunt corpore deum spiritu benedicunt atque cum laudant. secundum illud, Benedicere spiritu animas nostrorum deo: et omnis spiritus laudet dominum; et in apocalypsin, Animae occisorum non solum laudare deum: sed etiam inter pellas reducantur, in evangelio quoque cui dem

mus dñs ad ad ducor, Non legistis inquit quod dictū est ab dñō dicente vobis/ Ego sum dñs habraā & dñs ysaac & dñs iacob. non est mortuorum sed uiuentium, omnes enī uiuunt, Deq̄bus & apls, propē quod inquid non confundatur dñs uocari dñs eorū: parauit enī illis ciuitatem. Nī quia nec ossa sint post sēparationē huius corporis neque nihil sentiant. & iā euangelii parabola qua de ditte pauperelazaro. & diues repurpurato p̄ferat ostendit/ quorū unus beatissimā sedē. ideſt sinū habrahe requiem p̄merebat. Alius uo lerabilibus dolore aeternis excruciatur, Siautē & illud q̄d dicitur ad latronē hodie mecū eris in paradiso. uo luerimus intendere quid aliud manifeste significat quā p̄ dissolutionē animab; non solū pristinos meliores. sed & uitā ut ait studiose congruā p̄meritorū actuāq; suorum perfruī qualitate/ hoc enī illi nequaquā dñs p̄misisset. sicut ānimā nostrā posse separationem carnis uel priuandā sensu uel in nihilū resoluendā, Non enī caro erat in paradisū/ sed anima erat ingressura impia, Cauendā sane in hoc loco horror est detestanda grauissima hereticorū illa distinctio quidā nouerunt dñm xp̄m descendisse ad ēdes quo in infernales recidit. & iā in paradiso repperisse tradistinguntq; Amen dico tibi hodie/ & interposita

distinctionē in scripturā meam erit in paradiso,
ut alicui hac prima fronte non statim posterius cum
anime beatitudine placeat. sed post resurrectionis
aduentū intelligatur implenda. non intelligo
quomodo illud quod ante resurrectionis diem
fratres aduocet. quia ex ipsis ex rebus
humanis sanguis et caro alui infirmitate con
clusi, pro nobis ascendit in celum nisi quia ecce
lo descendit filius hominis qui est in celo,
Quibus manifestē probatur animas defunctorum
non solum suas sensibus non privari, sed honestis
quibusdam affectibus id est spe acquisitorum gaudio
et misericordie ardore et desiderii quasi sibi in illo genera
libus examine reseruantur quibus dum eas iam ape
re per gustare, nec secundum opinionem quorun
dam infidelium inanibilium eas resolui. Post haec
commemorationis excessum sed manifestis sub
sistere diuinis laudibus intentas in herere et
reuerari sequestratas paulus professionis
sempiternarum desiderias animas natura secundum
medium eorum sensus non passus aliqua dispu
tamus, pro nouella omnis inaspicias non dicā
faciunt sed in sancta est uelle eum supplicare
illam professionem hominis portionem in qua sit ima
go dei secundum deum beatum aptam assimilando consis
tit. deposita hac quasi circumdatur impressa sar
cina corporali insensibilem fiorum. quae omnem
motionis suum in se recommensi diu manuam

adquo insensibilem macerram carnis parti
apationem fiat eē insensibilem? Cū itaq; con
sequens sit dēhoc motum ipsius ordo commu-
tat. ut ecclia mens ista carnali quam nunc ha-
bēre cernit pinguedinem. mollitiem aer mu-
tet suas in melius reparetur. dēpurior es
sat celsibus oret. recipiat potius quā ma
teriā, Inuenīā autē hoc qđ diamus beatus pe-
trus eē cognoscit. ut dīa opet ab hac carne
discedere. ut separationem eius optet cuius culpa
dīo capulam dicens; Deideriū habeo dissolu
di & xpō eē multo magis melius. quīdū sumus in
hoc corpore peregrinamur adnō. Confidimus
audemus & bonā uoluntatē habemus magis
peregrinari a corpore & p̄sentes eē ad dīm.
Propē quod dīa coronamur siue habeamus siue p̄
sentes placere illi, cū oratione salutis & animae
quam hac carne eē peregrinacionē adnō atq;
Absentiā a xpō eē p̄nuntians erat quam ab hac carne
separationē adq; duxit sum p̄sentiā eē ad
xpm̄ tota cordis latitia confidens, Et rotundan
tur morū sup hoc ipsa unitas simo animā
rū statu idem aptē; sed dīa accessus ista in qua
dam mentē & continuatē dī unamur horusa
lem caelestē & admultorū milia angelor;
frequentiā & ecclesiā primitiuorū quicon
scripti sunt in caelis & spūs iustorū p̄fectorū,
Deq; spūs & alio loco, Donec pares in

quel aurem̃ nõ habuimus erudiamur & reuerebamur. non male magis subiaceamus patri spirituũ & viuamus. Cõplamo uero diuinã faciem concipere. nã dñs non solũ in conspicibilis illius substantiae admirando recognoscatur. qd tamen inspe ad hanc pmissionis abscondituũ est. sed diuinã operum suorũ aequalitatis magnitudinem. uel aequalitatis suae considerationẽ. uel certa diuinae dispensationis arcana posse dicat. Quando scilicet quae cãsarum singulas generationes egerat. minutissima perlustrauimus. Cã potentia ipsius qua uniuersa gubernat moderatur ac regit. cũ mm̃ structurã stomachi eius. Loculũ quẽ sterc. cordiũ laterum pori. supl. tremũa cordis miramur. cũ arenam maris. undarũ q; numerum dim̃ sũ & cognitũ cogitamus. cũ pluuiarũ guttas. cũ saeculorũ dies & horas. cũ p̃teritã futura. uel uniuersa ob superẽtiam stomachi eius adsistere. cõplamur. cũ ineffabilẽ dei nãm eius. quam in numera flagella. quae singulis quibusque momentis subripiat. cõmiseratus ipse mundi defensa longanimitate sustentat. omnia ordinatione. quae nos nullis p̃ cedentib. meritis gratia suae miserationis adsecuti. Cũ deum q; qd occasionem salutis erubuit. ad operandis cum quo dñ admirationis intuemur. excessit qd mortales nasci p̃ coepit. ac ab ipsis cunabulis gratia

nobis legis q; suaemonia tradederūt. Quo dis
seduersarū uincens unobis p̄ solo bonoeuo
luntatis adsensu. adorna beatitudine acp
pōtus nos p̄mus munerauit, Cū postremo
dispensationē incarnationis suae p̄uia salu
te fulsit ac mirabilia mysteriorū suoꝝ
manifestauit; dilatauit; Sup̄ angelos
quoq; huiusmodi innumeros cōtemplano
nis, quae p̄ quietate uitae acpurato
cordis in nris sensibus oriuntur. quibus de
laudetur mundis operibus uelrosdūr quas
p̄ fecto nullus p̄ pōtuo relentauit, Inquoad
huc aliquid carnalium uitiorū affectuū quā
poteris ac dnīs uidere facie meā. Non enim
audebit me homo dimittere. scilicet mundo
huic affectibusque ēreni.

Mentem nominem pellari cogitationibus
impossibile est. suscipere uero eas siue
respuere omnis studens possibile est,
Quā admodū igitur orari earū nonominem
dispendet a nobis. nostrum ex eo qd dicimus
impossibile ēnominem cogitationibus non ad
iri. sed an orentur sin uel illis spiritibus
tribus dū est qui orare nobis nituntur. ingē
rere. Alioquin nec laborū in homine ma
nere arbitriū. nec in nobis stare nrae
rationis industriae. scitote inquā nrm
magna esse ac cogitationū qualitas omen

dētur.

quod rare aspirentes in cordibus nris uel co-
re ne carnales q: amore sapi, Ideo nō q; fre-
quens lectio. diligit adhibeatur meditatio semp
curarū. ut exemplo nobis spiritualis memoria re-
ponatur occasio, Ideirco decantatio crebra psal
morū, ut assidua nobis exemplo compunctio
ministretur. Ideireo uigiliarū accensiones
orationū q: sedulitas adhibeatur, ut exercitata
mens nō corrumpa sapiat. sed celestia contem
plet, quibus rarius neglegentia irrepen-
tibus remedia sunt. ut omnis immundi
lorum cordis in carnalē parte mox inclusa
di corruat, Quod accidit ū cordis nō in
congruae malorū similitudini compatiatur
qualis meretur aquarū p̄cepsimpetu rotante
provolut. quae nullatenus quidē possit
cessare a labore suo aquarū impulsib; circūactę,
Ideo ut uero qui p̄ est sicut est pertinere ut rū nā
turaeū molli animo deum loluū ut communi,
Illud quippe est, peculiubio commolendū quod
ingenium abillo fuerit cui operis illius cura
commissa, Ideo gemur etiā mens p̄ curas pro
fectus in cordis, undiq; ingruentibus cōpunc
tionū correptibus. cureū actiuacua quidē cogi
tationū aestibus errenon poterit, Qualis ue
ro uel admittere uel parare sibi debeat stu
dia. Ne diligentius sua q̄ pudebit industriae
sicut ueliximus adsecurū sorpaurarū mecha

Lationem

iugiter recurramus ad memoriã nrãm ad re-
cor dationẽ spiritualiũ rerũ & deificorũ ꝓ fe-
ctionis spem q̃ futurã beatitudinis erigamus.
Necessẽ ut negligentiam nos exinde spiritua-
liter in hac quam meditamur ãmus memẽ facia-
mortem; Si uero delictis seu neglegentia
superari uitiis & cotidie confabulationibus
occupemur seu curis mundanis & superfluis
sollicitudinibus implicemur, consequenter
exinde uoluptuosa diuitiarum spolia ge-
nerata operationi quoq; nrãe cordi noxiam
ministrabit; & secundũ sententiã dñi salua-
toris, ubi fuerit thesaurus operũ nrõrum
seu intentionis nrãe, ibi & cor nrm necessario
ꝑmanebit; Illud tamen ꝓ omnib; nos ꝑ debe-
mus, ora cogitationũ nrãrũ & ꝑ principa-
lem hostem diabolum & ꝑ nobis, & ꝑ eos
quidem supplicem spiritui in lasciuiam nos
uisitare dignetur, & ingens nos ad sublimio
rẽ profectũ & in quib; uolumus adquisitu
mus: uolentes dirigere superna sua mus
sa lo berrima compunctione castigat, uolens
reserat nobis caelestia sacramenta & ꝓpositũ
nrm admeliorem actus uoluntatẽq; con uer-
tere. uerbi, cũ rogo assiduus castigatus a dño
libros annales instigatur inquirere. quibus
mando cherubin beneficia recordatus summo eũ
gradu honoris exaltat. & premus crudelis

simā sapnoc̄ gonas iudeor sēntiā reuocat,
uolcā ꝑphēta cōmemorat audiā quid lo
quatur in me dñs. Aliásquoq; dixit in
quadangelus qui loquebatur in me, uolens
dñi filius uoluntatē seruare patris & mansio
nem seapud nos facere dñi ꝑmittat. & nonnos
ostus qui loquimur sed spūs patris qui loqu
tur in nobis; & cum electionis; experimentum
quaeritis eius qui in me loquitur xp̄s. Ex diu
bulo uero cogitationū nascuntur errores. cū sabu
coronos cū uisionū oblectatione quā diabolus occul
tus conatur insidiis. subtilissima calli dreame
mala ꝑ bonis fraudulenter ostentans. & ita
figuratis seruis mangelū lucis. uelut euange
lista refert. & causa facta cū diabolus iā mi
sisset in cor iudae simonis scarioth ut trade
ret dñm. & ecce. post buccellā inquit intro
uit in illū satanas. ꝑ cruscquoq; adamantā;
Quaerens cōpescere satanas cornua mentis
spūs scī. & illud qđ in euangelio male accep
ecclesiastes ꝑ dicens legimus. si spūs potestatem
habentis ascenderit sup̄ te, locū tuū ne dimiseris.
Illudquoq; quo dicitur ad eum corona achab
in capite regnorū libro. ex ꝑsona spūs immundi.
& gredar & ero spūs mendax in ore omnium ꝑphē
tarum tuarum; Ex nobis auē eruptus. cū ora
quaegerimus uel gerimus uel audiamus ma
turaliter recordamur; Deq; bonis

dauid, Cogitauit inquid dñs dm quos? Lan
nos audemos? immemor habui, & medi tatus
sum nocte cū corde meo, exercitabar & scro
bebā spm meū, & scrutabā, dñs scit cogitatio
nes hominū q̄m uanę sūt. & cogitationes
iustoꝝ iudicia, In euangelio quoq; dñs ad
phariseos, Quid cogitatis mala in cordibꝫ
uris? Hanc igitur tm̄ rationē oportet
nos iugiter obseruare, & uniuersas cogitatio
nes quae mergunt in cordis aciē, sagaci dis
cretione discutere, origines earū & causas
auctores q; primitus indagare, inquales
nos esse debeamus, exilloq; merito
quem ex ruggere considerare possimus,
Uera discretio non nisi uera humilitate con
quiritur, Cuius humilitatis haec erit pro
ua probatio si numquā nō solū quae ingen
dasue, sed etiā quae cogitamur seniorum
reuoluamus examini, ut inde sequi iudicii
oculi illoꝝ pedes diffinitionib; adquies
cat, & quid bonū uel malū debeat iudicare
eorū traditione cognoscat, Quorum sermo
nes non solū puerili discretionis suae mucronem
reformidare, decebit incedere, uerū etiā
ad ipsos fraudib; & insidiis inimica serua
bit locum, ut nullatenus mē decipi potens
quisq; non suo iudicio, sed maiorū uestigio exem
plo, procul obscurationis uiam calleat hor

ut in ladore quicunq; sic cogitationes incondonabiles p̄mo caueo cundia nostre obtego re-
sedeas maturo examini seniorū uel approbat
uel admittat, Huc nāq; ut patefacta fuerit
cogitatio maligna marcet sit. & tamq̄am
discretionis iudicū p̄ferat serpentes or-
rimus uel colubros de sup̄ terrano specu, ut
tacto confessionis pectore ad lucē & tenebras
tas quo dāmodo ac dehonestatus abscedat,
Tam diuersum suggestionem eius noxiū dominamur
in nobis quā diu caelo murmorde,

Hoc modo adsciendā dis
cretionis uero p̄uenire facillime poter
mus ut seniorū uestigia sub sequamur neq;
agere quicquā nouū neq; discernere
nō audeo p̄sumamus. sed quē admodū
nos uoluntates tradito uoluntate p̄bitas in
formam nominib; gradiamur, quam
seruationē formatus non modo ad p̄fectā
discretionis ratio nem quisq; p̄uenat
uerū & ita deum cor in fidus immanu
simus p̄manebit, nullo nāq; alio ut no
tam p̄apte diabolus monachū p̄ualu
ac p̄ducat ad mortē. quā cū eum neglec
tis consilius seniorū suo uidetur p̄suasere

diffinitionq; consideret, & eñ cũ omnes arces
ac diuisa planae humano ingenio repe-
riri aliquae nihil amplius quã utra obuiae tẽporaliae com
modis pstãt. Licet manus palpari quaepã &
oculis pateri, ꝛ ecce tamẽ aliquã sine in-
structae doctrina nequeant compẽhendi quã
in opum & credere hanc sõlã non egere
docere quae sit inuisibilis & occulta est. &
quae nonnisi cordepurissimo quidãm;
Cuius
error non tam poralis dãpnũ. nec ꝗd facile
reparãtur sed animae pditione parit. mor-
temq; pperit, Habet eñ non aduersarius visibi-
les sed inuisibiles adquos mitter hostis diur-
nũ nocturnũq; conflictũ: nec contra unum
seu duos sed contra innumerabiles catervas
spiritales certamen. Cuius casus tanto pricio
sior cuncta quanto & infestiores inimicos & con
gressus occultior. & ideo sẽp memorii sũma
cautione supnã secanda uestigia. adqradices
cuncta quae animis cordibus oriuntur sublato
confusionis uelamine deferre deus;
Omnigenus conatus debet discretionis bonã
uirtute hamilitatis adquiri. quae nos ab u
troq; posse nimis citra seruare, uelut sinã
quae semita ē: ΛΚ ΡΗΤΛ ΙCΤCΟΤΗΤΙC.
i dest nimis citra aequaliter supnã. Adunã enim fi
nem nimis citra ternus accurrentes puenit,
Eodẽq; dispendio angustiarũ immoderata con

tinuatio monachū: quo somni grauissimi cor
por inuolutur, Nā p̄ excessū comanendae debilitatū
quoq; ad illū statū reuocari necesse ē inquo ne
gligenti quisq; p̄ incuriā delinquit. Ieiunijs fre
quenter quos p̄ gastrimargiā decapi non potuis
se conspeximus p̄ immoderationē ieuniorū im
minutis fuisse debitos. Atq; adeandē quam
uis crapulā passionē infirmitatis occasione tem
lapsos, Vigiliaq; quoq; & p̄ noctationes intractio
nabiles deiecerit quos somnus superare non
potuit; Quappē secundū aptū. parsimoniae
quae adesse nos instituit supra. recenso
deramine transeundū est. Vtra inter utrasq;
nimietatis discretio nemoderantē transeun
dū ut necatam dicto cōmendatae tramite
nos adquiescamus abducat. Morum remissio
nem oxymoron ingulae uenenisq; desiderium con
demnans; Et cōmemini me frequenter tua ad
patriā cibi potusq; repastio. ut duob, diebus
acerb, refectione dilata: nemo memor quidē
ullius edulii mei inē pellaueret mētē. Et cru
ciabat oculos meos tam somnū diaboli impugna
tione subtractū ut plures noctes acolitus pau
lulū q̄d somni meos oculos admitteret fun
di. grauarq; me fidei tuae somni ubique
fastidio quā saepius. & gastrimargiae
conluctatione p̄ponsi; tuaq; sicut festinan
dū nobis ē nec ad pōtum corporis uoluptā

castigare/ præterea ubi materia ignem
carnalis concupiscentiæ subministrat.

Non mulcat pro dolore primæ
persecutionem/ cui sanctæ deuotionis
officium suscepisse. si secundum non eodem
studio atq; eodem impleuerimus ardore.
Extra eam diem hanc fuerimus ingressi
Adillam quoq; terram puenire poterimus
quando domo prioris nimis parcimus egressi,
quem abscordio nascentes nrm secundum
uiscera hominem quando eramus puerum
filium traslatiue celum/ patrem nobis fuisse
meminimus. omnem modum imaginis adipiscendæ
ad perficiamus, Deque die pgere. Adhierusalem
quæ uerum patrem dnm contemplantes
dicatur/ Patrem amorem/ & matrem
nra ecclesiam. Et euangelio, uos expectare
dubulo esse/ & desiderio patris eum cultus
facere. Quem cum desinimus/ deum sibi habere
ad imaginem sibi luce transmigrantes. cui apostolo
dicente possimus. Scimus autem qm si terrestris
domus nra huius habitationis
dissoluatur/ quod habitationem habemus
ex deo. Domum non manufactam æternam
in celo, illud quod paulo ante commemorauimus. Posset autem mundi capacus
in celis esse/ Unde & salua corpora
nra dnm ihm. qui reformabit corpus

hamilitatis nrae conformem corpori claritatis suae. & illud boni dauid; quia incola ego sum in terra. & peregrinus sicut omnes patres mei. ut deinde dñi uocem cales efficiamur. qualem illi de quibus haec dicit ad patrem in euangelio loquebatur; Domine pro eis rogo hoc. sicut & ego non sum de hoc mundo. & ipse non sum ad ipsos apostolos. Si de hoc mundo essent mundus quod suum est. utique diligeret; Sed quia de hoc mundo non estis. sed de eligui uos de mundo. propterea odit uos mundus. Huius igitur mutationis certae. uera perfectione tunc merebimur obtinere. quando mens nra nulla carne pinguedinis habebit cum caligine. sed per tenuissimi elimationibus expolita. ab omni affectu & qualitate terrena. per desiderii diuinarum rerum meditationem spiritalis theoriae ad illa quae inuisibilia sunt oculis transierit. utique cum dirupta fragilitate carnis ac sicut corporis sine corpore mentis natura. Atque in huius modi rapiamur excessus; ut non solum nullas uocis audiamus. aut capiat corporalis. nec in mente ipsa per cuiuslibet imaginibus occupetur. sed intendat quae dam lucis. cuius materiae obtutu oculis carnis assuetae; cuius rei fide atque uirtute

nemo nisi ceperit qui haec quae dicuntur
& ponema magistraple & coperto, Cauis
uidelicet oculos cordis deuniuer-
sis praesentibus renocare ut eam quam
quã transitura sed quasi transacta tamre-
putet. & uelut manẽ fumũ. in nihilũ re-
soluta conspicatur, Ambulans q; ut enoch
cũ dõ in hac de humana conuersatione mo
nebit q; transeuntis promittatur impre-
sentis saeculi uanitate quod illo & iam
corporaliter facti leone gaudeamus memo
remur; Ambulauitq; enoch cũ dõ
& non inuentus est quia transtulit illum
dñs; Apostolus quoq; fide enoch transla
tus est ne uideret mortem, De quo ue-
rissime in euangelio, Qui uiuit in quid & credit
in me non morietur in aeternum,
Quapropter festinare debemus ne per fictionem
uerã desiderantes adtingere ut quemad
modũ corpore parentes patriam diuitias
mundi uoluptates q; despicimus, Ita & ani
mo deuotionis relinquentes, Pallas ruesus
ad ea quae dimissimus conuertamur
tamur, Sicut ille qui eductus per mare cum
uniq; corpore non redire sed cor dolemus
reuertendum est in aegyptum, Relicto sali
cet dõ quae eos eduxerat cum tanta uirtu
te signorũ, Idola aegypti quae contempserat

uenerunt. sicut scriptum est. commemorate
et uenerit scripti coribus eius magistri nostri dicen
tes ad eum. Quomodo dicit quidam scribarum,
Cum illis non posset condimentum quin
hereno commouetur postea cum manducat
lotus. deridemur a principibus nostris. Audi
dum ut principium fodidor accu
dit ut ulcus eius. Quoniam et similes
murmurare uidemur. Bene nobiscum
magistro ubi debemus sepelliri cum
et comedebamus eo. Saluti et uacuum
reddere. Quae figura luce illo prae
cessit populo. Tamen nunc. quia
eam conducere non ordinate ac professione
dum ut impleri. Omnis enim qui cum que
post remunerationem mundi huius adipiscun
tur studia. et ad pristina desidera
ria reuocantur. haec eadem cum illius op
re demonstrat clamat dicens. Beneficium
nostrum magistro. quorum uerborum
tanta in emendatione multitudo. quan
tas nunc submouere sub quam certum
curbas legimus exercere. Nam cum ex con
tumacia illucarmacorum deum magistro demu
merentur. ager sit. ex his non sufficiat
usque duo tantum terram reprimi sionis in
gratis. Unde festinandum nobis est. ut apos
tolicae sanctissimae famam exemplaui
tutum. Quae secundum illam quam

dyemas figuram in euangelio quoq; mulieres uocati. pauci autem electi discipuli. 101
Nihil ergo nobis proderit abremunciatio corporalis. & locus quidam modo exegypto transmigrauit. sirenam nauo non corrigit quas sublimior & melior esse pronunciauimus similiter obuersos. Dellaomnia quadiximus abrenunciatione corporali. & apronunciauit apostolus. Si distribuero omnes facultates meas in cibos pauperum. & tradidero corpus meum ut ardeam caritatem autem non habuero. nihil mihi proderit. Quod beatus apostolus nũ quã dixisset. nisi quia futurũ spũ prauidebat. ut aliqui facultates suas in pauperum alimenta dispergerent ad perfectionẽ euangelicã. & carnem suam ardendam tradendam non possent. Quia scilicet prauum amorũ qui in continentia uel superbia uel impatientia dominantur in suis cordibus regnare nequaquã sanabiliter expurgare curauerit. & obrigidatam caritatem diu quamuis quã caste. minime quiuerit. Quamquis in fratres effectus hoc secundo remunerationis gradu. malecommunis illum retinuit quipro culdubio est sublimior ad prehendus. Diligentius tamen & iam hoc mecum perpendite. quo a non simpliciter

dyceret. Si distribuero oēs facultates
meas; Videns autem dolens fore ut diuer
so quinos diuangelicū implerit man
datū. Adhuc (sibi) deest inquit non nichilo rapido
ram faciat aliquid reseruasse.
Sed si distribuero quid oēs facultates
meas in cibos pauperū. id est ad usus pecca
bromm tuuero dum misericordiam operor;
Hanc quoq; renuntiationem aliud mihi
adiungit. Et si tradidero corpus meum ut
ardeam. caritatem uero non habuero. nichil
sum. Aetialus uerbis dicit &c. Si distribue
ro in cibos pauperū oēs facultates meas?
secundum euangelicum illud mandatum
quo dicitur. Si uis perfectus esse. uade
uende omnia quae habes. & da pauperib.
& habebis thesaurum in caelo. Et subdit
Abrenuntiauit. ac sibi nichil penitus in
hac reseruem. & haec erogationem mare
rum. & exactionis meae carnis aduersa
ro. tradidero corpus meum tradam proxpō.
& tamen uel impatiens uel irascendus.
uel inuidus uel superbus sim. uel alios
in flammas iniurias. uel quaerimoniae
mas ipse. uel aequae malas ipse cogitem.
uel aliquem ea quae mihi possit inferri
non patienter. libenterq; sustineam.
Nichil mihi proderit. Generaliter ho

minus. abrenuntiatio atque combustio.
Interior ad hac autem pristinis mutatio.
Eo quod simplicem sub stantiam mundi
huius primae conuersionis ferunt
contemptrices: quae nec bona est nec
mala. sed media definitur. Unios
cordis noxius facultates similiter
abicere non curarim, nec adtingere dom
nicam carnatem. quae pater nos. quae
bona nasse. quae non aemulatur.
non inflatur. non irritatur. non cona
tur perperam. non quaerit quae sua
sunt. non cogitat malum. quae omni
a suffert. omnia sustinet. postremo
quae sectatorem suum. nunquam
cadere sinit sub planario nosper
cati. EXPLICIT.

Quatuor modis peccatum perpetra
mur. corde. quatuor consummatur
opere. In corde namq; suggestio
ne. delectatione. consensu. defensione. au
dacia perpetratur. Ex eorum suggestio per
aduersarium. delectatio per carnem. consen
sus per spm. defensionis audacia. per latronem.
Culpam quae terrebre nemo debuit excellit
si deorsum uenit. redgrauis elauando supplan
tatur

Unde & illam primi hominis recordationem
antiquus hostis his quatuor ictibus frangit;
Nam serpens suasit; ira dolorem est; Adam
consensit; Qui diam requisitus confidens
culpam p audaciam noluit; Hoc uero in hu
mano genere cotidie agitur; quod actum
in primo parente nostri generis nouimus
gitur; Serpens suasit; quia occidit
hostis: mala cordibus hominum latenter
suggerit; Ira dolorem est; quia cum malus
sensus: aduerba serpentis: mox eo dolore
mo substernit; Adam consensum uero
adam mulieri praeponit; prebuit; qua
dum uero in dolorem mouetur; diam
mia recordatione spe infirmatur; in dignatur;
Et requisitus adam confidens culpam noluit; qu
uidelicet spe; qua peccando uenturae dis
gratiae; ac impunitate sine audacia nequit ob
durari; Hi dem diam quatuor modis
peccati consummatur imperio; Primus namq;
Latens culpa agitur; post medii uero diam
me oculos hominis sine confusione rectus ape
ritur; deinde diam in consuetudine ducitur;
ad errorem quoq; uel falsae spei reuocamur;
uel obstinatione miserae desperationis ani
mum; Hos itaq; peccandi modos; qui ut re
cordo latenter fuere; uel patenter imperi
te patiemur; Sanctos ob considerate di

manū gen⁹ in quēt peccatorū grudib⁹ tr. Lap
sum deplorē dicens; Quare non in nulla ma
nus sum egressus excessero ñ statim pen
quia exceptus gemib⁹ quia lacrimis uberib⁹
Prima enī nulla conceptionis fuit lingua ma
le suggestionis; Sed peccator mulla mo
mordax simortuus ī homo in pīa suggestio
ne egrotauit; Quādō excessero egressus ē
quia pōst quā in peccatū ēi suggerens lingua
concepit forās mox aliam delectatio rupit,
Post egressionē uēro exceptus ē gemibus quia
cum ad delectationē animus pdiit nimirū aut
pum p consensionem spī subiectus cunctis sensib⁹
quasi sub pōsitas gemib⁹ ē simmanus; Sed gemib⁹
exceptus adiam uberib⁹ post lacrimis; In mon
tū enī culpa addicens spī sensib⁹ multa delle
fiducie argumēta subducens quādiu cum
in peccato animi uirolenta lacrimarum
Et nequis pro supplicia morari māluerit hanc
blandit exculcationib⁹ fouerunt; Unde dī
mus homo post culpam audacior fecisse dicens;
Mulier quā dedisti mihi spīa mihi dedit et comedi;
Quisquis peccatorem sensū ipsū absconsum
fugere ad culpam repulsus innocue quantum
diligenter numerat; Cū enim exp̄ccato pre
sens poena mouetur de amissa dī facies non
amatur primo peccatore ē non exhumiliatur
Superbit quippe qui peccauit sibi placet nonpuniri

nondoceret; Sathan sicut dictum est modis quae
cum culpa ut narrando agnoscat, alia tacere per-
peram, Ait enim; Quare non mulua morimur
sum. Mulua quippe peccatorum hominis cul-
pa latent; Quae occulte peccatorem coepit
et reatus suum adhuc intendere absondat;
Et grauius occatores istum perire. Mulua
vero dicitur cui peccator quae in occulto
admisserit. Hinc alias inquit commissorum non
erubescit. Quasi enim abocculatum sua mul-
ta probrorum. de quib; propheta dicebat. Et
peccatum suum sicut sodoma praedicauerunt nec
abscondorunt. Quare excepta gemibus.
quia animus peccatoris cum non de iniquitate
sua non est fundatus. In iniquitate eadem. alia
admiscetur. postmodum et ruinis roboratur;
Quasi gemb; peccatoris fouetur ut erubescat. du cul-
pa et ruinis firmat ut ingrat; Quae
lacerat uberibus. Quae dum pectore culpa
rum sum coepit. numeri simul falsa spe diu
na omissorum cordis. uel apta misera desperatio
nis pascat; Ut bo nequaquam ad correctionem
redeat. quo uel fructu et suum prum sibi mor-
nata similat. uel hoc qd fecerit mordinate
formidet; Beatus igit uir humani generis
lapsus aspiciat. et quib; praecipitij miserii
sit. infouea inquirat. intendat dicens;
Quare non mulua moriamur sum. Ita ostendit

occulta p̄ p̄fessionē peccati. Quur. q̄ aperui
uim mendacio meo uolui. Et gressus meos
ad testimonia tua. hoc est. post quā ad aperta mea
peccata q̄s in quorum me uano falsoq̄ p̄dictum sū
cognoui. Et erubui. quippe in illo iudicio. si sic
p̄dicti cognouerit me. Quare ex cepi gemere.
hoc est dū post apertam culpā. quorum adhuc in
illa diam ē subito suscepit. ut ualerem eorum
ad nequitias reddere. dū prauis mō utib; fuis
nem fraudē. Quur lacrimas uberibus. hoc
post quā inculpe ē subditum uerū. quorum
ad accusationem nequā uel falsæ spei fiduciā.
uel laceræ miseræ desperationis emersi.
Cū enim culpa multum uenere. etiam animus
diam sic appetat debilius resistit. Qua quot
uicib; prauæ frequentationis astringor.
quasi ex uinculis admonendo ligor. Undo fit
ut enerui animus eū solu nouali. ad quæda
se solata falsæ ē solationis indenā. Quæ non
uerum iudicem tantæ sibi misericordiæ spon
dent. ut eos diā. quos arguendos monendo. pe
nitus non accedat. Cuius hoc dānis accedit.
q̄d ex multoꝝ similium lingua ē error. cū multa
diā male gesta laudib; exaggerant. Undo fit
ut mens tantor erectā culpa fauorib; nutrita.
Curam aūt uulnus neglegat. q̄d digna p̄mio
laudis cudatur. Undo ē bene p̄salmonem dō.
Filium fine lacrimarum peccatorum nō quæsieris.

Sexcauet. Leemmlaceant cum ut pp aĩarum da
mla blandiras ih forum uel pr pãra
fauorib: excolldre: An nõ lacerant deqs pr
psalmista dñs. Quõ laudant peccatr in dsi
derijs aĩe sue. & qui iniqua gerit benedi
citur. Secundũ quoq; hoc q̃rere illum de peccã
tum ꝙ ea dr consuetudo ordinẽ finaliter corri
gantur; Quarta uero ista difficilius emenda
tur; Unde & redemptor nr puellam in domo
mansionem ꝓcubi porcum. in sepulchro suũ lazarũ
fetentem; Adhuc quippe in domo morientis iacẽ
quilibet in peccato; Iam quasi ꝓcubi porcũ educit.
cuius iniquitas usq; ad mortem cognita pulsata
pp admonitionis aperitur; Sepulcrum uero iam ꝓ
prium tenet. qui in pr admonitione neglectus. &
ita usu ẽ tenebrosus. prorsus grauatur; Sed hortad
uentem misereatur nouisse. qua plerumq; diuina
gratia nr solum maculas. sed & iam inpetras
iniquitatib: mortuos. & mole pressos ẽ tenebrosus
pressos: respectu sui luminis illustrat; Quar
tum uõ mortuum redemptor nr nuncupauit dis
cipulo agnoscit. nec tamen fetorem; Quia valde
difficile est. ut quem post usum malo ẽ tenebrosus.
& aliam adulationum linguas excipiunt. amoris
sue morte reuocetur; Deqs benedicatur.

Sine mortuos sepelire mortuos suos; Mortua
enim mortuos sepelunt: cũ peccatores peccatorũ
funera premunt; Quid enim est aliud pecca

quã occumbere. ~ Sed qui peccatõ laudib; psentis 105
gentis subuerboy suis aggere absondunt; bruc
tũ & lazarus. Volentes non amorrtuũ sepelire; Fi
dele quippe illã mulierẽ obmutescere: quæ de eius
morte uanã fiducia nutriebant; Unde & ppetuũ
ad lucem redire: de qua cũ in peccato animus moritur
creditur. aduenã reclamat: si ũ plane sibi cruce cogi
tationes uiuunt; Aliquando aũt sicut & superius
dictũ est. falsa spes mentem ñ mẽtiri: sed hanc
desperare desperatio ẽ stigit; Quã dũ omnem spem
uanæ fiducie mentis: errorꝰ lacet animã ubẽ
rius mœret; Considera igit ser ur post primã
culpã quanta debeatur homo mala cõmissa pẽse quã
paradisũ perdidit. usq; ad quarta huius exilii præ
ripa descendere dedicat: Quare ñ in ulla mor
tuus sum. ~ Iposte cũ ser penitꝰ suggesta peccatorũ
mẽ ẽspicere dicit. cur non uenam quæ mihi mortẽ requirẽ
agnouit rem. Hæc usq; addelectationẽ suggestiua
perdit. dimortem animus figurat; Et grauius gemere
ñ stetim potuit. ~ Recte dicit; Utinam adexcutiendã
delectationẽ gemens: quo interiorꝰ lumine prius ubertas
agnouit rem. Et tabem in pia delectatione occum
berem. nepeccatũ mortẽ dorꝰ pariret; Quur
gcepit gemere; ~ Recte dicit: Utinã minime mẽ
ẽsentiat fœtuisse præsumptio sentib; & cepit dicere
ipsã me ẽsentio adaudaciam deberꝰ reperdi;
Quur lacrimas uberib; ~ Recte dicit; Utinã blan
dimenta mihi saltem post mala ppetrata nolueri rem.

no tamen mō culpe nequit astringerem. quan
tum me milla mollib; foueren; His aūq; rep
hensionū suarū uocibus in parentem primo ſ
peccate relarguit; Sed ſi ad eum hui⁹ cā
le nequaq̄ homo peccando deuenisset. eius
que p̄fine quiēt̄ potuisset; Sequit. Nunc enim
dormiens silerem. & somnum requiescerem.
Adhoc in paradiso homo positus fuerat. ut ſiste ad
audiendum sui obediendā uocabuli. aduersarii astu
gesset. a deuotissimis angelor⁹ patria. quando q; si
ne carne mortis transisset; Sic nam; immor
talis & audiendi⁹ ut tamen si peccasset. mori posset;
Et si mortalis ita & audiens ut si non peccasset. diu
ñ mori posset; Atq; ē mortis libera arbitrii
hac necessitate illius regionis astringeret. in qua ad
peccatū uel mori ñ posset; Ubi igit̄ post redempti
onis tempus carnis mortis inē postea electis transi
tus. illuc penit⁹ dubio parentes primi sine dilatione
suae stirpis p̄stitissent. diu sine morte cū eorum
tranſire forma potuisset. Dormiens igit̄ silebat
& somno suo homo requiescebat. dū ad uberiora
patriae requiem ducitur. quasi sedet ſ quaddam
ad amorem hoc humanae infirmitatis mouetur;
Post peccatū nam; quid damnat angelus. quid cen
sionem carnis p̄pria repugnans portat. Hoc qui
est silentiū cum homo edendi habuit. cum ēt a
hostem suum liberū uoluntatis arbitrium accepit;
Cui quia sua sponte sub cubuit. mox deſe quam uis

g̃ sic repperit̃ inuenit ¶ Mox in cor eius me infremuit
et tumultus repperit. Et quia ut in pace silentium ab
eo uere fuerat ēditus: hostis eum sponte subsistere
damnat. depugnat. celeriter; Ipse enim cor eius sugges
tio quasi quedā damnat est. cera quidem mentis qua
ante erant impressiones homo non sentit; Quia numera
q̃ demonstrationes possit celerius obtinere; Post
quam uero sponte hostis sub dedit: alterius culpe
suae uinculis: in quib: dū se diabolus tenuit seruire; Et
damnat. immensa pace: cum alto spū reluctat̃;
A non damnat. mens eius audiebat. quippe
cera sed legis uerba celerius dicens. Unde alia
legem in membris meis repugnantē legi mentis mee
Et captiuum me ducentem in lege peccati. quae est
in membris meis. Contemplatur ergo uir sē in
quanta cordis puritate requiescat. Et siser pontis ver
ba suscipere homo noluit. Et dicat; Nunc etiā
dormiens sileret. Et somnum de requie cordis;
Ideo intra secretum mentis ad condemnat. con
templationem se celerem. crebrius me exercuit.
temptationum tumultibus consensus primi
culpa prodidit. Et; In adhuc diacone sēc̃ marie
Inuit. Aduesp̃s. R. Suscipe uerbū. V. Hanemaria
V. diffusa est gratia. A. Hanemaria. Invitatoriū
Virgine. Et cetera. Ymnus. Te deum laudamus
A. Sicut myrra. Et Celi enarrant. A. Ave maria. Et Dñe ne
A. Speciosa. Et Eructauit. A. Adiuua. Et Deus noster refugium.
A. Magnificat. Et Magnū dñs. R. Et Sancta dei genitrix. Missa. Sc̃i
V. Hanemaria

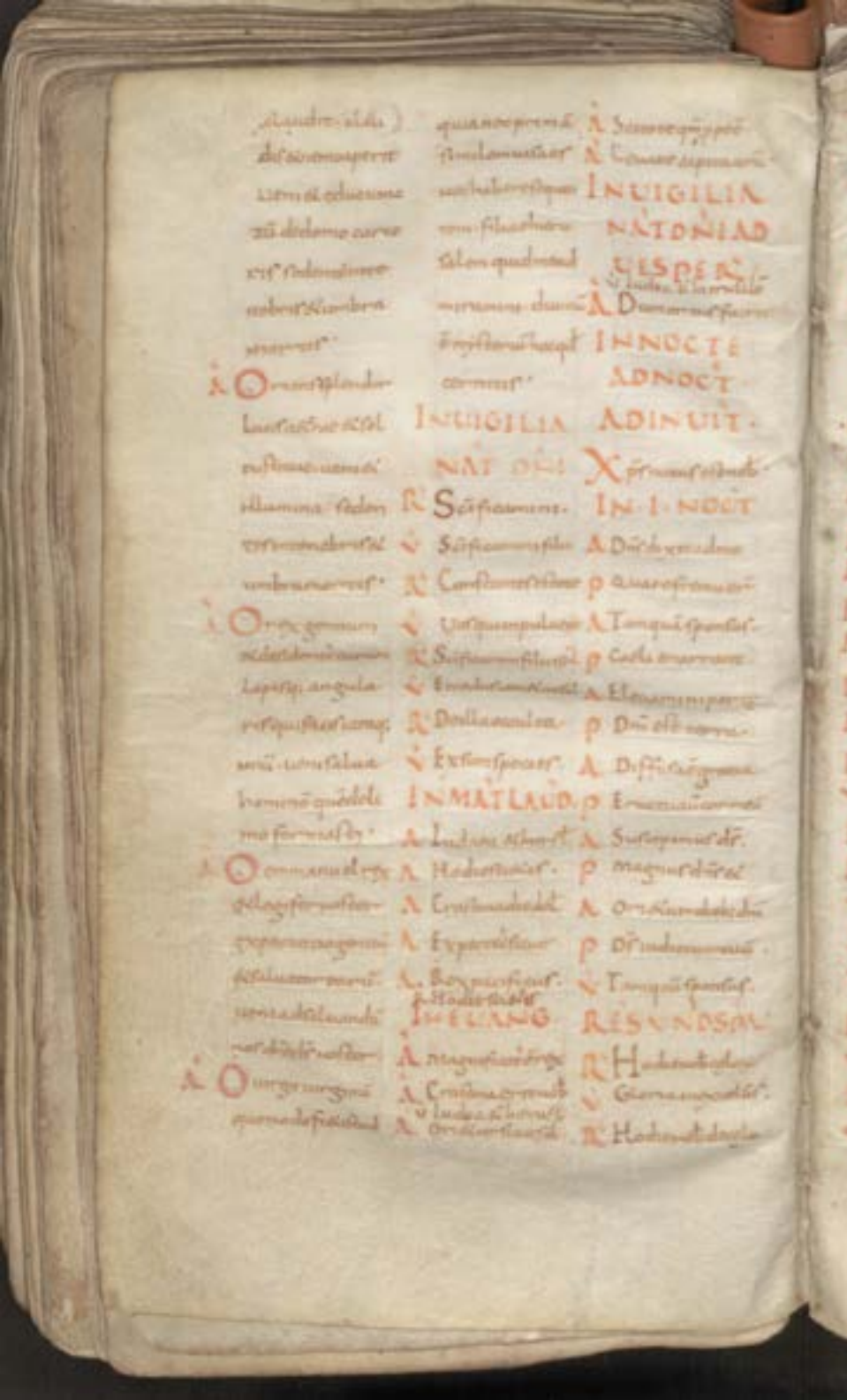

AD CANT.

INEUANG.

RESUBISUP.

ADUESPER

INNATSCI

STEPHANI

ADINUITA

INNATLAUD

RPAUBISP

IN II·NOC

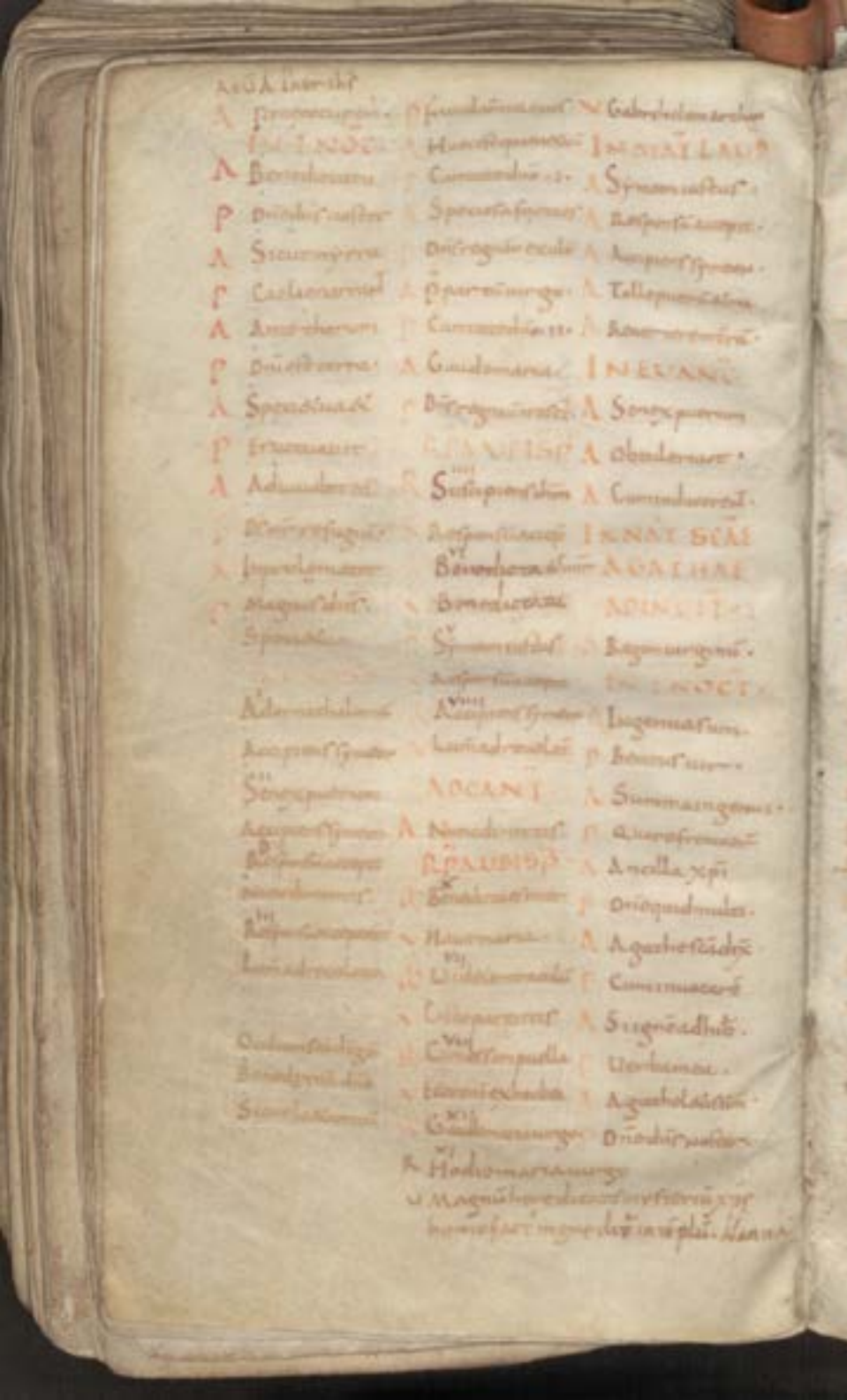

FERIA III

FERIA IIII

FERIA V

FERIA VI

SABBATO

DOMINICA

MEDIO XL

ADVENTVS

INTERPOLATIO

A Liberauergenitū	A Auerterunt	A Dixerunt
INCARNATO	P Dñe audiuerunt	Confitebuntur
A Nonhabuerunt	A Dñe recepisti	Terra tremuit
A Postillumhabet	P Inexitu israel	Nouissimus
FERIA III	N Dñe uiuificabis	Indiebus illis
A Vidistiquidfecit	R P A	Vocem meam
A Dñe ne auertas	R Iuramentum	N Homo quidam
A Dum ambularet	N Uerumtamen	
A Dñe dum	R Tristis est anima	Erunt quasi
A Dixerunt	N Uigilauerunt	Oēs isti
INCARNATO	R Ecce audiuimus	R Semen eius
A Tanta est	N Uerba mea	Congregauerunt
A Rector dierum		Ecce elongaui
FERIA IIII	N Liberauit dñs	Fuerunt lacrimę
A Liberauit	Dñe audiuimus	
A Commouit	Cognouerunt	Iudica me
A Ipse inuocauit	Exurge quare	Misericordia
A Oēs isti	Exurge dñe	Dñe refugium
A Allegabunt	Quid gloriaris	Dñe refugium
INCARNATO	Exurge dñe	Conuertere
A Confitebuntur		Dñe dilexisti
A Cum inuocarem	Amauerunt	Exhorruit
FERIA V	Meditabitur	Conuertere
INCARNA	Iudica me	Oblatus est
	Meditabitur	Laudate dñm
INCARNAT	Cognouerunt	
A Zelus domus	Quemadmodum	Tradidit
Illuminare		Accipiam

R Oculi
N omnium

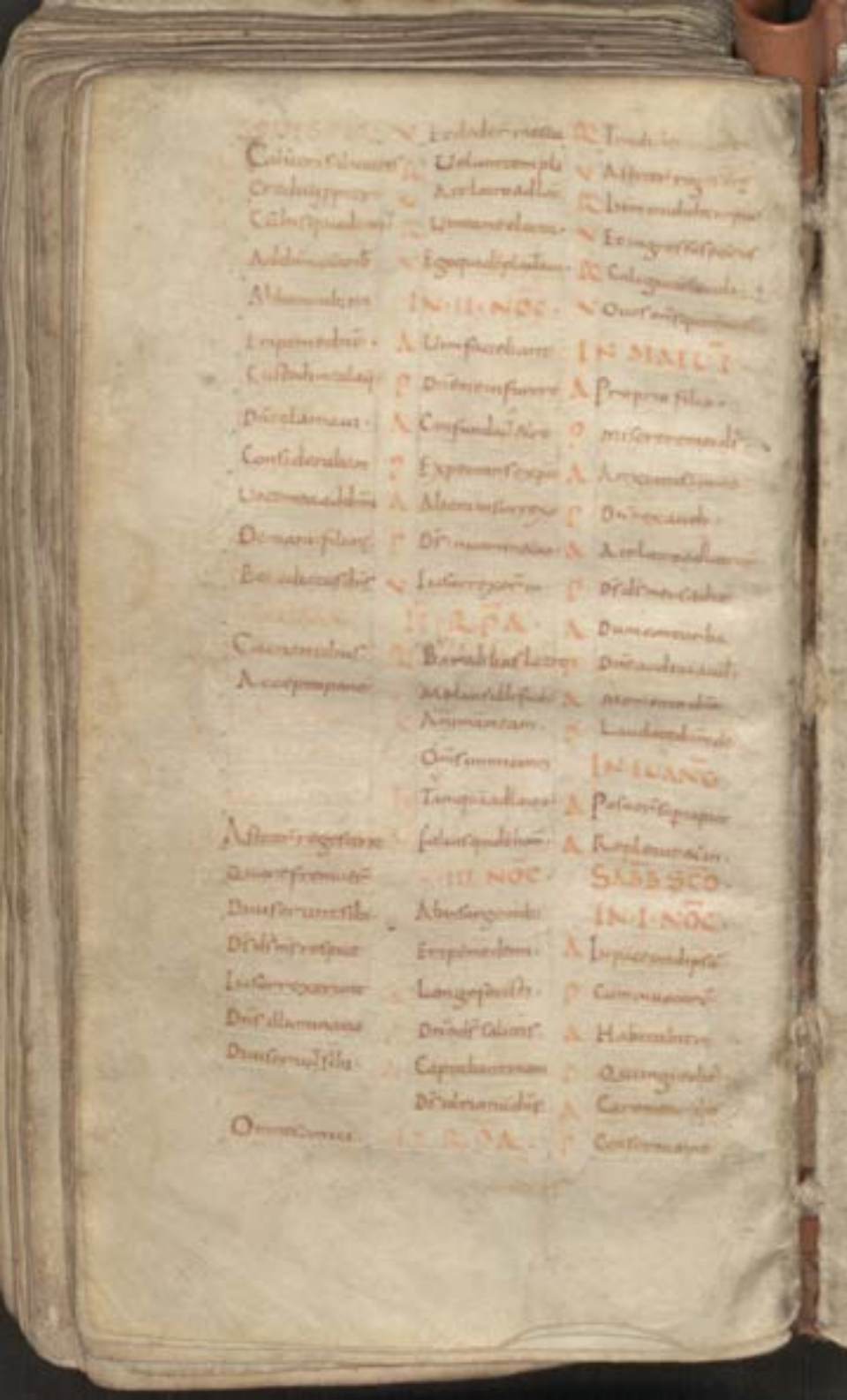

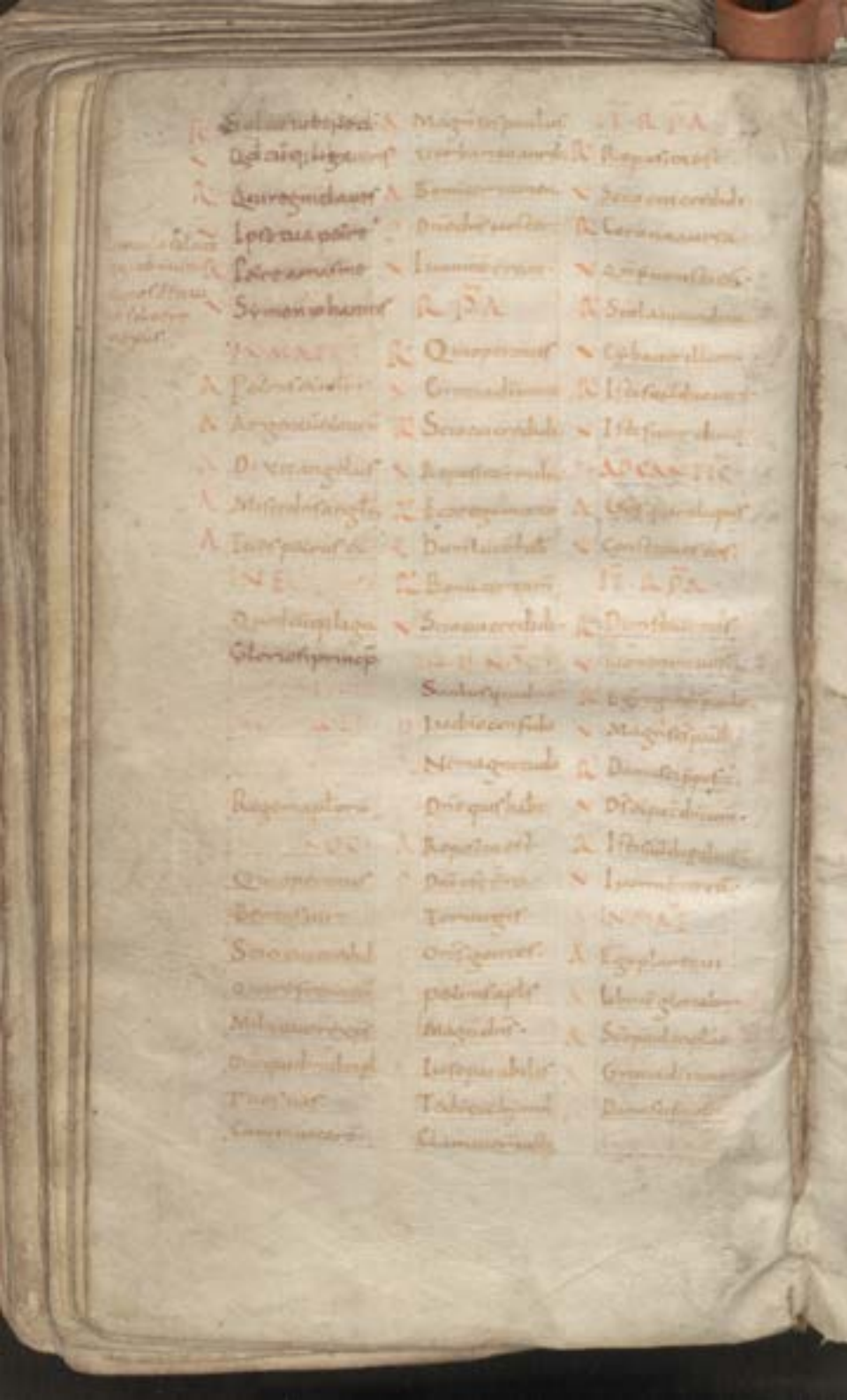

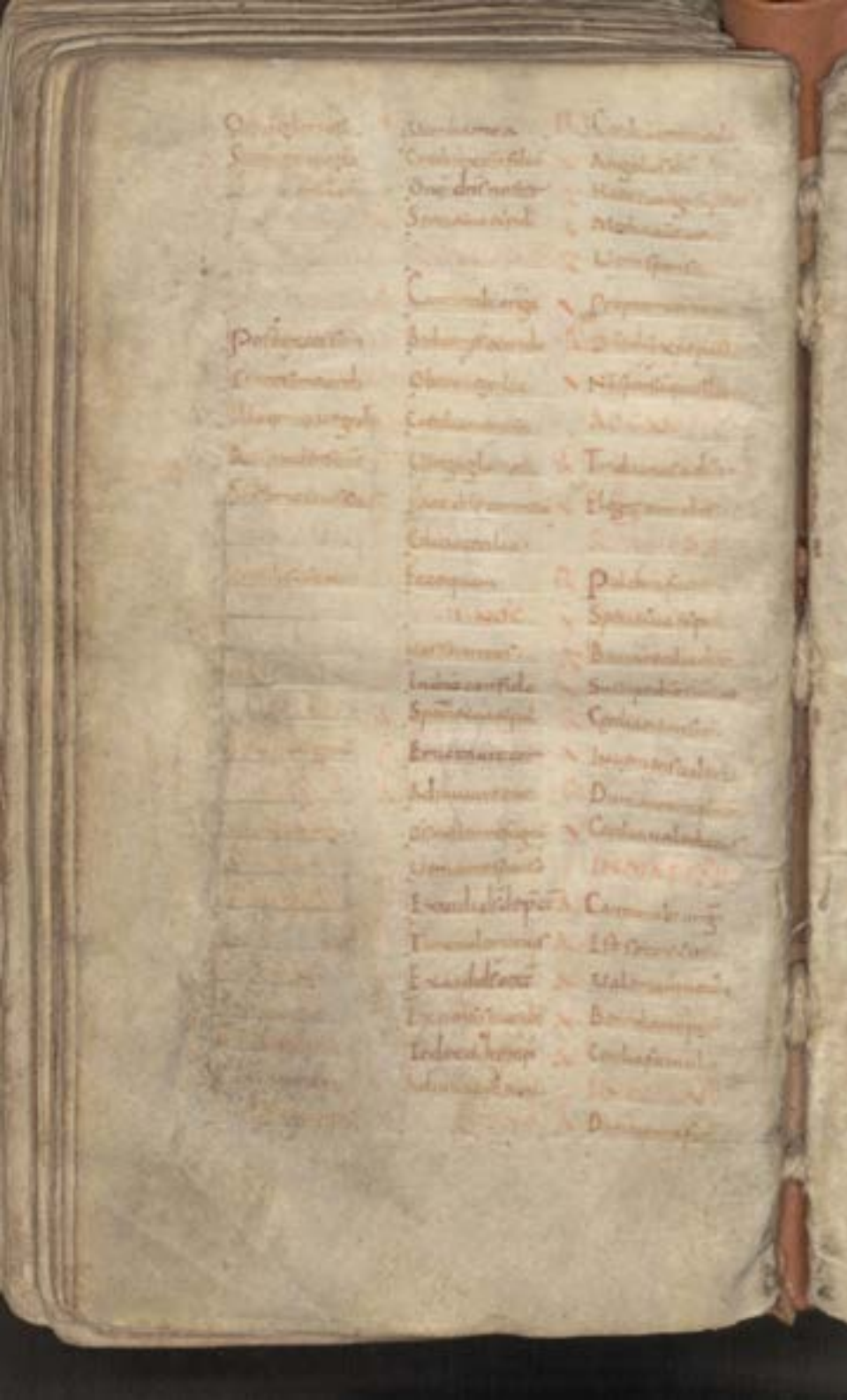

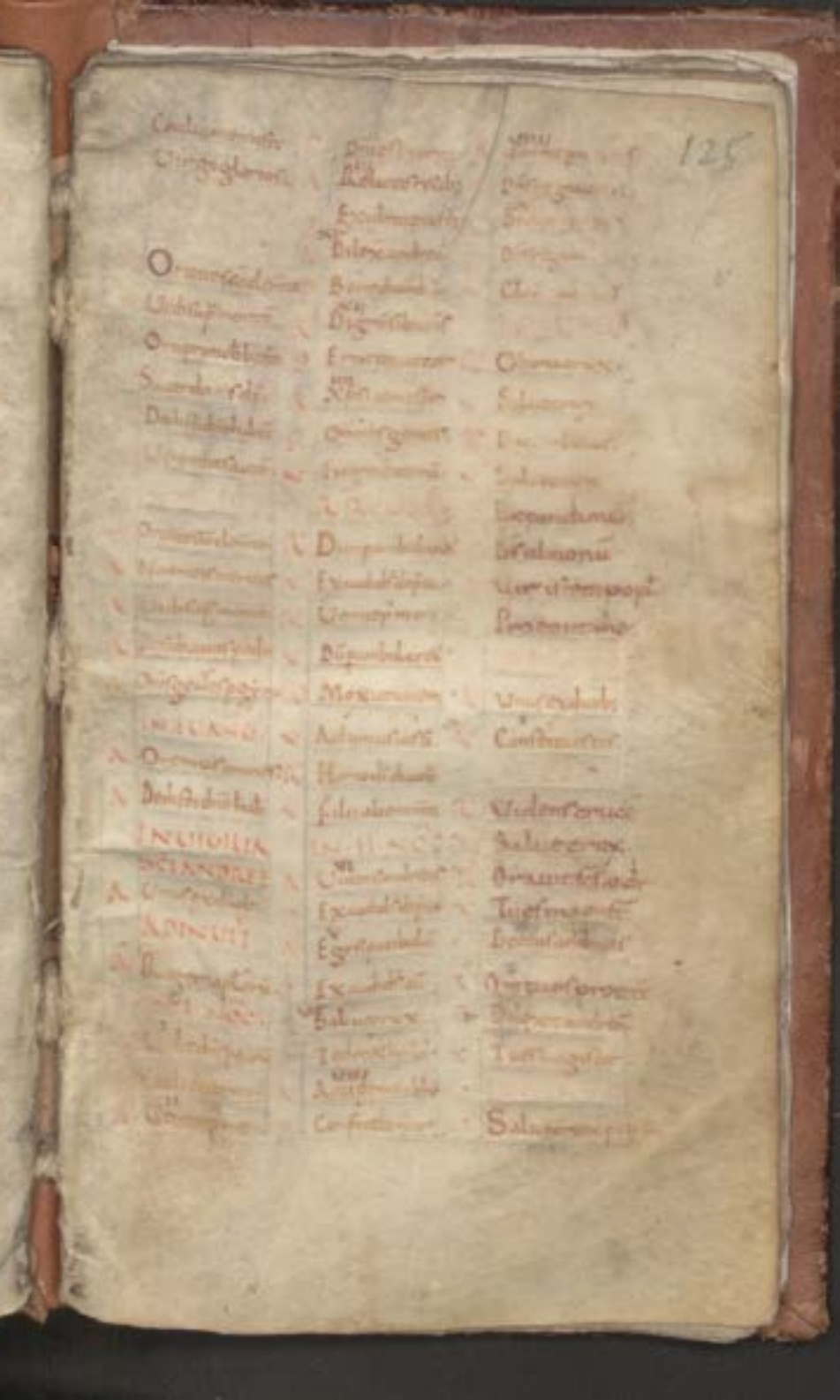

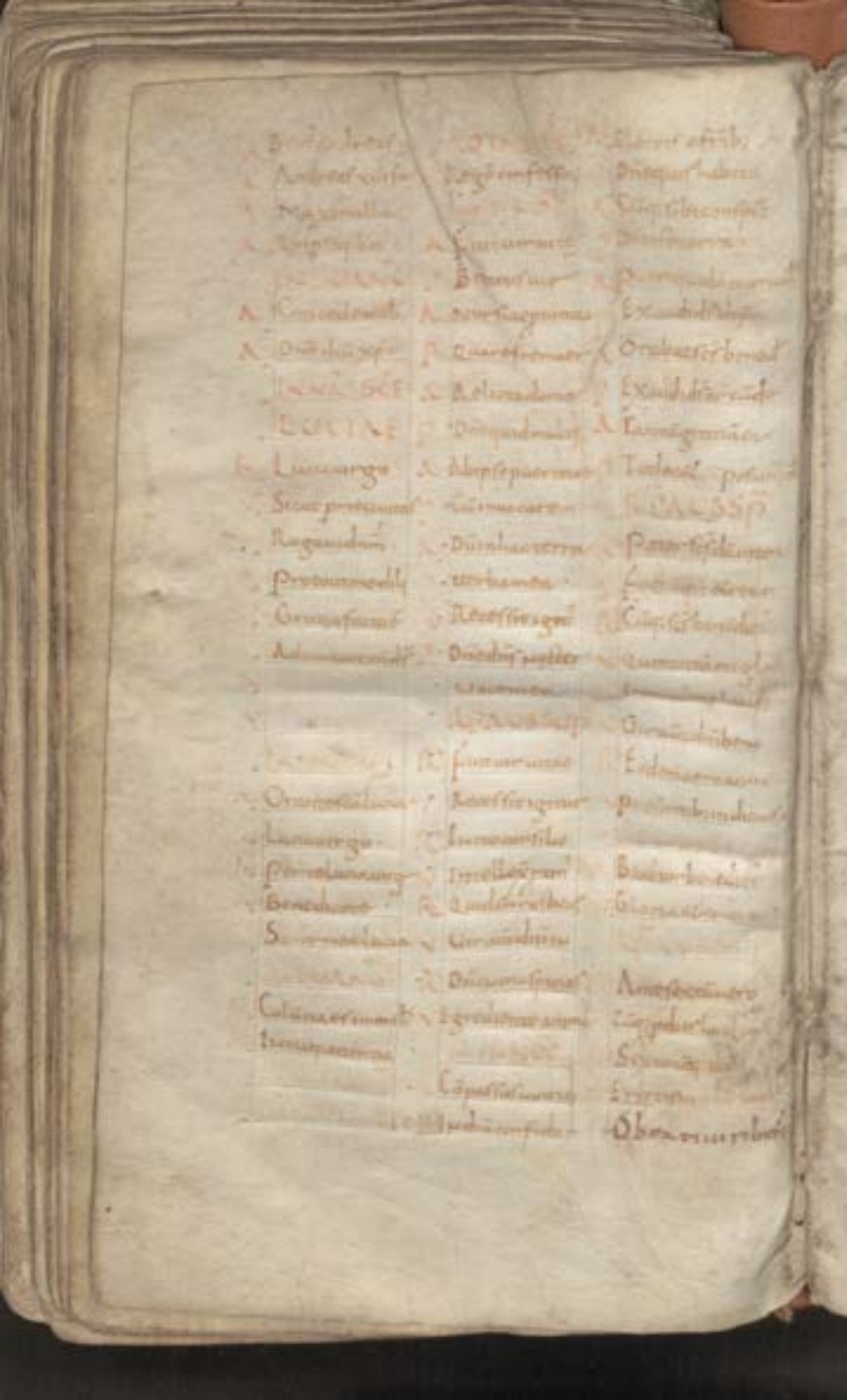

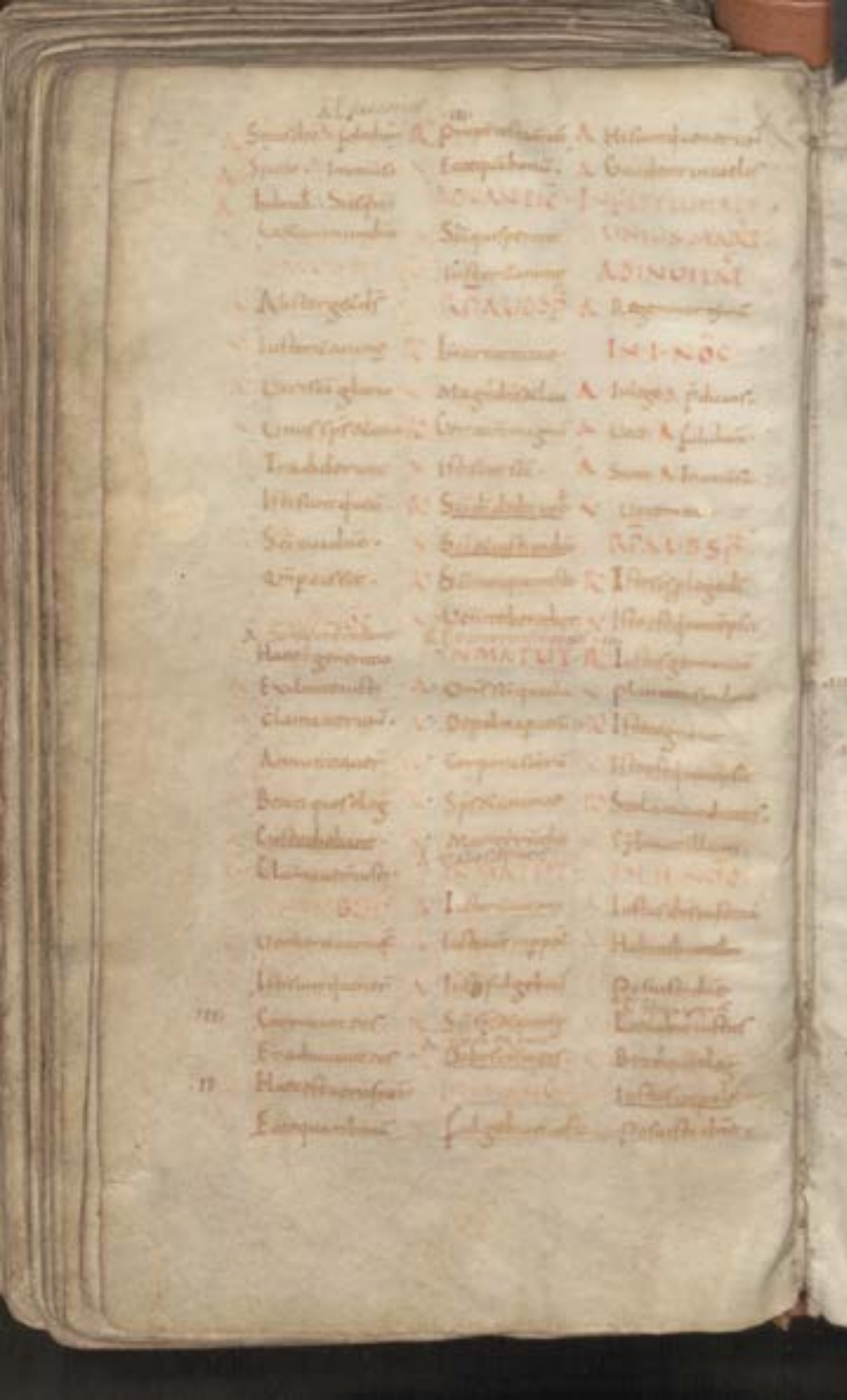

127

IN DEDICATIONE TEMPLI .AD VESPR. CAPIT.

Vidi scām ciuitatē iherusāl nouam descendentē de celo adō paratā sicut sponsā ornatā uiro suo. & audiui uocē magnā de throno dicentem. Ecce tabnaculū dī cū hominibus & habitabit cū eis. .AD MUTUTI. N. CAPT.

Dīsumus aduitores. di agri cultura estis: di ędificatio estis. secōm grām quę data est mihi ut sapiens architector fundamentū posui. fundamentū aut aliud nemo potest ponere preter id quod positū. qđ est. xp̄s dns.

CAPT. Salus hui domui facta est. .AD TERTIAM. uenit enī filius hominis querere. & salum facere quod perierat. R. Domū tuā dne de ore seruo. ℣. Et longitudine dierū. ℣. Ad uanimini portę eternales. et introibit. Hęc ędom' dni firmiter. ꝑh .AD SEXTAM. ficata. bene fundata ē sup̄ firmā petrā. R. Adorabo ad templū. ℣. In aula scā eius adorabo. ℣. Reuelebit dns condensa. & in templo. Fundamenta templi huius sapientia sua .AD NON. CAPT. fundauit dns. Si irruant uenti. & fluant flumina nō possunt ex mouere umquā fundata enī est sup̄ petrā. R. Ione hic aliud nisi domus dī. alt. ℣. Expauescet celi. ℣. Benedicta gta dni. .AD VESP. CAPT. Vidi & ecce maiestas dni ingressa ē templū. & repleta erat gta dni domus omnis simul in circuitu sem seruiē. ℣. Benefundata ē domus dni. coll. Dīqui etiam mā sponsā uocare digna tus es: ut quis habere grām perfide deuotionē. habere & aiā ex nomine pietatē. dare omnis hęc plebs nomini tuo seruiens huius nō cabuli ē sde tē digna ē mercatur. ut uela tua templo cui us nata lis ē hodie tibi colle

Vnus quisq; que propriam mercedem accipiet
secundum suum laborem. dī enim sumus adiu
tores: dī agricultura estis: dī edificatio estis.
Ecce tabernaculum dei cū hominibus
et habitabit cū eis: et ipsi populus
eius erunt. et ipse dūs cū eis erit eorum dūs.
et absterget deus omnem lacrimā ab oculis
Fundamentū aliud nemo potest ponere preter id quod
positū est quod est xps ihūs. Si quis
autem edificat de dicatione aecclie. or. ad vsū.
Qui visibiliter omnia condidisti et tam
presalutare generis humani signa tue potentie
visibiliter ostendisti. cōplū hoc potentie
tue in habitatione tua manifestando. ut omnis qui hu
de precaturi conuenerint. ex qua cūq; tribula

te amare. et diligere. et sequentur. et dū magis
et magis ecclesiam tuam gradiuntur. ad ecclesiam pro
missā te ducente peruenire. et mereantur. p

mone ad te clamantium. consolationis tue
beneficia consequantur. Per. ℣. Sanct

S Quesumus domine celorum et terre auctor et moderator
super
et fundator hanc oracionis domus benedictionem
tuam. ut omnibus invocantibus nomen tuum
defensionis tue auxilium sentiatur. Per dnm.

S Quorum pregustato sanctificationis tue
munere completum consecrationis mee ministerium
diem festum sanctum tuis mirificum promissionibus
incolumem. exaudiendo effectum populum. et pro
cul ut quisque hoc templum tuum ingressus
viderit discedat. cum castum proficiscendi se lucrum
viderit. Per dnm nrm. A

S Quesumus ad anniversarium huius templi
tui dedicationis diem per venerabilem tuum
concedas quesumus. ut quicquid in
hoc nostre petitionis gradimur. sem

rum operum precibus mereamur p dñm
quem cum ipa corporatione sctorum ac omni
bus electis habere quibus da ad ificatio
nem ac mercedem in celestibus. ac quorum
hic reliquias possidemus complectamur. eorum
semper meritis adiuuemur. p dñm.
Quesumus dñe clementissime
dibus ac cui numina ad tantum opus condis
habitaculum. auxiliare populo supplicanti.
ut quod ecclesiae tuae corporalibus profi
cit spatiis. spiritalibus amplificetur aug
mentis. p dñm nrm.
Omnipotens sempiterne deus qui
te tantis precibus auxilio quaesi
tam ac communem. p dñm.

[illegible]

[illegible]

℣. Vere dñs ⁊ habitauit iste. ℟. Quã terribilis est.
℣. Exaudi de⁊ domine. ℟. Quã rogat. hymnũ dicã.
℟. Mane surgens iacob. ℣. Cumque de⁊ angelus loc⁊ cõb. Vere dñs ⁊ habitat. ANTIPHONA.
℣. Non est hic aliud. ℟. Quã dilecta. ℣. Ecce deus.
℟. Benedixisti. ℣. Videte iacob.
℟. Fundãmenta eius. ℣. Quã habitatiões tue.
℟. Dicit dñs suscepi. ℣. Templũ dñi. ℟. Cantate dño.
℣. Benedicta gloria dñi. ℟. Dñs regnauit exultet terra. ℣. Haec requies.
℟. Hic habitabo. ℣. Dominus sion. ℟. Dominus
℣. Quã rogat ysrahel. ℟. Laborauit.
℣. Audi domine hymnum. ℟. Quã rogat ysrahel.
℣. Vestitus oculatus. ℟. Lapis pretiosus. ℣. Sonet
℟. Et aur⁊ ibi erit. ℣. Fundauerunt.
℟. Venient ter ad me. Confitemini. ℟. Confitemini
℣. Sanctificauit dñs. ℟. Beatus qui habitat in.
℣. Ornauerunt. ℟. In hymnis ⁊ confessionibus
℣. Sacerdotes. ℟. Tu domine universorum.
℟. Quã rogat ysrahel. Conserua. ℣. Qui
me custodit. ℟. Mane surgens iacob. Vere non est hic. ℣. Benedic domine domui.
℟. Quã rogat ysrahel. ℣. Memento dñe. Memento.
IN NATIVITATE. ℟. Domus dei.
℟. Domus mea. ℟. Haec est domus dñi. ℟. Beatus
fundata est. ℟. Lapis preciosus. ℣. Fundata
est. ℟. Et venient ad te. ℣. Benedixisti dñe de
terram tuam. IN CONCEPTIONE. ℟. Mane

ar geor ia col. AD PRIMAS HYMN.
[illegible] Christ qui per odi. Hec
do mus rite. A Non est hic aliud. AD TERTIAS
HYMN. S. Crucis aquarum. P. [illegible]
A. Zache festinans descende. V. Fundata enim
est domus dñi. AD SEXTAS HYMN.
Hec do mus rite. Quacumque ergo dñr.
Fundamentata est plurimis. V. Hec est domus dñi.
AD NONAS HYMN. Nulla nos umquam.
Hec dies mihi quo. A. Sancta et venerabilis dñr. V. Beati
qui habitant. AD VESPERAS A. Domum
tuam dñe. A. De ore [illegible]. A. Hec est domus dñi.
A. Bene fundata est. Ier. [illegible]. V. Cum
quo [illegible] ia col. H. [illegible] nacumque
ergo. V. Benedic dñe domum istam. A. Quam
mirandus est. VIRTUTUM SCI IOHAN
NIS EVANGELISTE DE TEOLOGIA.
Qui per [illegible] ia [illegible] nobis mu-
nus. bitur ubi [illegible] a morte [illegible] pro-
phetiae quod [illegible] ex dei [illegible]
infudit. in [illegible] ge [illegible] compe [illegible]
[illegible] ca plamas [illegible] dñm. AD
Ecclesiam [illegible] dilectissimi [illegible] tra.
[illegible] qui AD VESPERAS.
[illegible] [illegible] [illegible] [

quidē dicto ℣ dñs. AD MISSAM NATALIS INNOCENTUM OB LOST EVANGELIŪ.

Ō Vos hodierna die precōm̄ innocentes martyres non loquendo sed moriendo confessi estis. dñs nra in nobis unorum malam mortem fera. ut fidē tuam quā lingua dari non potuit ore ipsorum morbis ut ita fatear ostenderet. Per eundē dñm.

D Ns noster in nocentia ac ℣. AD MATUTINUM. A matutinum hodierna die fidelissimo in nos in nocentia perhibuit par ut lorū. da nobis eorum sollicitudine confessionē. qui filio tuo dño nro coheredes non ut tacementō. sed passionē simplicem merendo. Per eundē dñm. AD NOCTURNOS.

D Ns qui celsis magnus in magnis mirabilis ac mon gloriosus operans in minimis. da nobis in eorū celebritate gaudere. qui filio tuo dño nro ut ipsi nullū præbuerunt ex aliquo loquendi. Per eundē dñm. AD LAUDES SUPER. ET ANTIPHONAS. ORATIONES. AD VESPERAS.

D Eus qui beatum rebastianum martyrem tuum tua constantia ac in passione roborasti. exercitus nobis tua tribue gratia. ut quod in illo prosperamundi despicere et nulla eius adversa formidare docuisti. ipse nobis tribuat qui ℣ dñs. Per eundē dñm. AD MATUTINUM. Prosit martyres fabiani et sebastiani

confessione.

fortes in sua. cognoui mus. prosapud deum
nra uita ecclesie sentiamus. Per dñm.

Concede qsumpiss. utqui beatorum apostolorum
tuorum petri & pauli sollemnia ueneranda
natalicia celimus. eius semper & meritis
adiuuemur. & eruditamur exemplis. p.

IIII NON FEB. SUBLIFICATIO SCE MARIE
AD. OB. AD VESPERAS INVIGILIA.

Preces nobis qsumus dne gram tuam. qui uota
famuloru tuoru expectatione impleta. ut si
cut illorum mortem nos uidere prestitisti. ita
dignum uidere nos renascendo. tribuas. qui
obtinea nobis aeternam. Per dñm nrm.

Concede qsumus dne dei nr. utqui hostem uangeli
gene tue affectum sollempnia celebra
mus. eius in ecclesia tua sollempnia celebra
mus. eius in ecclesia tua sollempnia celebra
mus. eius in ecclesia tua

Q̄ hodie die nativitatis verbum. ALIA.
Tantum beate virginis altaris officia duna-
tio latius. Facies presentem sollemp-
tatem per agere. ut tibi placere va-
leamus. Per eundem dñm. AD MATUTIN.
Q̄ sempiterne dñe qui conceptionem hodie
pro mundi salute secundum carnem spi-
ritus sancti concipiendam. angelo nuntiante
beate marie semper virginis declara-
sti. ad eius propitiationem populo tuo. ut ad eius
nativitatem pariter concurrentes. tibi semper
ambulemus. Per eundem dñm.
Gratias nobis tribuat nativitas filii tui dñi
ut qui angelo nuntiante de
spiritu sancto in carnem
per partum
ut recta
operibus amplectamur. Per eundem dñm.
VISITATIO SANCTE MARIE
ORATIO AD VESPERAS INVOCET
Q̄ quem beata virgo virginitate integra
salvatorem mundo effudisse cognovit
da nobis famulis tuis in eius fide et
dilectione firmiter radicatis. cuius
nativitatem celebramus. ipsius pie
precibus adiuvemur. Per eundem dñm.
AD MATUTINUM
Deus qui nos beate genitricis tue virginis
Marie conceptionis gaudio hodie illu-
strare dignatus es. da ecclesie tue
ut quam illius partus nativitas
gaudere fecit. eius quoque
nativitatis
celebritas
proficere
faciat.
Per eundem dñm. Per eundem dñm.

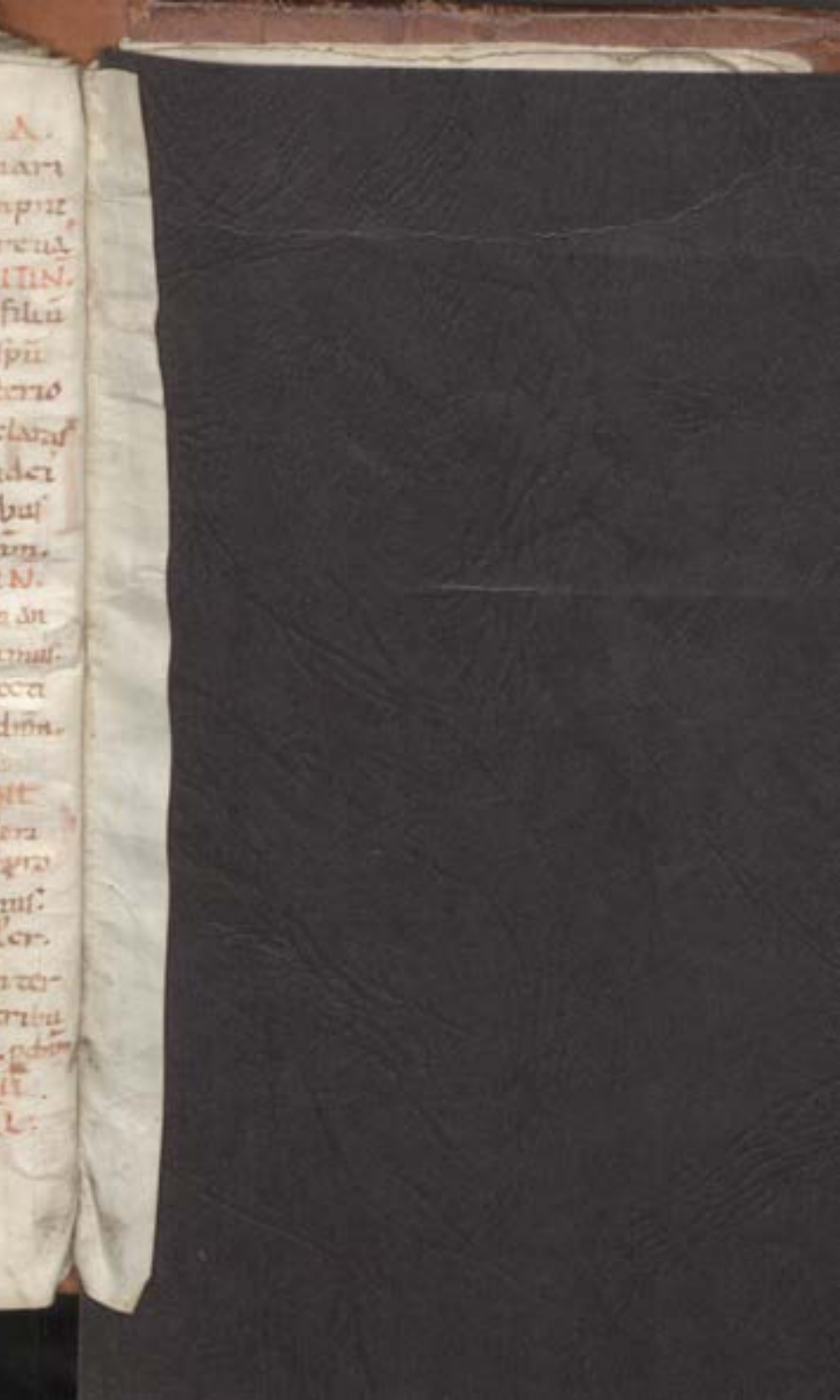

Deus qui nos ad apostolorum tuorum philippi et iacobi festa collegisti concede propitius ut quorum gaudemus meritis in tua semper dilectione proficiamus. per dominum.

Concede quesumus omnipotens deus ut sancti apostoli philippus et iacobus quorum diem hodie celebramus nos tibi semper et ubique reddant acceptos. per dominum.

Deus qui omnium sanctorum splendor mirabilis qui hanc diem beatorum apostolorum tuorum philippi et iacobi martyrio consecrasti da ecclesie tue de tanti sacrificii munere semper gaudere ut quod tibi est placitum et actu teneat et fide. per dominum.

Presta quesumus omnipotens deus ut apostolorum tuorum philippi et iacobi natalicia celebrantes et tue ecclesie gaudia sempiterna capiamus et de tue fidei semper augeamus incrementis. per dominum.

Quesumus omnipotens deus ut qui per passionem crucis unigeniti filii tui dominum nostrum ihesum christum apostolos tuos philippum et iacobum ad celestia regna perduxisti nos eorum precibus ab omnibus malis liberatos ad eadem gaudia facias pervenire. per eundem dominum.

Deus qui nos per passionem crucis unigeniti filii tui dominum nostrum ihesum christum apostolos tuos philippum et iacobum ad celestia regna perduxisti nos eorum precibus ab omnibus malis liberatos ad eadem gaudia facias pervenire. per eundem dominum.

xpi p̄ciosoſanguine mundiſq; crucis uexillum ſcī ficare uoluiſti. concede q̄ nos famulos tuos qui eius dem ſcē crucis gaudemus inuentione. tua quoq; ubiq; protectione gaudere. p eūdē dñm.

VIGILIE ſcī IOHANNIS APOSTOLI

Deus qui ſanctam tuam ecclesiam beati iohannis apostoli tui illuminare dignaris. da nobis in beati iohannis doctrina uitam habere perpetuam. ut ad lucem ueram quam ille uidit mundo corde perueniamus. per dñm.

Deus qui nos annua beati iohannis apostoli tui et euangeliste festa celebrare fecisti. da populis tuis spiritalium gaudiorum. et omnium fidelium mentes dirige uias ad te semper recte sapere. per dñm.

Deus qui nos beati iohannis apostoli tui et euangeliste sollemnia colere fecisti. da cordibus nostris illam tecum recte sentiendi gratiam. qua beatus iohannes babtista uidere meruit et predicare. qui tecum.

VIGILIE SCORUM IOHANNIS ET PAULI

Deus qui nos sanctorum martyrum tuorum iohannis et pauli hodierna festa tuis excipiat. quaesumus. ut quorum gloriosa certamina proxime. quorum eadem fides et passio uere fecit esse germanos. per eorundem martyrum tuorum quesumus. ADMATVT. iohannis et pauli sollemnia celebrantes. ipsum et cor diam tuam. ut quorum gau

de mul̃is meritis adimpernaz auxiliu[m] ꝑdon̄.

EODEM DIE MISSA AD APOSTOLOS TOLOSĀ
PETRI. ET PAULI. ꝗ̄ AD VESPERAS.

Pretaꝗ̄ omnipotens d̄ns ut nullis nos per
turbationibus concuta. quos
tua apostolice confessionis petra solidas
ti, ꝑdon̄ nr̄m. AD MATUTINOS
Ecclesiā tuā. apostoli tui peo-
fide et nomine consecrasti. quiq; bea
tā illi paulū adp̄ dicandū gentibus glo
riā tuā sociare dignatus es. concede
ut omnes quas d apostolorū sollemp̄
a conuenerunt. spiritalis remunera
one ditent. ꝑdon̄ nr̄m. ꝑ eūdem
sempiternū qui
Ecclesiam tuam in apostolica soliditate
fundatā. ab insidiantium errore
portarum. prestante tua misericordia per
sistens. nulla aduersa patiatur. ꝑ eūdem
rum. ꝑdon̄ nr̄m. ꝑ eūdem
ET PAULI ORA PRO NOBIS
Quemadmodum d̄ns noster beatum paulū
apm̃ predicationis causa. ad nos
uerunt nauigia. ita eum nobis q̄s
tra pacem nauigia mittat. ꝑdon̄ nr̄m
Pretaꝗ̄ omnipotens d̄ns AD MATUTIN
ut nullis nos perturbationibus uexet.
postolici nos die q̄s be AD VESPERAS

Oc nobis beatorum apostolorum tuorum Petri et Pauli
festivitatis ortus concedit natalicia perfruendi
exercitus nobis imitatione ambire pro amore
eius cuncta mundi despicere. et sic ad celestia
cum permonente securi, per dominum nostrum Iesum
Christum filium tuum qui tecum vivit et regnat
in unitate spiritus sancti deus per omnia
Ecclesiae tuae quaesumus domine plebem sanctificatorum
tuorum apostolorum tuorum Petri et Pauli
Petrum tua cohibeat munita praesidiis. et eorum
oratione subleva. et secundum deserviat
Quatho dominum deum nostrum Iesum Christum
Petrum tua cohibeat et eorum consecratus. da ecclesiae
ecclesiae tuae eius ubique pro eorum merita
eius sollemnitate laetetur per dominum
Sollemnitatis apostolicae Iesum Christum
Petrum qui explicationem gaudentes clementiam
eiam eius deprecamur omnipotens deus ut nos
earum ubique tribuas et conferre gaudia
media. et patrocinia consequi per dominum
nostrum Iesum Christum filium tuum
Petrum qui nos annua beatorum tuorum
Petri et Pauli sollemnitate laetificet concedat
de propitiatus ut eius natalicia colentes
Petrum quoque passionis imitemur
ipsius intercessionem nam respice
omnipotens deus et misericors qui apostolico
Petrum et Paulum gratiae caelestis
Petrum tuorum

LAUDO

et liberatis corpus meum a peccatis et a
liberatis me de manibus querentium
tram animam meam. Ne derelinquas me
bulatione
ne aspicias flammę que circumdederunt
me. Et non deprimat me barathrum. Et non
claudat super me puteus os suum. Et non
audabuntur quia ad mortem animam meam dñe.
quoniam tua est misericordia ante oculos meos. et
placui in conspectu tuo. Propterea liberasti eos de manibus
angustiarum dicendi nr. III IOANNIS SCI LAVREN
Deus dne supplicationibus ADVESPERAS
omnibus nris. Ad visitationem beati laurentii
martyris tui. perpetuam nobis misericor
diam benignus impende. Per dñm nrm ihm
nobis qs omnipotens adiuvans ADMATVTI
Ignium flammas extinguere. quibeatus
Laurentius orationum suarum fervidum
incendia superare. Per dñm ADVESPERAS
quibus diebeatus laurentius martyr
tuus constanter confessus propitiatus nris
peccatis. martyrium meruit adipisci
meruit habere cum quo gloriam regnandi liberet
nos. Per dñm XVIII kls SEPTEMBRIS ASSUMPTIO
OSCE MARIAE. ADVESPERAS IN VOL
quum gratulemur ambitiosae virginis
habitare dignata est. de qua natus est
salvator defensione nostra est. ne condos facias
suae mater est. Et fecit humana. Quia ipse est rex
et dominus ADMATVTINA
ea festum est. in quasi diem

subire compellam. ne eamus mortis nostre
hostes deprimamus. quae filium eius dñm
nrm de genere in carnacione, quae eam uti-
Q qualiter ad eam uebe AD VESPERAS.
aque maria de virgine nata secundum hu
mano genere prima apparuisti. oribus
quibus mundum primo nobis interedere
fecisti. per quam nobis auctor
uite processit et dñs nrm ihs xps filius
IIII kl sept. IN NATE SCI IOHANNIS BAP
TISTE AD VESPERAS IN VIGILIA.
Sci iohannis baptiste de matre ejus nascitur
Q quesumus omnipotens deus ut qui
nra redemptio filius tua de sci
Q qui cum patre
babitat in filio tuo dño nro nos ad
cendo preducendo et habitando
pre
pre
ag
tyr
ubique
VIII kl sept. IN NATE SCI BARTHOLOMEI APO
Q ampo tuus sempiterne deus qui VESPERAS.
ecclesiam tuam in apostolica et
fidei fundam

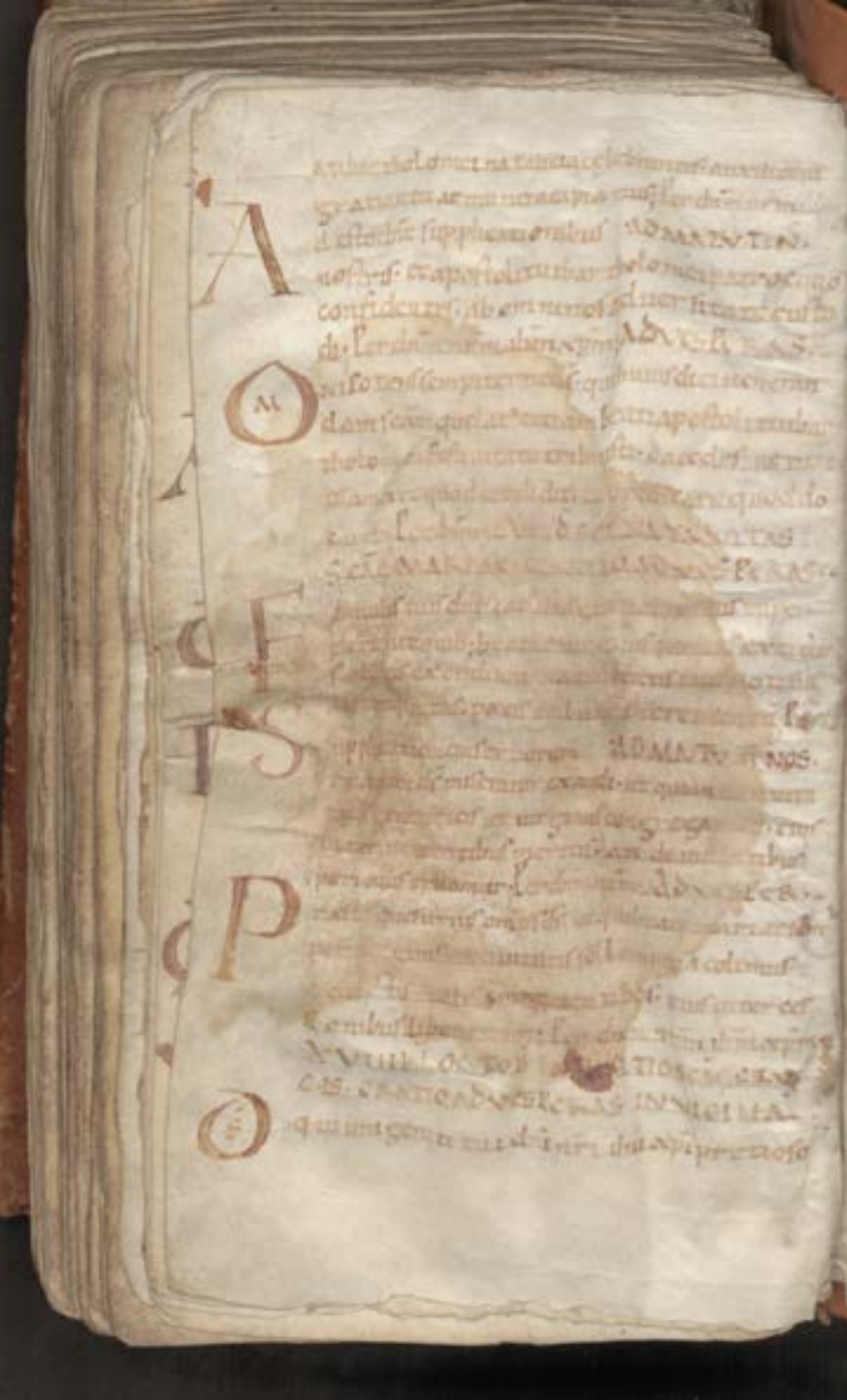

...gnum amarum gemus redimere dignatus ...
...non cede propitius ut qui ad crucem ...
...nostram crucem adueniunt, apte cum ...
...suarum nexibus liberentur. Per eundem dom...
...cum eternae hodie ADMANTIN...
...creature omnia mutabo mo...
...ego sup places ut ef fabil em domi...
...am deam. ut quos per lignum scae cru...
...filii tui pio cruore ef dignatus ...
...redimere. qui ef lignum in cae para...
...sique. per eum. cum nubis in cruce de...
...nubis diuinae potentiae mentis ...
...per gratiam sui sci. peculium fili...
...sem pe...
...qui hodie ADVES...
...
...

Stadtbibliothek
TRIER